

obrtnik podjetnik

ozs.si/obrtnik
podjetnik.si

**Zimsko srečanje obrtnikov in
podjetnikov z družinami 2024**

Kope, sobota, 27. januar

OZS:

***Dovolj je obremenjevanja
gospodarstva!***

Aktualne informacije spremljajte na prenovljeni spletni strani

www.ozs.si

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije v okviru

Ustanove za humanitarno pomoč obrtnikom zbira humanitarno pomoč za oškodovance ob naravnih in drugih nesrečah. Posamezniki lahko sredstva prispevate s poslanim SMS sporočilom s ključno besedo OBRTNIK10 na 1919.

Stanovskim kolegom pa lahko ob nesrečah pomagata tudi z nakazilom na račun Ustanove za humanitarno pomoč obrtnikom

Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana

Poslovni račun pri NLB d.d.:

SI56 0201 3025 7684 878

BIC banke: LJBAS12X

Namen: **Humanitarna pomoč**

Koda namena: CHAR

Sklic: 00 20

Pravne osebe lahko nakazilo humanitarne pomoči uveljavite tudi za zmanjšanje davčne osnove.

Za enostavno nakazilo uporabite QR kodo

*Povezani
smo močnejši*

Že od leta 1969

**OBRNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

Pogumno naprej

Za nami je zares turbulentno leto, ki so ga zaznamovale poplave in številne nove obremenitve gospodarstva. Po srečanju s predsednikom vlade v začetku decembra smo delodajalske organizacije vendarle pričakovale, da bo prišlo do pozitivnega premika in da bo gospodarstvo bolj slišano. A žal smo v Zakonu o interventnih ukrepih na področju zdravstva in v Zakonu o obnovi, razvoju in zagotavljanju finančnih sredstev, ponovno dobili obremenitve gospodarstva v višini najmanj 330 milijonov evrov letno. Tudi pri interventnem zakonu v zdravstvu je vlada ponovno zamudila priložnost, da bi dokazala, da ji je mar do dialoga s predstavniki gospodarstva. Kljub našim argumentom proti so podaljšali bolniško odsotnost v breme delodajalca z 20 na 30 dni, kar pomeni dodatnih skoraj 80 milijonov evrov na leto. In ko seštejemo vse te obremenitve, govorimo o enormnih obremenitvah gospodarstva, kar je za nas nedopustno!

Kot sem izpostavil v aktualnem intervjuju, ki si ga lahko preberete na naslednjih straneh revije, kmalu ne bo dovolj niti za t.i. vladne bombončke, saj gospodarstvo preprosto ne bo zmoglo prenesti vseh teh obremenitev. Naše aktivnosti in pritiske proti obremenitvam gospodarstva bomo stopnjevali tudi v tem letu. V začetku januarja bomo tako organizirali forum gospodarskega kroga, na katerem bomo s priznanimi in uglednimi strokovnjaki, obrtniki, podjetniki in gospodarstveniki govorili o situaciji v naši državi in predlagali rešitve. Vsekakor ne bomo odnehali si prizadevati za to, da bo slovensko gospodarstvo imelo stabilno, predvidljivo in ugodno poslovno okolje.

Ne glede na vse turbulence, ki so se zgodile v minulem letu, pa se lahko pohvalimo tudi z dosežki. Poleg tega, da smo dosegli regulacijo električne energije za male poslovne odjemalce v minulem letu, smo po 20 letih prizadevanj dobili tudi Zakon o ohranjanju in razvoju rokodelstva. Uspeli pa smo preprečiti tudi nekatere zakonske spremembe, ki bi bile škodljive za gospodarstvo. V zakonu o delovnih razmerjih smo denimo preprečili obvezno izplačilo za poslovno uspešnost, sobotni dodatek in obvezen 48-urni tedenski počitek. Več o dosežkih pa si lahko prav tako preberete v tokratni številki naše revije.

V polnem teku pa so že tudi priprave na letošnje zimsko srečanje obrtnikov in podjetnikov, ki bo tudi tokrat na Kopah. Družabno-športni dogodek ni namenjen zgolj tekmovanju, ampak tudi druženju s stanovskimi kolegi, zato vas vabim, da se ga udeležite v čim večjem številu. Več informacij najdete na spletni strani sport.ozs.si. Se vidimo 27. januarja na Kopah!

Blaž Cvar, predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije

**obrt
podjetnik**

Kolofon

Letnik LIII, številka 1, januar 2024
Izdaja Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije,
tel. 01 58 30 500

Naslov uredništva: Celovška cesta 71, Ljubljana
Stiki z uredništvom: 01 58 30 507, faks: 01 50 54 373;
e-pošta: revija.obrt@ozs.si; spletna stran:
www.ozs.si/obrt

Odgovorna urednica: Eva Mihelič, tel. 01 58 30 559
Novinar, koordinator: Anton Šijanec, tel. 01 58 30 533

Vodja skupine za komuniciranje, novinarka:
Mira Črešnar, tel. 01 58 30 823

Naročnina, mali oglasi – tajnica redakcije:
Barbara Peteros, tel. 01 58 30 507

Naklada: 31.000 izvodov

Cena: 6 evrov v prosti prodaji, celoletna naročnina
60 evrov (5-odstotni DDV je vključen v ceni).

Transakcijski račun pri NLB d. d. Ljubljana:
02013-0253606416

**Oblikovanje, prelom revije, obdelava fotografij in
priprava za tisk:** Žiga Okorn in Barbara Sirk,
www.uvid.si

Tisk: Salomon, d.o.o., Vevška 52, 1260 Ljubljana-Polje
ISSN 2385-9849

*Na mobilni telefon si naložite novo spletno stran **ozs.si***

Operacijski sistem iOS (iPhone):

1. odprite spletno stran **www.ozs.si** v aplikaciji Safari
2. na dnu zaslona izberite ikono za deljenje vsebine

3. izberite Add to Home screen

Operacijski sistem Android in drugi:

1. odprite spletno stran **www.ozs.si** v brskalniku
2. izberite ikono za izbor več možnosti

3. izberite možnost Dodajanje na začetni zaslon/
Add to home screen

**OBRTNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

Že od leta 1969

AKTUALNO

4-15

IZ OZS

16-23

PODJETNO

24-32

OBRTNIKOV SVETOVALEC

33

SEKCIJE

55-63

OOZ

64-73

SEJMI IN POSLOVNA SREČANJA

74-76

IZOBRAŽEVANJE IN PRENOS ZNANJ

78-79

EEN

80-81

NAŠI ČLANI

82-83

OBRTNIKOVA BORZA

86-88

NASLOVNICA
Bigstock

◀ Upravni odbor OZS

Dodatno obremenjevanje gospodarstva, ki ga med drugim prinašata tudi zakon o obnovi in interventni zakon v zdravstvu, je povsem nesprejemljivo. Dovolj imamo novih in novih obremenitev! To so bila ključna sporočila obrtnikov in podjetnikov na zadnji lanski seji Upravnega odbora Obrtno- podjetniške zbornice Slovenije.

stran 4

Intervju z vodstvom OZS ▶

Blaž Cvar in Danijel Lamperger. Tandem, ki skupaj že leto in pol vodi največjo zbornico gospodarstva v Sloveniji. Kljub številnim pretresom in obremenitvam, je zbornica v tem času uspela ohraniti stabilno članstvo ter se finančno okrepiti. V pogovoru smo se dotaknili najbolj aktualnih tem in izzivov, ki so zaznamovali leto 2023 ter se ozrli v prihodnost.

stran 6

OBRTNIKOV
SVETOVALEC

33

55 let OOZ Radovljica ▶

Obrtniki in podjetniki OOZ Radovljica so konec lanskega leta praznovali 55-letnico svoje stanovske organizacije. Na slovesnosti so podelili tudi jubilejna priznanja za dolgoletno delo v obrti in podjetništvu, priznanja za nadaljevanje tradicije, za aktivno delo v zbornici in priznanje najstarejšemu obrtniku.

stran 64

Kaj bo sejmom prineslo leto 2024?

Svetovna sejemska industrija je potrebovala več kot dve leti, da je premagala posledice pandemije korone. V Nemčiji so bili že leta 2022 opazni prvi pozitivni premiki, vendar se sejemsko življenje še zdaleč ni vrnilo v normalo. Lani so izpeljali celoletno sejemsko delo z načrtovanimi 340 sejmi, vključno z velikimi mednarodnimi industrijskimi sejmi, ki so bili zaradi pandemije nekaj let prekinjeni.

stran 74

Dovolj je

obremenjevanja gospodarstva!

Dodatno obremenjevanje gospodarstva, ki ga med drugim prinašata tudi zakon o obnovi in interventni zakon v zdravstvu, je povsem nesprejemljivo. Dovolj imamo novih in novih obremenitev! To so bila ključna sporočila obrtnikov in podjetnikov na zadnji lanski seji Upravnega odbora Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije.

Blaž Cvar, predsednik OZS, je uvodoma izpostavil prizadevanja zbornice pri zakonu o nujnih ukrepih na področju zdravstvenega varstva. »V času prejšnje vlade se je število dni bolniške odsotnosti v breme delodajalca znižalo na 20 dni, sedaj bo vlada povišala nazaj na 30 dni. Na ministrstvu so sicer upoštevali naše pripombe glede veriženja bolezni in ureditve recidiva, a to je premalo v primerjavi s škodo, ki jo zakon prinaša gospodarstvu. Podaljšanje bolniške odsotnosti na 30 dni v breme delodajalca namreč prinaša skoraj 80 milijonov evrov dodatnih obremenitev,« je bil oster Cvar in poudaril, da imajo 20 ali manj dni bolniške odsotnosti v breme delodajalcev tudi številne druge evropske države.

Cvar je na seji izpostavil tudi možnost obuditve socialnega dialoga. »Naše stališče ostaja, da naj vlada najprej izkaže zaupanje in nam da zagotovilo, da ne bo novih obremenitev, potem pa se bomo vrnil v Ekonomsko-socialni svet,« je še poudaril Cvar.

Na seji so razpravljali tudi o zakonu o obnovi, ki je bil sprejet prejšnji teden. **Direktor OZS Danijel Lampberger** je pojasnil: »Nasprotovali smo dvigu davka od dohodkov pravnih oseb, ki bo menda samo začasen. A pri tej začasni naravi smo že videli, kako poteka. Nasprotovali smo tudi obdavčitvi bank. Menimo namreč, da to ni pravi način pobiranja sredstev, da se izbere nekatero kategorijo in jo nato obdavčiš. Naslednjič so lahko na vrsti tudi drugi.«

Veto na interventni zakon v zdravstvu pa je danes napovedal **predsednik DS Marko Lotrič**: »Naš veto bo šel v smeri tega, ker se bolniška v breme delodajalca podaljšuje na 30 dni. Tudi glede regresnega zahtevka nismo dosegli ničesar. Sredstva zdravstvena za-

varovalnica potrebuje zaradi ukinitve dopolnilnega zavarovanja, preostanek izpadlega zneska pa bo zavarovalnica dobila zaradi nižjih izplačil bolniških nadomestil. Gre za 80 milijonov evrov, ki ga bodo ponovno pobrali iz gospodarstva. Gospodarstvo bo tako ponovno krilo nepremišljeno napako iz naslova preoblikovanja zdravstvenega zavarovanja,« je menil Lotrič.

Bogdan Oblak, predsednik OOO Logatec, pa je dejal, da gre pri omejitvi bolniškega nadomestila na 2,5-kratnik povprečne bruto plače za krajo pridobljenih krivic. »V zdravstveno blagajno je posameznik z visoko plačo vplačeval vrsto let, bolezni pa pač ne moreš predvideti vnaprej. Te pravice iz naslova bolniškega nadomestila mu torej pripadajo,« je bil kritičen Oblak in dodal, da si delodajalci prizadevajo za višje neto plače zaposlenih, a mora država stroške plač razbremeniti.

Tudi Cvar je v zvezi s tem poudaril, da če nekdo plačuje visoke prispevne stopnje za zdravstveno zavarovanje, mu teh pravic, ko je bolniško odsoten, ne morejo kar odvzeti. »To je slabo sporočilo tistim, ki se trudijo, ki študirajo in so uspešni. Potem pa jim ne pripada niti ustrezno bolniško nadomestilo, čeprav leta in leta plačujejo visoke prispevke,« je še dodal Cvar.

Razočaranje nad vlado pa je na seji izrazil **član UO OZS Andrej Papež**. »Kdaj bomo rekli vladi, da je dovolj? Tako najprej ne gre več. Mi ne moremo več motivirati zaposlenih, niti se sami ne moremo več motivirati. Vlada niti malo ne spoštuje gospodarstva,« je bil kritičen Papež.

MIRA ČREŠNAR

»Gospodarstvo je dobilo samo palico, korenčka do sedaj še ni bilo«

Blaž Cvar in Danijel Lamperger. Predsednik in generalni direktor Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije. Tandem, ki skupaj že leto in pol vodi največjo zbornico gospodarstva v Sloveniji. Kljub številnim pretresom in obremenitvam, je zbornica v tem času uspela ohraniti stabilno članstvo ter se finančno okrepiti. Kot pravita, časa za spoznavanje nista imela, sta pa v tem času skupnega vodenja večkrat dokazala, da znata krmariti tudi v najbolj razburkanih vodah. Med drugim ju povezuje mladostna energija, sta namreč najmlajša predsednik in direktor v zgodovini zbornice, in ljubezen do gostinstva, saj oba izhajata iz gostinske družine. V pogovoru smo se dotaknili najbolj aktualnih tem in izzivov, ki so zaznamovali leto 2023 ter se ozrli v prihodnost.

• **Slovensko gospodarstvo je v minulem obdobju doživelo vrsto pretresov, od zdravstvenih in energetskih kriz pa do naravnih katastrof. Kaj je bil za zbornico v tem času največji izziv?**

Blaž Cvar: »V preteklem letu so delo zbornice najbolj zaznamovale poplave in dialog z odločevalci. Naša zbornica je bila vselej najbolj glasna, ko stvari niso šle v zeleno smer. Poslovno okolje, ki ga želimo doseči za svoje člane, je bilo v znamenju novih obremenitev, zato smo tudi izstopili iz ekonomsko-socialnega sveta.«

Danijel Lamperger: (Smeh.) »Z vsem se strinjam s predsednikom. Največji izziv je bil vsekakor tiste, ki so že sprejeli odločitev, prepričati v to, da prisluhnejo našim argumentom in nato svoje odločitve post festum spremenijo. Pri regulaciji električne energije za male poslovne odjemalce nam je to celo uspelo. Je pa po drugi strani za zbornico velik izziv, kako članom predstaviti naše uspehe, saj pogosto ne moremo predstaviti sprememb na bolje, ampak zgolj dejstva, da bi bila zakonodaja brez nas in naših prizadevanj bistveno slabša kot je.«

• **Gospod Lamperger, direktor OZS ste postali že v času prvega mandata prejšnjega predsednika Branka Meha. Sedaj tvorite tandem skupaj s predsednikom, ki je skorajda vaših let. Bi lahko rekli, da je način vodenja zbornice z novim predsednikom drugačen?**

Danijel Lamperger: »Vsekakor je drugačen način. Ne morem pa reči, da je boljši ali slabši. Je drugačen. Žal pa se razmere na področju zastopanja tako hitro spreminjajo, da niti nisva imela časa za spoznavanje. Imava pa pred sabo še nekaj let, ko bova lahko svežino in ideje predsednika prelevila tudi na področje servisa za člane in za mlade. Tukaj bo treba narediti še bistveno večje korake. In tukaj se bo gotovo videla razlika v načinu vodenja.«

• **Že dlje časa je eden izmed ciljev zbornice tudi pomladitev članstva, saj vemo, da se starejše generacije upokojujejo ali celo zapirajo podjetja, če ni naslednikov. Kako bosta dosegla ta cilj?**

Blaž Cvar: »Pomlajevanje članstva je bolj dolgotrajen proces kot se zdi na papirju. Zavedamo se, da ne moremo delati

revolucije, saj bi lahko odvrnili naše dolgoletne člane. Ja pa pomembno, da na široko odpremo vrata vsem. Z novimi in atraktivnimi pristopi bomo v svoje vrste skušali dobiti tudi mlade. Brez mladih obrtnikov in podjetnikov naša zbornica na dolgi rok nima prihodnosti.«

Danijel Lamperger: »Gre za vzporeden proces. Tudi za že obstoječe člane posodabljam program in storitve. Zavedamo se, da so potrebe mladih in starejših članov različne. Ko vprašam mlade, kaj si želijo, je odgovor širjenje na tuje trge, branding, kibernetična varnost in podobno. Mladim moramo prisluhniti in jim zagotoviti prilagojene storitve in dogodke, ki si jih želijo. V naši strategiji smo predvideli tudi štiri dogodke za mlade na leto, obenem pa bodo tudi območne zbornice izvajale izobraževanja za mlade.«

• **Zaključili smo leto 2023. Kako uspešno je bilo za zbornični sistem?**

Blaž Cvar: »Na zakonodajnem področju smo dosegli, da je bil po 20 letih prizadevanj končno sprejet zakon o ohranjanju in razvoju rokodelstva, v zakonu

Blaž Cvar in Danijel Lamperger

o delovnih razmerjih smo preprečili, da bi bilo izplačilo za poslovno uspešnost obvezno, prav tako smo preprečili obvezen sobotni dodatek in obvezen 48-urni tedenski počitek. Dosegli smo tudi, da so imeli mali poslovni odjemalci v minulem letu regulirane cene električne energije. Uspelo nam je tudi ohraniti mejo 50 tisoč evrov pri normirancih. Bili smo tudi soustvarjalci nove televizijske oddaje Vizionar na nacionalni televiziji, prenovili smo našo spletno stran, kjer članom ponujamo aktualne informacije.«

Danijel Lamperger: »Poleg že omenjenih dosežkov se mi zdi pomembno poudariti tudi to, da smo preprečili marsikaj v fazi spreminjanja zakonodaje. Obenem smo dodajali nove svetovalne vsebine, tudi s področja digitalizacije. Realizirali smo več kot 50 kongresov, izvedli sekcijske delegacije v tujino (cvetličarji so šli v London, kovinarji v ugledno podjetje Hilti), izpeljali več kot 100 izobraževanj, več kot 15 tisoč svetovanj itd.«

• **Ko govorimo o uspehih, je bila OZS skupaj z ostalimi delodajalskimi organi**

zacijami pogosto kritična do ukrepov in zakonodajnih sprememb te vlade. Kako uspešno je sodelovanje z aktualno vlado, predsednik Cvar?

Blaž Cvar: »Nikakor ne moremo biti zadovoljni z dialogom, ki poteka v okviru ESS. Prizadevamo si, da bi bili rezultati pri odločanju drugačni in da bi dialog stekel v drugačni smeri. Gospodarstvo je dobilo samo palico, korenčka do sedaj še ni bilo. Napoved predsednika vlade, da se bo odslej sestajal tudi z delodajalci izven Ekonomsko-socialnega sveta, smatramo kot obetavno in pozitivno. Če pa ne bo tako, bomo morali razmišljati o zaostrovanju dialoga z vlado.«

• **Sredi minulega leta ste delodajalske organizacije izstopile iz ESS, socialni dialog pa ste označile za socialni monolog. Kaj se mora zgoditi, da se boste vrnili v ESS?**

Blaž Cvar: »Vsekakor se mora vlada začeti odločati tudi za gospodarstvo. Tako na davčnem kot na administrativnem področju mora priti tudi do razbremenitev. Medtem ko sosednje države sprejemajo ukrepe za pomoč gospodarstvu, se v naši državi gospodarstvo do-

datno obremenjuje. To je res težko razumeti. Na takšen način gospodarstvo ne bo polnilo državne blagajne, iz katere se vse plačuje. Denarja za t. i. bombončke ne bo več, ampak manj.«

Danijel Lamperger: »Z nobeno vlado ni lahko sodelovati, še toliko težje pa je sodelovati z novinci, ker tudi sami ne poznajo področij. To se dobro vidi v primeru sodelovanja z resornim ministrstvom, ki ga vodi izkušen politik Matjaž Han. Z njim imamo odlične odnose in konstantno odprta vrata. Čutimo njegovo podporo.«

• **Večkrat omenjate, da je minister Han vaš glas gospodarstva v vladi. Pa je tudi slišan?**

Danijel Lamperger: »Absolutno premalo, tu ni nobenega dvoma. Je pa dejstvo, kar je omenjal tudi predsednik, da imamo opravka z vlado, ki ima v proračunu za 6 milijard več odhodkov, kot je imela vlada v letu 2019. Gre za enormno povečanje odhodkov države, z 10 na 16 milijard, zato je logično, da bo država skušala pridobiti sredstva na vseh možnih področjih. Skušali bomo narediti

vse, da ne bo prišlo do enormnih povečanj davkov in prispevkov. Vemo, kaj se zgodi, ko vlada pretirano obremeni gospodarstvo. Ko pri dajatvah prestopiš mejo racionalnosti, se poveča siva ekonomija, delo na črno, davčne utaje, selitev podjetij v tujino. Tega pa si najbrž nihče ne želi.»

• **Gospod Cvar, konec leta je veliko prahu dvignila tudi vaša napoved o enormnem povečanju stroškov električne energije za male poslovne odjemalce, ki v tem letu ne bodo imeli reguliranih cen. Se že ve, kakšni bodo zneski na položnicah februarja?**

Blaž Cvar: »Zneski bodo zagotovo višji, kdo je imel bolj prav, pa bomo morali počakati na položnice. Za mali poslovni odjem je posebnost ta, da si sami ne moremo izpogajati cene. Ta je določena s cenikom in brez regulacije bomo mali obrtniki in podjetniki vsekakor imeli višje cene električne energije v tem letu. O tej zadevi bomo govorili tudi s pristojnim ministrom. Skušali bomo doseči, da bi tudi mali poslovni odjemalci imeli regulacijo v tem letu.«

Danijel Lamperger: »Elektrika bo definitivno ena ključnih tem spomladi letos. Predvsem zaradi nove metodologije pri obračunavanju omrežnin. Članom bomo morali zagotoviti ustrezno podporo, jim dati nasvete, pogledali pa bomo, ali podjetje na podlagi nove metodologije sploh lahko predvidi svoje poslovanje. Če podjetje ne ve, s kakšnimi stroški posluje, ne more postaviti svojih cen. Tu je v tem trenutku še ogromno neznank. Če bo stvar neživljenjska, bomo vsekakor zahtevali spremembe.«

• **Poleg novih obremenitev gospodarstva, pa še vedno ostajajo problemi, kot so pomanjkanje delovne sile, visoki stroški plač, prepočasni postopki pridobivanja delovnih in gradbenih dovoljenj ... Kaj predlaga zbornica?**

Danijel Lamperger: »Zbornica vsako leto spiše zahteve slovenske obrti in podjetništva, kjer jasno in natančno opredelimo problem in predlagamo, kako naj se določeni problemi rešijo. Če ne bo nekih velikih reform, pa upamo, da bo vlada nadaljevala delo iz strateškega sveta za

debirokratizacijo. To se je pokazalo tudi v ujmah, ko so sami naleteli na številne birokratske ovire. S temi ovirami se podjetja soočajo vsak dan. Tudi ta vlada ima antibirokratski program in upamo, da bo ugledal luč.«

Blaž Cvar: »Pri pomanjkanju kadrov je zaposlovanje tuje delovne sile edini možni izhod. Ob upoštevanju demografskih kazalnikov pa je povsem jasno, da bo treba prerazporediti zaposlene v naši državi. V naslednjih 5-10 letih bo prišlo do sprememb na področju trga dela. Umetna inteligenca bo zmanjšala potrebe v nekaterih dejavnostih. Ko govorimo o digitalizaciji v gospodarstvu, pa moramo sočasno poskrbeti za digitalizacijo v javnem sektorju. Tudi javni sektor bo moral zmanjšati svoj obsežen aparat, s tem pa bomo lahko delno nadomestili manko v gospodarstvu, kjer je treba delo opraviti z rokami.«

• **Tudi predsednik vlade Golob je ob nastopu svoje funkcije priznal, da so stroški dela previsoki. Pa se za skupno mizo pogovarjate tudi o tem, da bi stroške dela razbremenili?**

Danijel Lamperger: »Ves čas se pogovarjamo o tem in ves čas delajo popolnoma nasprotno. Vse obremenitve, ki smo jih dobili v letu 2023, so usmerjene prav v povečanje stroškov dela. To je najlažje, da pobere pač tam, kjer je plača vsak mesec. Tukaj ves čas govorimo, da bodo morale davčne spremembe iti z roko v roki s pokojninskimi in zdravstvenimi spremembami. Če želimo biti med najboljšimi v Evropi, moramo razbremeniti stroške plač. Več pa bi morali storiti tudi na področju dviga dodane vrednosti na zaposlenega. Tukaj bo morala tudi zbornica še bolj pomagati članom, da dosežejo ta cilj.«

Blaž Cvar: »Zagovarjam stališče, da bomo morali na področju plač narediti veliki reset. Ko govorimo o minimalni plači, ne vidimo tudi prihodkov v neobdavčenem delu. Vse prihodke zaposlenih bi morali vključiti v neto plačo, torej tudi potne stroške in malico, nato pa to neto plačo razbremeniti. Tako bomo povečali pokojninsko osnovo in prihodke v zdravstveno blagajno in dolgoročno poskrbeli, da bodo prihodki realno prikazani. Tu

bomo morali najti družbeni konsenz.«

• **Kakšne cilje in načrte pri vodenju zbornice sta si zastavila v tem letu?**

Danijel Lamperger: »Fokus bo vsekakor na krepitvi storitev. Tu bomo naredili še več kot do sedaj. Plan je izvesti 15.000 individualnih specialističnih svetovanj, 5.000 sekcijjskih svetovanj, dodati nameravamo svetovalne vsebine iz področij zelenega prehoda, trajnosti, izvedba štirih srednjih nacionalnih konferenc, okrepili bomo sekcijjsko povezovanje med člani itd.«

Blaž Cvar: »Nadaljevali bomo s televizijsko oddajo Vizionar, ki smo jo začeli v minulem letu, tudi na zakonodajnem področju bomo še naprej vztrajno in konsistentno zagovarjali interese obrtnikov in podjetnikov. Vse to pa vodi k cilju, da upravičimo zaupanje naših članov in v naše vrste pritegnemo nove.«

• **Kaj bi za konec sporočila članom? In morda tistim, ki se še odločajo za članstvo v zbornici?**

Blaž Cvar: »Obstoječim članom se želim iskreno zahvaliti za pripadnost, ki nam jo izkazujejo s članstvom. Vsekakor smo lahko močni le, če smo povezani in številčni. Posameznik nima te moči. Vsekakor pa morajo tako člani kot nečlani še bolje spoznati ugodnosti, ki jih prinaša članstvo. Od brezplačnih delavnic, izobraževanj, pa do številnih popustov, ki jih prinaša kartica ugodnosti Mozaik podjetnih.«

Danijel Lamperger: »Jaz bi člane pozval, da se še v večjem številu obrnejo na nas za pomoč, ne le pri davkih in delovnem pravu, pač pa tudi pri vstopu na tuje trge, kot na področju dviga dodane vrednosti na zaposlenega. Kot primer lahko izpostavimo gostince, nekateri, ki so hodili na srečanja in seminarje in so sledili razvoju branže, danes sodijo v vrh slovenske gastronomije in dosegajo odlične rezultate, in se ne borijo z veliko konkurenco ponudnikov z nizkimi cenami, Tisti, ki bo naš član, bo imel na voljo izobraževanja in naredil korak naprej od konkurence. Koristi članstva pa so seveda odvisne tudi od tega, koliko je član sam proaktiven.«

MIRA ČREŠNAR

Ko kupci iščejo ponudbe, naj bo vaša med njimi!

**Kupci oddajajo
povpraševanja preko
portala Moj obrtnik.**

Kot naročnik portala jih lahko
pregledate in oddate svojo
ponudbo. Kupci vas čakajo!

SOS obrtnik je opcija
portala Moj obrtnik, kjer lahko
kupci najdejo obrtnike za
nujna opravila. Ti so na voljo
24/7. Bi se prijavi mednje?

**Prijavite se še danes na
mojobrtnik.com/postanite-ponudnik**

mojobrtnik.com

info@mojobrtnik.com
T 080 12 42

Moj brtnik
Ponudnik

1. ZASTOPANJE

- Skrajšan je bil postopek za izdajo Potrdila o zaposlitvi voznika tujca, državljana tretjih držav
- Sodelovali smo pri pripravi interventnih zakonov, povezanih z avgustovskimi poplavi.
- V noveli Zakona o delovnih razmerjih (ZDR-1D) smo preprečili, da bi se uvedli obvezna poslovna uspešnost, dodatek za sobotno delo, ter 48-urni tedenski počitek.
- V Zakonu o evidencah na področju dela in socialne varnosti smo preprečili obvezno elektronsko evidentiranje delovnega časa za vse zavezanke.
- Po 20 letih smo pripomogli k temu, da je bil sprejet Zakon o ohranjanju in razvoju rokodelstva in s tem je bilo zbornici dodeljeno novo javno pooblastilo.
- V pravilniku o poklicnih boleznih je ministrstvo v določeni meri prisluhnilo naši pobudi, da je potrebno pri ugotavljanju poklicne bolezni delodajalcu omogočiti pomembnejšo vlogo.
- V Zakonu o interventnih ukrepih na področju zdravstva, dela in sociale ter z zdravstvom povezanih oseb, smo uspeli ohraniti obstoječo ureditev, ko na letnem nivoju nadomestilo plače iz naslova različnih odsotnosti z dela bremeni delodajalca največ za 80 delovnih dni v koledarskem letu, prav tako se ohranja recidiv.

2. SVETOVANJE

- V celotnem zborničnem sistemu smo opravili preko **16.000 individualnih svetovanj** (interventni zakoni, gospodarsko, delovno in socialno pravo, davki, računovodstvo, obračun plač, napotitve delavcev na delo v tujino, čezmejno opravljanje storitev, internacionalizacija, varstvo okolja, varstvo in zdravje pri delu, poklicno izobraževanje).

3. IZOBRAŽEVANJE

- Izvedli smo več kot 100 izobraževanj, usposabljanj, dogodkov, srečanj in kongresov strokovnih sekcij; člani so se udeležili dogodkov brezplačno ali pod ugodnejšimi pogoji.
- Ustanovitev info DIGI točk po celi Sloveniji (svetovanje in podpora prebivalcem Republike Slovenije pri uporabi digitalnih storitev, 222 lokacij).

Mojstrski izpiti

- V okviru 25. razpisa za vpis na mojstrske izpite je v letu 2023 oddalo prijavo 106 novih kandidatov za različne mojstrske nazive.
- Mojstrski naziv si je pridobilo 126 novih mojstric in mojstrov, prevladovali so mojstri strojnih instalacij (31).
- Organiziranih in izvedenih je bilo 8 izvedb Pedagoško-andragoških seminarjev (214 udeležencev) ter 4 izvedbe Poslovodno-ekonomskih seminarjev (51 udeležencev).
- Za nazive zidarski mojster, tesarski mojster ter mojster klepar-krovec, smo izvedli 6 sklopov priprav na posamezni izpit iz II. Strokovno-teoretičnega dela mojstrskega izpita.
- Organizacija in izvedba izpitov: III. Poslovodno-ekonomski izpit je v letu 2023 opravilo 80 kandidatov, IV. Pedagoško-andragoški izpit je opravilo 65 kandidatov, izpite iz II. Strokovno-teoretičnega dela je v celoti opravljalo 77 kandidatov, kar predstavlja največ opravljenih izpitov iz II. Strokovno-teoretičnega dela MI (II.strokovno-teoretični del je v tem letu v celoti zaključilo največ elektroinštalaterskih mojstrov - 15).
- Praktični del je opravilo 100 kandidatov.
- V skladu z Izpitnimi katalogi smo uspeli posodobiti izpitne pole za zidarske in tesarske mojstre, v teku pa je še priprava izpitnih pol za mojstre polagalce talnih oblog.

NPK tetover/tetoverka

- V letu 2023 smo prvič začeli z izvajanjem NPK tetover/tetoverka (Obrotno-podjetniška zbornica Slovenije je edini izvajalec)
- Uspešno smo izvedli tri termine (30 prijavljenih kandidatov).

Vajeništvo

- Zaznali smo povečan vpis v vajeniške programe srednjega poklicnega izobraževanja v letu 2023, kar je rezultat uspešne promocije poklicev na Ulici obrti v okviru MOS in projekta Obrtna pot.

4. IZBOLJŠANJE POGOJEV ZA POSAMEZNE DEJAVNOSTI

- Zaradi zastojev na primorskem kraku AC A1 je bila na pobudo Sekcije za promet ustanovljena Medresorska delovna skupina za optimiranje logističnih procesov v cestnem tovornem prometu z Luko Koper.
- Na pobudo Sekcije za promet je MZI podaljšalo začasni ukrep o poenostavitvi postopka izdaje potrdila o zaposlitvi voznika tujca (državljana tretjih držav).
- Spremembe Zakona o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovalni opremi v cestnih prevozihi, s katerimi se loči opredelitev delovnega časa voznika, ki opravlja mestne, linijske ali občasne prevoze.
- Vzpostavitev kreditne linije SID Banke – Promet2.
- Sodelovanje na mešani slovensko-BIH komisiji za področje cestnega prometa (zavrnitev izmenjave dodatne kvote dovolilnic BIH (za/iz tretjih držav) in dogovorjeno natančnejše izpolnjevanje Interbus spremnice).
- Reševanje problematike napačno izdanih voznikov kartic za digitalni tahograf (vključeno s povračilom škode prevoznikom, ki so jo utrpeli zaradi napake na dokumentu).
- Odprava prepovedi prometa za tovorna vozila (katerih NDM presega 7,5 t) na dan solidarnosti.
- Sodelovanje na sestanku predstavnikov nadzornih organov in prevoznikov (SLO; HR; SRB) glede problematike prehajanja državne meje tovornih vozil na MP Bajakovo in možnosti za odpravo zastojev.

Izredni ukrepi - poplave:

- Izjeme po Uredbi 561/2006 (vozila, ki izvajajo prevoz materiala iz poplavnih območij, sanacijo poplavljenih objektov, dostavo oz. oskrbo trgovin z nujnimi potrebščinami za prebivalce na poplavljenih območjih ter prevoz gozdnih lesenih sortimentov).
- Donacija Sekcije za promet OZS in Združenja za promet pri GZS Ustanovi za humanitarno pomoč prizadetim podjetnikom v poplavih (10.000 EUR).
- Odprava prepovedi prometa zaradi odpravljanja posledic poplav (avgust 2023).

5. INFORMIRANJE

- Pripravili smo 100 sporočil za javnost in več sto odgovorov na novinarska vprašanja.
- Predsednik OZS Blaž Cvar in drugi funkcionarji so se redno pojavljali v osrednjih informativnih oddajah.
- Članom smo poslali več kot 60 e-novic z aktualnimi informacijami in napovednikom dogodkov.
- Nova TV oddaja Vizionar na 1. in 2. programu TV SLO ter na TV Maribor, v kateri predstavljamo člane OZS in izpostavljamo pomembne teme za obrti in podjetništvo.
- Prenovili smo spletno stran OZS, ki si jo lahko člani naložijo na svoje mobilne telefone v podobni obliki kot aplikacijo.
- Na spletni strani smo ustvarili posebno rubriko energetska dragingja, kjer objavljamo vse informacije o tej tematiki na enem mestu.
- O aktivnostih zbornice smo člane in nečlane obveščali tudi na družbenih omrežjih. Na Facebook strani smo pridobili več kot 500 novih sledilcev; v enem mesecu smo z objavami dosegli (reach) tudi 100 tisoč oseb.
- Pripravili in izdali smo 11 številčk zbornične revije Obrtnik podjetnik.
- V vseh številkah revije je izšla svetovalna priloga Obrtnikov svetovalec, ki z nasveti s področja delovnega prava, civilnega in gospodarskega prava, davkov, računovodstva in poslovanja v tujini ter številnimi odgovori na vprašanja članom pomaga pri njihovem poslovanju.

6. DOGODKI

- Zimsko srečanje obrtnikov in podjetnikov z družinami 2023
- Slavnostna podelitev Obrtnik in Podjetnik leta 2023, Najstarejši obrtnik leta in podelitev mojstrskih diplom
- Forum obrti in podjetništva
- Organizacija oziroma soorganizacija dveh posvetov v Državnem svetu RS (podporno okolje, zakon o visokem šolstvu)
- Nastop in predstavitev OZS na Mednarodnem sejmu obrti in podjetnosti v Celju (MOS) z organizacijo Mednarodnega poslovnega srečanja
- Ulica obrti na MOS (promocija poklicev)
- Srečanje prevoznikov družin in prevoznikov podjetij Slovenije (s humanitarno noto).
- Nacionalna strateška logistična konferenca
- Strokovna srečanja/kongresi sekcij (gradbincev, kleparjev-krovcev in instalaterjev-energetikov, gostincev, tekstilcev in predelovalcev kože, frizerjev in kozmetikov, zlatarjev in draguljarjev, lesnih strok, optikov, fotografov, grafičarjev, vzdrževalcev tekstilij, odbora pogrebnih dejavnosti, polagalcev talnih oblog idr.)
- Srečanje in piknik slikopleskarjev in fasaderjev
- Regijski obiski članov vodstva zbornice
- Interna izobraževanja za zbornično mrežo

Že od leta 1969
**OBRNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

- Na pristojna ministrstva smo posredovali **predloge in pripombe na več kot 150 predpisov.**
- Sodelovali smo v **delovnih skupinah na ministrstvih in strokovnih odborih** ter **pogajalskih skupinah.**
- **Pomoč ob avgustovskih poplavih obrtnikom in podjetnikom** – Ustanova za humanitarno pomoč obrtnikom je ob sodelovanju z območnimi zbornicami organizirala zbiranje humanitarnih prispevkov in najbolj prizadetim takoj nakazala prva sredstva za odpravo posledic vodne ujme ter razdelila sredstva, ki so se med tem zbirala na posebnem računu; tako je pomagala več kot 160 stanovskim kolegom.

Najboljši servis

za obrt in podjetništvo!

Že od leta 1969
**OBRNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

Vse na enem mestu

zastopamo • informiramo • povezujemo • svetujemo • izobražujemo • promoviramo
na krovni organizaciji v Ljubljani in na 62 območnih zbornicah po vsej Sloveniji!

Spet nove možnosti prihrankov!

**”KARTICO
UPORABLJAM
PRI VSAJ DESETIH
PARTNERJIH.”**

foto: Bigstockphoto > oblikovanje: Uvid.si

..... in več kot 100 odličnih partnerjev na vaši poslovni poti!

- › **Ugodnosti** pri partnerjih Mozaika podjetnih.
- › **Ugodnostih** pri OZS in območnih obrtno-podjetniških zbornicah.
- › **Ugodnosti** pri obrtnikih in podjetnikih.
- › **Plačila na obroke** doma, v tujini in na spletu. Brez menjave banke.

Popuste in ugodnosti si izračunajte na **mozaikpodjetnih.si**

mozaik.podjetnih@ozs.si • 080 12 42

Izkoristite informacije in nasvete naših svetovalcev!

Ena ključnih strokovnih služb naše stanovske organizacije je tudi Svetovalni center OZS. Pravniki, ekonomisti in strokovnjaki več drugih področij, ki delajo v njem, si po eni strani kot člani različnih pogajalskih skupin prizadevajo sooblikovati zakonodajo, ki vpliva na naše poslovno okolje, po drugi strani pa s svojimi nasveti in informacijami, ki jih pripravljajo, pri poslovanju brezplačno pomagajo tudi našim članicam in članom.

Svetovalne vsebine

Svetovalci SC OZS zagotavljajo strokoven servis za mikro, mala in srednje velika podjetja, zanje letno opravijo več tisoč individualnih svetovanj. Predpise spremljajo že v postopku sprejemanja in nanje vplivajo predvsem s ciljem oblikovanja čim bolj kvalitetnega poslovnega okolja.

Zaradi svojega širokega znanja in vpogleda v poslovno zakonodajo znajo pravočasno predvideti vpliv morebitnih zakonskih sprememb na poslovanje obrtnikov in podjetnikov, ob tem pa hkrati poznajo tudi veliko različnih poslovnih situacij v katerih se lahko znajdete, zato so vam lahko v veliko pomoč tudi pri reševanju vaših problemov ali dilem.

Področja delovanja svetovalnega centra so:

- gospodarsko pravo,
- civilno pravo,
- delovno pravo,
- davki in davčna zakonodaja,
- plače, računovodstvo in knjigovodstvo,
- varstvo okolja ter varnost in zdravje pri delu,
- tehnična zakonodaja, standardi in sistemi vodenja,
- internacionalizacija in poslovanje v tujini

Zakaj po nasvet?

V mikro ali malem podjetju, še posebej, če ste samozaposleni, je zelo težko poznati, spremljati in zadostiti vsem

zakonskim predpisom, ki definirajo poslovno okolje, to pa še zdaleč ne pomeni, da vam v odnosu do okolja predpisov ni potrebno spoštovati. V tej točki vam lahko veliko pomagajo nasveti našega svetovalnega centra, ki vas pravočasno opozarjajo na prihajajoče poslovne obveznosti, če pa se kljub temu znajdete v slepi ulici, vam lahko tudi individualno pomagajo.

Zakaj torej po nasvet? Hitreje in pravičneje boste zaznali težo vašega problema in hitreje videli možne rešitve. Dobili boste rešitve s pojasnili, kakšne bi lahko bile posledice vaših poslovnih odločitev. Lažje boste predvidevali, kakšen vpliv bodo imele zakonske novosti na vaše bodoče poslovanje. Lažje pa se boste pripravili tudi na obisk inšpektorja, saj boste lahko že vnaprej pripravili vso potrebno dokumentacijo.

Kje najdete informacije?

Vsem članicam in članom je nedvomno znan **Obrtnikov svetovalec**, gre za redno tradicionalno uveljavljeno sredinsko prilogo revije Obrtnik podjetnik, ki jo članice in člani naše stanovske organizacije vsak mesec brezplačno prejmete na svoje naslove. Obrtnikov svetovalec obravnava predpise in jih tolmači, pri naša nasvete in odgovore na vprašanja iz prakse ter nujne statistične in druge pomembne podatke (npr. zneske iz kolektivnih pogodb ipd.).

Informacije po temah so zbrane **na spletni strani Svetovalnega centra OZS**,

ki jo najdete na spletnem naslovu (www.ozs.si/svetovanje). Tam najdete nasvete in informacije razvrščene po svetovalnih področjih, poleg njih pa tudi številne vzorce pogodb in drugih poslovnih dokumentov, vrsto različnih poslovnih izračunov ter novice in svetovalne prispevke/bloge naših svetovalcev.

Tretji informacijski kanal pa je razmeroma nov, gre za **prenovljeno spletno stran OZS** na spletnem naslovu (www.ozs.si), ta kot novičarski portal obrtnike in podjetnike seznani z najbolj aktualnimi poslovnimi novicami, ki so razvrščene v štiri rubrike Aktualno, Svetovanje, Poslovno in Strokovno. Vabimo vas, da si našo spletno stran nastavite na začetni zaslon svojega pametnega telefona in novice na njej redno spremljate, tako boste seznanjeni s ključnim dogajanjem in obveznostmi do poslovnega okolja.

Seveda pa ste vabljeni tudi osebno, svetovalce svetovalnega centra lahko vedno pokličete na telefonsko številko **01/5830 553** ali pa jim pišete na naslov elektronske pošte **svetovanje@ozs.si**.

Če torej potrebujete nasvet, ne oklevajte in čim prej pokličite, redno pa spremljajte tudi svetovalne prispevke na omenjenih kanalih, ki vam bodo pri vsakodnevem poslovanju nedvomno veliko pomagali.

ANTON ŠIJANEC

Vlada je znova preslišala zahteve gospodarstva

Reprezentativne delodajalske organizacije (Gospodarska zbornica Slovenije, Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Trgovinska zbornica Slovenije, Združenje delodajalcev Slovenije, Združenje delodajalcev obrti in podjetnikov Slovenije) ugotavljajo, da je vlada pri interventnem zakonu v zdravstvu ponovno zamudila priložnost, da bi dokazala, da ji je mar do dialoga s predstavniki gospodarstva. Zato pozivajo poslance, naj ne podprejo za gospodarstvo najbolj spornih predlogov.

Čeprav je bil pogovor s predsednikom vlade na to temo 6. decembra konstruktiven in so bili predstavniki delodajalskih organizacij optimistični tudi dan kasneje po pogovoru z ministrico za zdravje, predlagane rešitve niso usklajene z gospodarstvom. Res je, da so na ministrstvu upoštevali nekatere manjše spremembe, ki so jih predlagali (ureditev recidiva, t. i. veriženje bolezni in promocija zdravja na delovnem mestu), ki pa so neprimerljive s škodo, ki jo bo utrpelo gospodarstvo zaradi podaljšanja bolniške odsotnosti z 20 na 30 dni v breme delodajalca, kar za gospodarstvo pomeni skoraj 80 milijonov evrov na leto dodatnih stroškov.

Čeprav so na ministrstvu za zdravje sprva trdili, da je Slovenija edina država v EU, ki ima bolniško odsotnost v breme gospodarstva omejeno na 20 dni, so naknadno sami postregli z drugačnimi podatki, ki to demantirajo. Zato delodajalci ne razumejo, zakaj vlada vztraja pri podaljšanju na 30 dni. Še posebej, ker je le 3 odstotke bolezni posledica poškodb na delu in poklicnih bolezni. Zato je toliko bolj nelogično, da morajo delodajalci prevzemati breme, za katerega niso niti odgovorni niti nanj ne vplivajo. Tudi pri vprašanju t. i. kapice na višino bolniškega nadomestila in na prispevke za zdravstvo so pogledali prakso v tujini in ugotovili, da imajo praviloma tiste države, ki imajo navzgor omejeno višino nadomestila za bolniško odsotnost, tudi navzgor omejeno prispevno stopnjo.

Kljub drugačnemu dogovoru z ministrico za zdravje, interventni zakon ne obravnava regresnih zahtevkov zavodov do delodajalcev v primeru poškodbe pri delu, niti nadzora nad spoštovanjem režima v bolniškem staležu in prenos odločanja o podaljšanju bolniškega staleža na pristojno komisijo po 15 dneh, pa tudi ne ureditve bolniške odsotnosti za prve 3 dni. Na ministrstvu za zdravje pravijo, da bodo ta vprašanja obravnavali v fazi spreminjanja systemske zakonodaje. Tudi delodajalci se sicer strinjajo, da je problematika absenzizma kompleksna in zahteva širšo razpravo. Prav zato bi lahko s spremembami, ki bodo imele tako velik vpliv na gospodarstvo, počakali. Spomnimo, da se je podobno zgodilo že pri zadnji spremembi dohodninske zakonodaje, ko je vlada v zameno za ponovno zvišanje davčne obremenitve plač obljubila celovito davčno reformo, ki je potem ni bilo.

Če ob bok temu dodamo še potrditev zvišanja davka na dobiček pravnih oseb v okviru Zakona o obnovi in razvoju, ugotavljamo, da je vlada preslišala zahtevo gospodarstva, naj se do nadaljnjega vzdrži dodatnega obremenjevanja podjetij.

Svoja stališča so predsedniki reprezentativnih delodajalskih organizacij posredovali tudi predsedniku vlade.

MIRA ČREŠNAR

Gospodarski krog ogorčen nad dodatnimi obremenitvami

Gospodarski krog, ki predstavlja 15 gospodarskih in kmetijskih združenj in organizacij, izraža ogorčenje nad tem, da vlada tudi tokrat ni prisluhnila njihovem pozivu, naj se vzdrži sprejemanja dodatnih obremenitev za gospodarstvo. Nekatere rešitve, ki jih je Državni zbor RS na predlog vlade potrdil v Zakonu o interventnih ukrepih na področju zdravstva in v Zakonu o obnovi, razvoju in zagotavljanju finančnih sredstev, bodo namreč povečale stroške in obremenitve gospodarstva za najmanj 330 milijonov evrov letno.

Gospodarske in kmetijske organizacije ter združenja, med njimi tudi Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, so pričakovale, da je vlada vendarle pripravljena prisluhniti tudi njihovim argumentom, glede na to, da je predsednik vlade z naslednjim letom napovedal redna mesečna srečanja s predstavniki gospodarstva, hkrati pa je v nedavnem intervjuju povedal, da se pri odločitvah posvetuje s tistimi deležniki, ki so relevantni za določeno področje. Zato še vedno pričakujejo, da bo svojo napoved uresničil, čeprav nadaljevanje prakse z obremenitvami gospodarstva ne puščajo veliko prostora za optimizem.

Od začetka mandata je vlada večkrat poslabšala ali otežila pogoje gospodarstvu, in sicer z:

- razveljavitvijo davčnih olajšav pri dohodnini,
- dodatnimi obveznostmi iz naslova Zakona o delovnih razmerjih,
- preoblikovanjem prostovoljnih zdravstvenih prispevkov v obvezne,
- višjimi stroški dela v primeru čezmejnega opravljanja storitev,
- uvedbo novih dajatev za kritje stroškov dolgotrajne oskrbe,
- podaljšanjem kritja bolniške odsotnosti v breme delodajalca,
- dodatnimi obveznostmi za zapo-

slene in delodajalce glede evidentiranja delovnega časa,

- uvedbo administrativnih bremen za spremljanje in poročanje cen;
- povečanjem davka na dobiček pravnih oseb.

Na drugi strani pa ni z nobenim ukrepom, razen v primeru blaženja energetske krize, zmanjšala bremen gospodarstva, ki ga prav tako pestijo visoka inflacija, padanje proizvodnje in naročil, ohlajanje na izvoznih trgih, upadanje prihodkov v storitvenih dejavnostih, visoke cene energentov (od leta 2024 naprej gospodarstvo ne bo imelo subvencionirane cene energije in to kljub rekordnim

Zakoni, pomembni za obrt in malo podjetništvo

1. V javni razpravi:

- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o trošarinah (do 14.1.2024)
- Osnutek Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o spodbujanju investicij (do 15.1.2024)

2. Končane javne razprave:

- Predlog Zakona o Poslovnem registru Slovenije
- Osnutek Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o podpornem okolju za podjetništvo
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o obveznih zavarovanjih v prometu
- Predlog Podnebnega zakona
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah
- Predlog Uredbe o standardni klasifikaciji dejavnosti

3. V pripravi na ministrstvih:

- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o urejanju trga dela
- Predlog Zakona o Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije
- Predlog Zakona o udeležbi delavcev pri dobičku

4. Obravnava v državnem zboru:

- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prevozi v cestnem prometu
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju
- Predlog Zakona o spremembah Zakona o evidencah na področju dela in socialne varnosti
- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb
- Predlog Zakona o tržni inšpekciji
- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o omejevanju uporabe tobaknih in povezanih izdelkov

5. Sprejeto v državnem zboru:

- Predlog Zakona o nujnih ukrepih na področju zdravstvenega varstva
- Predlog Zakona o obnovi, razvoju in zagotavljanju finančnih sredstev
- Predlog resolucije o nacionalnem programu varnosti cestnega prometa za obdobje od 2023 do 2030

dobičkom trgovcev z elektriko) in rast stroškov dela.

Zato so gospodarska in kmetijska združenja in organizacije pričakovale, da se bo vlada vzdržala vsaj pri dodatnih stroških zaradi podaljšanja bolniške odsotnosti v breme delodajalcev z 20 na 30 dni, še posebej zato, ker je ministrica za zdravje napovedala širšo spremembo sistemskih zakonov, ko bi lahko celovito in strokovno obdelali tudi to vprašanje, ki v interventni zakon ne sodi. Zato od poslancev pričakujejo, da bodo pri ponovni obravnavi tega zakona, ki ga je Državni svet RS zavrnil z vetom, tak zakon zavrnil.

Glede povečanja davka od dobička pravnih oseb je stališče gospodarskih in kmetijskih organizacij ter združenj že od vsega začetka jasno in enotno. Kriznih razmer, kakršne so bile avgustovske poplave, se ne rešuje z dvigovanjem davkov, ampak s solidarnostnimi prispevki,

kot je bilo to sprva predvideno v interventni zakonodaji. Dopis, ki so ga konec lanskega leta prejeli s strani Ministrstva za finance, ki njihove člane vabi k nakazilu donacij v državni sklad za obnovo, pa je v posmeh vsem tistim podjetjem, ki so že donirala zajetna sredstva in so poleg tega imela dodatne stroške zaradi nepremišljene odločitve o uvedbi dela prostega dne 14. avgusta letos ter so že organizirala solidarnostne sobote.

Iz nekaterih napovedi vlade kaže, da se nam v novem letu obetajo dodatne obremenitve, na primer dvig trošarin za nekatere izdelke ter uvedba novega davka na sladke pijače. In to kljub opozorilom gospodarstva, da takšni ukrepi ne bodo bistveno vplivali na navade potrošnikov.

Naše organizacije in združenja upravičen menijo, da ta vlada gospodarstva ne jemlje kot enakovrednega partnerja, ne razume njegove vloge v družbenih

sistemih, njegovih potreb in je ne skrbi njegova usoda.

»Vse zgoraj naštetе obremenitve ne bodo učinkovale čez noč. Počasi in postopoma bodo načenjale vitalni del gospodarstva, kar se bo na koncu poznalo tudi v javni blagajni in v žepih ljudi. Brez trdnega gospodarstva ne bo niti trdnih javnih financ,« poudarjajo gospodarska in kmetijska združenja in organizacije.

V upanju, da namerava vlada resnično vzpostaviti novo kakovost dialoga z gospodarstvom, želijo tudi sami konstruktivno prispevati k strokovni razpravi v javnosti, zato bodo v prihodnje organizirali javne posvete na aktualne tematike.

Prvega napovedujejo že za 10. januar, ko bodo z različnimi strokovnjaki obdelali področje davčne zakonodaje.

MIRA ČREŠNAR

Ob koncu leta še v Cerknici in na Blokah

Na zadnjem regijskem obisku v lanskem letu je predsednik OZS Blaž Cvar v družbi direktorja OZS Danijela Lampergerja ter predsednika OOO Cerknica Iztoka Klančarja, predsednice skupščine Erike Mulec in sekretarke Silve Šivec obiskal štiri člane, in sicer Foto Žnidaršič, Mizarstvo Pobles, Branal in podjetje Hija.

Fotografski atelje s 70-letno tradicijo

Svoj obisk je predsednik OZS začel pri znanem cerkniškem fotografu Jožetu Žnidaršiču, ki nadaljuje 70-letno družinsko tradicijo fotografske dejavnosti in jo počasi predaja v roke sinu Blažu. Jožetu Žnidaršiču starejšemu se je po letih učenja in nabiranja izkušenj z odprtjem lastnega ateljeja v domači Cerknici uresničila življenjska želja. Po njegovi upokojitvi leta 1986 je obrt prevzel sin Jože in dejavnost nadaljeval z ženo Klaro, usmeril se je predvsem v portretno fotografijo in fotografiranje dogodkov. »Po-

čas se nameravam upokojiti in predati posel sinu, ki že uvaja nekaj novosti in stopa v korak s časom. Na likovni akademiji je končal študij fotografije, v celoti je osvojil vse družinske izkušnje in znanja ter jih še nadgradil,« je zadovoljen Jože.

Ob 70-letnici ateljeja Foto Žnidaršič so v cerkniški knjižnici pripravili razstavo fotografij z motivi notranjskih ljudi in krajev med Prezidom in Planino, ki jih je posnel Jože starejši v 50. in 60. letih prejšnjega stoletja. Osredotočili smo se na fotografije pokrajine in urbane kraje, je pa Jože povedal, da je v njego-

vem arhivu tudi ogromno portretnih in reportažnih fotografij ter fotografij, ki jih je posnel na družabnih dogodkih. Po razstavi so del fotografij prestavili v domače poslovne prostore, kjer si jih je ob Jožetovih komentarjih ogledal tudi Cvar.

V Mizarstvu Pobles ustvarjajo unikatno pohištvo

Zgodba družinskega podjetja Pobles, ki je danes butični izdelovalec unikatnega pohištva višjega cenovnega razreda, se je začela v 90. letih prejšnjega stoletja, na lokaciji propadlega cerkniškega lesnega podjetja Brest.

Ustanovitelj podjetja Branko Petrič je unovčil pogum in izkušnje, ki mu jih je dalo skoraj 20-letno življenje v Združenih državah Amerike in Kanadi, kjer je delal kot mizar. Po stečaju Bresta, v katerem je bil zaposlen, je z nekaj somišljeniki z lastnimi prihranki odkupil del podjetja in začel pisati zgodbo danes uspešnega družinskega podjetja z 20 zaposlenimi, ki dela pohištvo po naročilu.

Kot je povedal Petrič, je preplet znanja, profesionalnega obvladovanja tehnoloških postopkov izdelave pohištva in najboljših idej tisto, kar ustvarja sveže in unikatne interierje po željah strank in kar jih dela drugačne od konkurence. Po njegovi upokojitvi podjetje vodita njegova sinova, Primož, ki je direktor, in Samo, ki je vodja tehnologije in proizvodnje.

Petrič je predsedniku OZS z ekipo sodelavcev in vodstvu OOO z veseljem pokazal proizvodnjo in razstavi salon. Povedal je še, da jim trenutno najbolj primanjkuje prostora za skladišče, kar pa bodo kmalu rešili, saj nasproti obstoječih poslovnih prostorov že gradijo objekt, ki bo služil tem namenom.

Prevozništvo in nadgradnje gospodarskih vozil

Tretji član, ki ga je obiskal Cvar, je podjetje Branal, ki ga je ustanovil Andrej Beber starejši leta 1972. Strast in tehnično znanje je prenesel na sinova Aleša in Andreja, ki sta v družbi Branal združila moči in začela razvijati posel v širšem obsegu.

V podjetju, v katerem je trenutno zaposlenih 60 oseb, se ukvarjajo s prevozništvom, poleg tega pa izvajajo nadgradnje gozdarskih vozil in prikolic za potrebe spravila in prevozov lesa. Kot je poudaril Andrej Beber mlajši, se trudijo, da realizirajo projekte v čim krajšem času in tako strankam ponudijo tisto, kar potrebujejo, in to naredijo kakovostno in ugodno. Ker pa je vsaka nadgradnja specifična in potrebe strank tudi, jim vedno svetujejo in skupaj poiščejo zanje najprimernejši način nadgradnje novega ali obstoječega vozila in prikolice.

Poleg tega pomemben del posla predstavljajo tudi servisne storitve. Zagotavljajo namreč zanesljiv in hiter servis za kamione, gospodarske prikolice ter ostala vlečna vozila, popravljajo in celo izdelajo pa tudi različne gumi hidravlične cevi.

Glamping na Blokah za umik od skrbi

Obisk je Cvar sklenil na Blokah, kjer je obiskal gostinko Martino Lah, letošnjo prejemnico priznanja za kakovost gostinske ponudbe, ki uspešno vodi podjetje Hija, gostinske storitve in turizem. Ob Bloškem jezeru ima glamping hišice, ki ponujajo edinstveno lokacijo za umik od rutine in skrbi. Martina Lah s svojo ekipo poskrbi, da je gostom v okrepčevalnici, nastanitvah v okviru glampinga, lastnih šotorih, na lesenih igralih ali kjerkoli v okolici Bloškega jezera, kjer je vsak letni čas čaroben in navdihujoč, kar se da prijetno.

Zakonca Martina in Janez vsak s svojim talentom in energijo dodajata k prisrčnosti glampinga Bloke. Janez skrbi za vse lesene postavitve (hiške, jakuzzi, gugalnice, igrala, vrtički, medvedi, ograje, gozdni mošnje itd.), Martina pa s svojo energičnostjo skrbi, da je vse, kot mora biti.

Poleti, ko je vrhunec sezone, morajo zaposliti kar 50 dodatnih parov rok. Da so zares vsestranski, pa dokazuje tudi to, da gostom na krožniku ponudijo mesnine in pridelke z domače kmetije.

EVA MIHELIČ

26. razpis za mojstrske izpite

**OBRNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije skladno s 7. členom Pravilnika o mojstrskih izpitih (Uradni list RS, št. 101/2004) objavlja razpis za opravljanje mojstrskega izpita za naslednje mojstrske nazive

avtokleparski mojster	avtokleparska mojstrica	mojster strojnih instalacij	mojstrica strojnih instalacij
mojster avtomehanik	mojstrica avtomehničarka	mojster biromehanik	mojstrica biromehaničarka
frizerski mojster	frizerska mojstrica	slaščičarski mojster	slaščičarska mojstrica
mojster elektronik	mojstrica elektroničarka	mojster tapetnik in dekorater	mojstrica tapetničarka in dekoraterka
mojster strojne mehanike	mojstrica strojne mehanike	elektroinštalaterski mojster	elektroinštalaterska mojstrica
mojster šivilja-krojač	mojstrica šivilja-krojač	mojster telekomunikacij	mojstrica telekomunikacij
mizarski mojster	mizarska mojstrica	slikopleskarski mojster	slikopleskarska mojstrica
tesarski mojster	tesarska mojstrica	fotografski mojster	fotografska mojstrica
zidarski mojster	zidarska mojstrica	mojster klepar-krovec	mojstrica kleparka-krovka
mesarski mojster	mesarska mojstrica	zlatarski mojster	zlatarska mojstrica
mojster avtoelektrikar	mojstrica avtoelektričarka	kamnoseški mojster	kamnoseška mojstrica
mojster toplotne obdelave kovin	mojstrica toplotne obdelave kovin	avtoličarski mojster	avtoličarska mojstrica
mojster oblikovalec kovin	mojstrica oblikovalka kovin	pečarski mojster	pečarska mojstrica
orodjarski mojster	orodjarska mojstrica	mojster polagalec keramičnih oblog	mojstrica polagalka keramičnih oblog
čevljarški mojster	čevljarska mojstrica	cvetličarski mojster	cvetličarska mojstrica
mojster preoblikovalec kovin	mojstrica preoblikovalka kovin	vrtnarski mojster	vrtnarska mojstrica
mojster vzdrževanja tekstilij	mojstrica vzdrževanja tekstilij	kuharski mojster	kuharska mojstrica
mojster splošne elektromehanike	mojstrica splošne elektromehanike	mojster strežbe	mojstrica strežbe
mojster stavbni steklar	mojstrica stavbna steklarka	čebelarški mojster	čebelarska mojstrica
pekovski mojster	pekovska mojstrica	mojster suhomontažne gradnje	mojstrica suhomontažne gradnje
dimnikarski mojster	dimnikarska mojstrica	mojster polagalec talnih oblog	mojstrica polagalka talnih oblog

RAZPISNI ROK ZAČNE TEČI 8. JANUARJA 2024 IN TRAJA DO 31. DECEMBRA 2024.

Pogoji za opravljanje mojstrskega izpita

V skladu s določili 28. člena Obrtno zakona (Uradni list RS, št. 40/2004 – UPB 102/07) ima pravico do opravljanja mojstrskega izpita, kdor:

- je pridobil srednjo poklicno izobrazbo in ima vsaj tri leta izkušenj na področju, na katerem želi opravljati mojstrski izpit,
- je pridobil srednjo strokovno izobrazbo in ima vsaj dve leti izkušenj na področju, na katerem želi opravljati mojstrski izpit,
- ima najmanj višjo strokovno izobrazbo in vsaj eno leto izkušenj na področju, na katerem želi opravljati mojstrski izpit.

Delovne izkušnje niso vezane na redno delovno razmerje, kandidat za pristop k mojstrskemu izpitu pa je dolžan obvezno k vlogi priložiti potrdilo delodajalca oziroma delodajalcev, iz katerega bo razvidno obdobje pridobivanja izkušenj ter dela in naloge, ki jih je kandidat pri njem opravljal.

Prijava k opravljanju mojstrskega izpita

Pisne prijave za pristop k opravljanju mojstrskega izpita kandidati pošljejo skupaj z dokazili o izpolnjevanju pogojev in ostalo zahtevano dokumentacijo, na predpisanem obrazcu, ki ga dobijo na območnih obrtno-podjetniških zbornicah, Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije ali na spletni strani OZS.

Vlogo za pristop k mojstrskemu izpitu lahko kandidati od 8. januarja 2024 dalje pošljejo na Obrtno-podjetniško zbornico Slovenije, Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana, s pripisom 'Mojstrski izpiti' ali jo prinesejo osebno. Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije najkasneje v tridesetih dneh po vložitvi popolne prijave obvesti kandidata o izpolnjevanju pogojev za pristop k mojstrskemu izpitu z določitvijo pristopnega roka.

Prijavnina

Kandidat mora ob vložitvi prijave na razpis za opravljanje mojstrskega izpita poravnati prijavnino za opravljanje mojstrskega izpita, ki znaša 430,00 €. Dokončni obračun stroškov kandidati prejmejo skupaj z obvestilom o izpolnjevanju razpisnih pogojev. Cenik mojstrskega izpita je za vsak naziv objavljen na spletni strani OZS ter na vseh območnih obrtno-podjetniških zbornicah.

Pristopni roki na 26. razpisu za mojstrske izpite

okviru 26. razpisa sta določena dva pristopna roka, in sicer:

- prvi pristopni rok je **5. marec 2024** (rok za oddajo popolnih vlog je do 16. februarja 2024),
- drugi pristopni rok je **15. oktober 2024** (rok za oddajo popolnih vlog je do 20. septembra 2024).

Dodatne informacije

Vse dodatne informacije lahko kandidati dobijo na Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije, pri gospe **Suzani Kljun**, telefon: **01/58 30 574**, e-naslov: **suzana.kljun@ozs.si** in **Ani Treven**, telefon: **01/58 30 509**, e-naslov: **ana.treven@ozs.si**.

Zimsko srečanje obrnitnikov in podjetnikov z družinami 2024

Kope, sobota, 27. januar 2024

Program

- smučanje
- tekmovanje v veleslalomu
- tekmovanje ekip OOS v kuhanju enolončnice
- zabava z ansamblom in DJ-jem
- druženje in kosilo

Vabljeni obrtniki in podjetniki z družinami in zaposlenimi!

Prijavite se lahko na OOS ali na svoji območni obrtno-podjetniški zbornici.

Več informacij
na spletni strani
sport.ozs.si

DUPOS, PETNAJST LET DELOVANJA

Utrjevanje vezi med upokojenimi obrtniki z obeh strani meje

Kolegi, upokojeni obrtniki iz goriške organizacije ANAP, organizirane v okviru italijanske obrtne zbornice Confartigianato, so člane društva DUPOS povabili na praznovanje božiča v občino Romans ob Soči.

Srečanje je potekalo v obliki občnega zbora članov goriške organizacije ANAP. V imenu društva DUPOS se je dogodka udeležil član njegovega upravnega odbora Jordan Čebren iz Nove Gorice, ki je zbrane tudi pozdravil.

Na srečanju so sicer pregledali rezultate delovanja v letu 2023 in sprejeli smernice za delo v letu 2024, poleg tega pa so podelili še nekaj priznanj zaslužnim članom in jubilarantom.

Gosta srečanja sta bila tudi župan občine Romans ob Soči in Ariano Medeo, sicer predsednik goriške obrtniške zbornice Confartigianato, ki je v svojem nagovoru pozdravil čezmejno sodelovanje upokojenjskih obrtniških organizacij in napovedal tudi iskanje poti za sodelovanje zborničnih čezmejnih organizacij

Na srečanju v Romansu ob Soči v Italiji je društvo DUPOS zastopal Jordan Čebren (tretji z desne).

preko poslovnih subjektov, delujočih na območju goriške pokrajine v Italiji in novogoriške regije v Sloveniji.

Tovrstna srečanja so postala že tradicionalna in rodila veliko trajnih prijateljskih povezav.

JOŽE ELSERIČ

Nova kartica – nove možnosti prihrankov!

**”MODRA KARTICA
ZA MOJE ZAPOSLENE
IN MOŽA,
FINO.”**

foto: Bepi Bepi / Bepi Bepi

Popuste in ugodnosti si izračunajte na mozaikpodjetnih.si

mozaik.podjetnih@ozs.si • 080 12 42

Zavarovanja za podjetja

Zavarovalnica Triglav nudi
poseben popust za imetnike
kartice **Mozaik podjetnih**.

triglav

Vse bo v redu.
triglav.si

Recikliranje ojačanih kompozitov po modelu krožnega gospodarstva

Namen projekta Recreate, katerega del partnerskega konzorcija je tudi Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, je izboljšati poslovni model ravnanja z materiali v kompozitih, ojačanih z vlakni (FRC) tako pri subjektih, ki proizvajajo odpadke (občani in podjetja), kot pri podjetjih, ki ravnaajo z odpadki, in tistih, ki uporabljajo izdelke iz recikliranih materialov.

Cilj projekta Recreate je izkoristiti model krožnega gospodarstva za recikliranje kompozitnih odpadkov, ojačanih z vlakni (FRC), in s tem nadgraditi rezultate projekta Retracking. Model krožnega gospodarstva bosta testirala občina in podjetje, ki uporablja FRC. V model krožnega gospodarstva bodo prvič vključeni komunalni FRC odpadki, s katerimi imajo podjetja za ravnanje z odpadki trenutno največje težave, testirala pa ga bosta italijanska občina in slovensko zasebno podjetje.

Šest projektnih partnerjev, med katerimi je tudi Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, se je na uvodnem srečanju, ki je bilo konec minulega leta, seznanilo s kompetencami drug drugega na področju projektnega vodenja, krožnega gospodarstva, ravnanja z odpadki, industrijske proizvodnje in varstva okolja.

Kot že rečeno, so podlaga projekta Recreate rezultati projekta Retracking oziroma metodologija recikliranja, ki omogoča uvedbo novih izdelkov iz recikliranega materiala FRC v gospodarski sistem.

V okviru projekta bodo partnerji v projektu reciklirali odpadke in iz FRC materiala izdelovali izdelke, ki bodo certificirani in vgrajeni v javne prostore občin in

v proizvodni proces podjetij. Oblikovane bodo tudi smernice za pravilno ravnanje z industrijskimi FRC odpadki na območju Slovenije in Italije, ki jih bodo lahko uporabljale druge družbe za ravnanje z odpadki, razviti pa bodo tudi protokoli za uporabo recikliranih izdelkov v skladu z italijansko in slovensko zakonodajo.

Poleg tega bodo podjetja iz proizvodnega sektorja in sektorja malih podjetij na študijskem obisku v Italiji imela priložnost spoznati koristi krepitev zmogljivosti gospodarske krožnosti, zelenega prehoda in politik brez odpadkov ter dobrih praks ponovne uporabe FRC materialov v industrijskem sektorju. Ob tem pa bo stekla tudi javna kampanja o recikliranju, ki se bo lotila številnih relevantnih tem, ki obravnavajo pravilno zbiranje odpadkov na občinski ravni in praktično uporabnost modela krožnega gospodarstva.

EVA MIHELIČ

Brezskrbno po Evropi. S tremi pametnimi rešitvami:

Prihranite čas in denar na približno **67.000 bencinskih servisih** po vsej Evropi.

Z **DKV BOX EUROPE** uživajte v prehodu številnih cestninskih postaj brez ustavljanja v 13 evropskih državah.

Z digitalnim asistentom **DKV LIVE** lahko občutno povečate učinkovitost vašega voznega parka.

dkv-mobility.com

YOU DRIVE, WE CARE.

7 nasvetov.

kako zaščitite svojo obrt ali podjetje pred hekerskim napadom

Če so celo velika podjetja, ki za kibernetsko varnost namenjajo obsežna sredstva, ranljiva za hekerske napade, potem je potencialna škoda za mala in srednja podjetja (MSP) še toliko večja. Tudi MSP in obrtniki so vse bolj izpostavljeni kibernetskim grožnjam. Zato morajo biti tudi obrtniki in manjša podjetja pripravljeni na zaščito svojih podatkov, finančnih sredstev in ugleda.

Jesenski kibernetski napad na energetsko podjetje HSE je pokazal, kakšno škodo lahko povzroči hekerski napad podjetju. A pozno jeseni je javnost izvedela še za dva druga kibernetska napada: Psihiatrična bolnica v Ljubljani je plačala 50 tisoč evrov na račun, ki ga je z lažnim sporočilom poslal neznanec, ki se je izdajal za člana vodstva bolnišnice. Žrtev hekerskega napada je bil tudi holding Emil Frey, ki zastopa 12 uveljavljenih avtomobilskih znamk. Tudi v tem primeru je šlo za izsiljevalski virus, napadalci pa so se odločili, da bodo ukradene podatke ponudili najboljšemu ponudniku.

Kaj morate vedeti o »privlačnosti« vašega podjetja za hekerje?

»Vodilni v podjetjih se premalo zave-

dajo možnih potencialnih vdorov v njihovo IT okolje. Žal je zmotno mišljenje, da samo nameščena antivirusna zaščita zagotavlja ustrezno zaščito pred vsemi novimi oblikami kibernetskih napadov. Pomembno je, da v podjetjih razumemo, da je kibernetska varnost dinamičen proces, ki zahteva nenehno prilagajanje in posodabljanje. Zavedanje in nenehno izobraževanje vodilnih ter zaposlenih je ključnega pomena za ohranjanje varnega IT okolja,« ob tem poudarja kibernetski strokovnjak Toni Jeršin, direktor centra za kibernetsko varnost pri računalniškem podjetju Anni, d. o. o.

Če vseeno menite, da se hekerski napad vam ali vašemu podjetju ne more zgoditi, razmislite o treh vprašanjih, ki jih zastavi Jeršin:

• **Ste vedeli, da se 82 odstotkov he-**

kerskih vdorov zgodi zaradi človeškega dejavnika?

• **Ste vedeli, da je najpogostejša pot vdora (vektor napada) prav prek elektronske pošte?** Prav elektronska pošta je najbolj kritična, prek katere hekerji pridejo v podjetje.

• **Ste vedeli, da so med hekerji najpogostejše in najbolj priljubljene tarče v EU prav MSP?** Ker predstavljajo 99 odstotkov vseh podjetij v EU.

Velikost podjetja ali dejavnost podjetja nikakor ni zaščita, ki bi hekerje odvrnila od napada. Pomen kibernetske varnosti za MSP predstavlja predvsem dvojje:

– Zaščito pred finančnimi izgubami: Kibernetski napadi običajno privedejo do neposrednih finančnih izgub zaradi

izsiljevalskih virusov, kraje podatkov ali prevar.

– Ohranjanje zaupanja strank: Stranke zaupajo podjetjem, ki skrbijo za varnost njihovih osebnih podatkov. Stranke se počutijo izjemno neprijetno ob misli, da so hekerji podjetju ukradli tudi njihove podatke.

7 nasvetov za lastno varnost in zaščito

Kibernetski strokovnjak Toni Jeršin obrtnikom in podjetnikom svetuje:

1. Varno upravljanje gesel.
2. Upravljanje ranljivosti.
3. Varnostno kopiranje (da imate backup za svoje podatke in dokumente)
4. Namestitve in vzdrževanje požarnega zidu.
5. Zaščita wi-fi omrežja.
6. Kreiranje varnih VPN dostopov.
7. Načrt za obnovo po incidentu.

Poleg tega pa jim priporoča še, naj jim ne bo žal, da:

1. Povečajo naložbe v internetno varnost.
2. Izobražujejo zaposlene.
3. Če so že tako veliki, da imajo svoj IT oddelek, naj investirajo v znanje tega oddelka.

»Dodatne naložbe v kibernetsko varnost ter izobraževanje tako IT oddelka kot ostalih zaposlenih sta izjemnega pomena za varnost. Usposobljeni zaposleni so ključni pri prepoznavanju in preprečevanju kibernetskih napadov,« pojasnjuje Jeršin.

Primeri resničnih kibernetskih groženj in kako se jim izogniti

»Mnogi se sprašujejo, zakaj so kibernetski napadi tako pogosti oziroma kdo stoji za njimi. Odgovor je zelo enostaven: zaradi zaslužka. Kibernetski kriminal je po podatkih Svetovnega gospodarskega foruma (WEF) postal tretje največje gospodarstvo na svetu, in sicer takoj za ZDA in Kitajsko. Revija CibirCrime, ki jo izdaja podjetje Cybersecurity Ventures, napoveduje, da bo leta 2023 kibernetski kriminal povzročil kar 8 bilijonov dolarjev škode, do leta 2025 pa 10,5 bilijona dolarjev,« pravi Jeršin.

Hekerski napadi se najpogosteje zgodijo na naslednje načine:

Phishing napadi: Za zaščito je potrebno imeti znanje in prepoznati sumljive e-pošte in povezave.

Izsiljevalski virusi: Zgolj redno varnostno kopiranje podatkov in previdnost pri odpiranju datotek lahko prepreči škodo.

Napadi prek nezaščitenih WiFi omrežij: Napadalci lahko izkoristijo nezaščiten ali slabo zaščiten WiFi omrežja za prestrzanje podatkov, ki se prenašajo preko omrežja. Podjetja naj se izogibajo uporabi javnih WiFi omrežij za poslovne dejavnosti.

Napadi z zlonamerno programsko opremo prek USB naprav: Zlonamerna programska oprema se lahko nenamerno prenese na poslovne sisteme preko okuženih USB naprav.

Preventivni ukrepi: Omejite uporabo USB naprav na nujne primere in uporabljajte samo zanesljive, preverjene naprave. Redno skenirajte USB naprave za zlonamerno programsko opremo pred uporabo v poslovnih računalnikih.

Toni Jeršin, direktor centra za kibernetsko varnost pri računalniškem podjetju Anni, d. o. o.

Socialni inženiring in zavajajoča sporočila: Napadalci uporabljajo taktike socialnega inženiringa, kot so lažna sporočila ali klici, da pridobijo zaupne informacije od zaposlenih.

Preventivni ukrepi: Izobraževanje zaposlenih o taktikah socialnega inženiringa je ključno. Zaposleni naj se naučijo prepoznati sumljiva sporočila in klice ter preverijo identiteto pošiljatelja ali klicatelja pred deljenjem kakršnih koli informacij.

SLOVARČEK POJMOV

Kibernetska varnost (Cybersecurity): Zaščita sistemov, omrežij in programov pred digitalnimi napadi, ki so namenjeni dostopu, spreminjanju ali uničevanju občutljivih informacij, izsiljevanju uporabnikov ali motenju normalnega poslovnega procesa.

Phishing: Vrsta kibernetske prevare, kjer napadalci pošiljajo zavajajoča in na videz povsem resnična elektronska sporočila s ciljem pridobivanja zaupnih podatkov, kot so gesla in kreditne kartice.

Ransomware (izsiljevalski virus): Vrsta programske opreme, ki zaklene žrtvine podatke ali sisteme in zahteva plačilo odkupnine za njihovo sprostitev.

Firewall (požarni zid): Varnostni sistem, ki nadzira in filtrira vhodni in izhodni promet v omrežju, temelji na predhodno določenih varnostnih pravilih in pomaga preprečiti neavtoriziran dostop.

VPN (virtualno zasebno omrežje): Omrežna tehnologija, ki omogoča varno povezavo preko javnih omrežij, kot je internet, zagotavlja zaščito podatkov in anonimnost uporabnikov.

Dvofaktorska avtentikacija: Varnostni postopek, pri katerem uporabniki za dostop do računa ali sistema potrebujejo dva različna dokaza identitete, kar zmanjšuje tveganje neavtoriziranega dostopa.

Zlonamerna programska oprema (Malware): Splošni izraz za vse vrste zlonamerne programske opreme, vključno z virusi, trojanci oziroma trojanskimi konji, črvi in drugimi programi, ki so namenjeni škodovanju računalnikom in omrežjem.

Lahek pristanek ekonomije glede na obrestne mere

Vlagatelji se sprašujejo, kaj bo prineslo leto 2024 – se bodo donosi na delniških in kripto trgih ter zlatu nadaljevali še naprej? Vprašanje donosnosti finančnih trgov bodo v novem letu krojile centralne banke s politiko obrestnih mer in geopolitična situacija.

Ameriška centralna banka je v zadnjem srečanju preteklega leta sporočila, da so najverjetneje končali z dvigovanjem obrestnih mer in bodo letos sledila težko pričakovana zniževanja. S tem se bo denar »pocenil«, kar bi lahko izjemno stimulatивно vplivalo ne le na ekonomijo, marveč tudi na finančne naložbe.

Kar 65 % odstotkov vprašanih v raziskavi Yahoo Finance prav tako meni, da bodo borzni indeksi rasli še naprej, posebej optimistični so za tehnološki sektor ter sektorja energije in financ.

A ne le obrestne mere, gibanje fi-

nančnih investicij bodo vsekakor usmerjala tudi geopolitična vprašanja – nadaljevanje vojne v Ukrajini in na Bližnjem Vzhodu ter potencialna nevarnost kitajske okupacije Tajvana ostajajo največja tveganja, ki lahko presenetijo trge. Pri kitajsko-tajvanskem vprašanju je v igri tudi bolj odločna »postavitev« Kitajske ob bok Rusije v boju proti NATU.

V Ameriki in Evropi se – ob zniževanju obrestnih mer – realno pričakuje mehak pristanek ekonomije in popolna izognitev recesiji ali krizi, ki jo načeloma povzročijo visoke obrestne mere in »predrag« denar.

Smo res ukrotili inflacijo?

Povprečno slovensko gospodinjstvo se je v letu 2023 soočilo z rekordno visoko inflacijo – realno, če pogledamo cene življenjskih potrebščin, so se nekatere dvignile več kot za 10 %. Tudi, če je statistična inflacija zgolj pri dobrih 4 %, potrošniki precej občutimo podražitve v trgovinah in pri kupovanju osnovnih stvari.

Ker se je statistična inflacija lani začela zniževati, so borzniki in bankirji optimistični, da je ekonomija pripravljena na nižanje obrestnih mer. Inflacija pa žal ne bo odvisna samo od monetarne politike, nanjo v zadnjih dveh letih močno vplivajo tudi prekinjene dobavne poti zaradi geopolitičnih konfliktov. Nadaljevanje ali zaostrovanje konfliktov bi lahko tako še vedno negativno vplivalo na določene izdelke in osnovne surovine, da se bodo tukaj cene še dražile.

Ukrepi monetarne politike se v realnem gospodarstvu in ekonomiji večinoma odrazijo z zamikom. Zato precejšnje padca inflacije v 2024 vsekakor ne gre pričakovati.

Investicije

Leta 2023 se je ustavilo padanje obveznic in nekaj delniških trgov. Močan ameriški dolar je v prvi polovici leta »držal« bolj dinamične investicije navzdol, v drugi polovici leta, posebej od oktobra dalje, pa so določene delnice, zlato in kriptovalute (posebej Bitcoin) po dolgem premoru pokazali svojo moč.

Delnice – na delniških trgih so bile v 2023 posebej vroče delnice, povezane z umetno inteligenco (AMD, Individa, SMCI itn.), in delnice iz tehnološkega indeksa

(Apple, Amazon, Meta, Tesla, Google itn.). Za donose v letu 2024 je ključno vprašanje, ali lahko delnice še naprej rastejo na podlagi optimizma in obljub o znižanju obrestnih mer, ali pa bo morebitna upočasnitev svetovnega gospodarstva hujša, kot si želimo. Vsekakor pa bo – po mnenju analitikov – potrebno dati poudarek na surovinske naložbe ter sektorja tehnologije in disruptivnih tehnologij (umetna inteligenca, robotika, 3D tiskanje, biotehnologija, IOT itn.).

Plemenite kovine – zlato je leta 2023 poraslo za 13 odstotkov v dolarjih ter za 9 odstotkov v evrih. Zlato kaže svojo moč in gre pričakovati, da bo ob padcu psihološke meje 2.000 dolarjev za eno unčo (31,10 gramov) nadaljevalo svojo rast proti 2.500 dolarjev. Srebro se prebujata počasneje, kar iz zgodovine ni nič nenavadnega, saj cena srebra vedno sledi rasti cene zlata. Leto 2024 bi lahko bilo donosno tudi za to drugo najbolj priljubljeno plemenito kovino.

Kriptovalute – lahko rečemo, da je bilo leto 2023 prelomno leto za Bitcoin in sektor kriptovalut. Bitcoin, ki je nekoč veljal za visoko špekulativno naložbo, posta-

ja vedno bolj zanimiv za večji del finančne industrije. Smo tik pred uvedbo prvega ETF sklada na Bitcoin, s čimer se bo njegova priljubljenost še povečala, hkrati pa se s tem odpira možnost, da na trg vstopijo tudi večji investitorji, upravljalci največjih skladov na svetu. Prav tako bo maja 2024 na Bitcoin omrežju ponoven »halving« – dogodek, kjer se nagrada za Bitcoin rudarje razpolovi. Načeloma je po vsakem »halvingu« Bitcoin skupaj s kriptovalutami začel sunkovito bikovsko rast.

Nepremičnine – cene nepremičnin so se v velikem delu sveta, tudi v Sloveniji, od sredine leta nekoliko ohladile, a še vedno ostajajo rekordno visoko. Kakšno kratkoročno znižanje bi bilo dobro za trg, spremenjena situacija z nižjimi obrestnimi merami (kar pomeni cenejše kredite), pa bi lahko v drugi polovici leta 2024 in nato naprej v 2025 cene ponovno pognala višje.

Zlato, surovine in kriptovalute

Glede na izhodišča na trgih lahko v letu 2024 pričakujemo, da bo leto, ki ga bodo zaznamovale višje cene surovin

(zanimiva vrednotenja imajo trenutno predvsem rudniki srebra in zlata) ter nadaljnja rast cen zlata in potencialno močan dvig vrednosti na trgu kriptovalut.

Investitorji bi lahko priložnosti poiskali tudi na delniških trgih – poleg že omenjenih investicij zgoraj so vsekakor še vedno podcenjene kitajske delnice ter trgi v razvoju, sektor obnovljivih virov energije ter sektor biotehnologije in disruptivnih tehnologij.

Zagotovo bodo projekti na področju umetne inteligence odigrali svojo vlogo, iz fokusa pa ne smete izpustiti niti električnih avtomobilov, »cyber security« sektorja ter področja biotehnologije.

Primerno razpršen portfelj bi tako moral tudi leta 2024 delovati brezhibno. Ob morebitnem pojavu kakšnega »črnega laboda« oziroma nenadejanega dogodka in kratkoročnega padca vrednosti naložb, pa bo modro to izkoristiti za dodatne poceni nakupe.

Srečno in varno investiranje v 2024!

MATJAŽ ŠTAMULAK,

NEODVISNI FINANČNI SVETOVALEC IN
PREDAVATELJ, WWW.CRESUS.SI

Primorska hranilnica – majhna banka z velikim posluhom

Primorska hranilnica Vipava je najmanjša in butična bančna institucija v Sloveniji z bogato in dolgo zgodovino, ki slovi po izredno prilagodljivih, ugodnih in dosegljivih bančnih storitvah. Vedno prisluhnemo željam in potrebam poslovnih strank ter poiščemo najboljše rešitve.

Velik razvojni napredek in preboj Primorske hranilnice se je zgodil v zadnjih letih. Hranilnica namreč posodablja in digitalizira poslovanje ter širi ponudbo tudi na druga področja. Podjetniki in predstavniki manjših gospodarskih družb, ki z nami že sodelujejo so **veseli individualnega pristopa in celostne podpore** svojih skrbnikov. **Dostopni in mobilni** smo po celotni Sloveniji. Odzivnost, prilagodljivost, strokovnost in prijaznost so vrednote, ki jih skrbniki živijo in z vso odgovornostjo upoštevajo pri svojem delu.

Bančništvo. Tukaj. Zdaj.

www.phv.si

Odlično ponudbo za poslovne stranke **imamo na vseh poglavitnih področjih:**

- **financiranja naložb podjetij** – izjemno ugodni kreditni pogoji,
- **varčevanj in depozitov** – privlačne obrestne mere in
- **rednega poslovanja** – prilagodljivi poslovni paketi in nižji stroški poslovanja.

Zadovoljstvo naših strank je naša prioriteta, zato bomo veseli skupnega sodelovanja in obojestranskih uspehov.

Vaše poslovne želje in potrebe nam sporočite na elektronsko pošto info@phv.si ali telefonsko številko **05/366-45-00**. Z velikim zadovoljstvom vam bomo prisluhnili in se vam posvetili.

Vse dobro želimo!
Primorska hranilnica Vipava d.d.

Prenos družinskega podjetja na naslednike

Prenos družinskega posla na naslednike je velik izziv. 3. generacija podjetnikov ima za seboj že dva uspešna prenosa domačega podjetja. A dejstvo je, da se v 2. generacijo uspešno prenese zgolj tretjina družinskih podjetij, v 3. generacijo pa le še vsako sedmo.

Razlogov za to je več. Ključno je zagotovo podcenjevanje tovrstne problematike. Večina staršev se osredotoča na davčno-pravni vidik prenosa. V resnici je največji izziv pravočasen in učinkovit prevzem odgovornosti naslednikov ter uspešno nadaljnje vodenje podjetja.

Tri ključne napake

1. Z resnim razgovorom o prenosu starši čakajo vse do upokojitve.
2. Nasledniki nimajo lastne vizije in strategije nadaljnjega razvoja poslovanja.
3. Ni jasno razmejeno, kaj je lastniško odločanje in kaj operativno – dnevno vodenje.

Na začetku moje prakse so me prenekateri tako podjetniki kot svetovalci prepričevali, da zgornja statistika za Slovenijo ne drži. Pred 12. leti se je ravno dobro začelo obdobje množičnih prenosov. Takrat se je začel prvi val upokojitev podjetnikov, ki so po osamosvojitvi Slovenije množično ustanavljali podjetja.

Med upokojenci je bil tudi moj oče, druga generacija družinskega podjetja. Podjetje je prevzel mlajši brat, ker sem se jaz odločil za svetovanje. Takrat je bila moja družina ena od peščice tistih, ki je zapisala Družinsko ustavo. Vsi ostali so zgolj davčno-nevtravno prenašali dejavnost.

Sam sem imel to znanje in zavedanje, ker sem pred tem na Visoki šoli za podjetništvo diplomiral prav iz teme *Pre-*

nos družinskega podjetja na naslednike. Ta tema me je zelo zanimala. Doma sem se srečeval s podobnimi medgeneracijskimi izzivi, kot jih danes uspešno razrešujemo v podjetju MoST inštitut.

Dolga leta sem bil praktično edini, ki se je intenzivno ukvarjal z oblikovanjem celostnih družinskih dogovorov, ki smo jih zapisovali v Družinsko ustavo. S sodelavcem Davidom sva dobesedno orala ledino, postavljala panogo. Do neke mere tudi sooblikovala tovrstno sodno prakso. Od naju so se učili notarji in registrski sodniki.

Pred tem je bila namreč Družbena pogodba ustaljene oblike. Midva sva marsikaj dopolnjevala in nadgrajevala. Ostali »konkurenčni« svetovalci so bili bodisi klasični pravniki ali pa davčni svetovalci. Ker jih tudi teh ni bilo veliko, smo se vsi poznali med seboj. Včasih tudi sodelovali.

Ob tovrstnih snidenjih sem poslušal, kako moja statistika ne drži. Imeli so namreč obilo dela. Davčno nevtravno so prenesli veliko s.p.-jev na naslednike. Opozarjal sem jih, da je to varljivo in da se bo to pokazalo takoj, ko se bodo starši dokončno umaknili iz podjetja.

Oče je podjetje prenesel na sina

Manjše podjetje je oče kot s.p. ustanovil takoj po osamosvojitvi, potem, ko je izgubil službo. Takih zgodb je bilo v okolici Ptuja ogromno. Ker je imel mar-

ljive roke, je podjetje kmalu razširil in v tistem času ponujal kakovostno storitev finih zaključnih del v gradbeništvu.

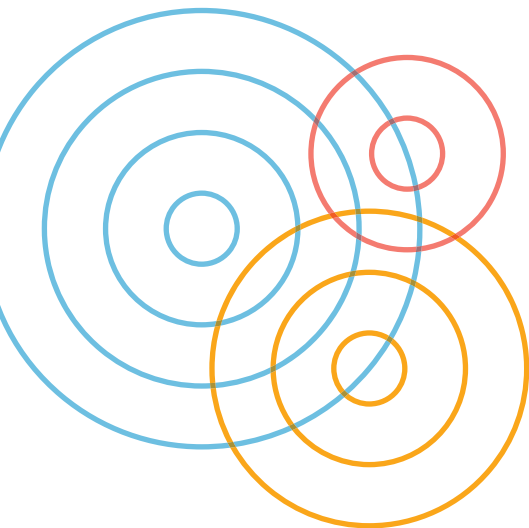
Pogoje za upokojitev je imel že dve leti. Na enem od mojih predavanj sva se spoznala in dogovorila za svetovanje. Najprej smo njegov s.p. davčno nevtravno prenesli na d.o.o. Sin je postal direktor. S tem se je podjetnik lahko formalno upokojil.

Še posebej sem ga opozarjal, da s tem ni še nič urejeno. Sedaj je čas, da sin dejansko prevzeme odgovornost. Sicer bo obsojen, da bo tudi kot upokojenec polno vpet v poslovanje. V resnici sin ni kazal niti želje, niti pretiranih sposobnosti za samostojno vodenje.

Na zaključnem srečanju po obisku notarja sem jima dal še zadnja navodila za uspešen zaključek postopka. Najbolj pa sem oba opozarjal, da samo od sebe poslovanje ne bo šlo. Ponudil sem jima tudi mentorski program za naslednika, ki ga na MoST inštitutu redno izvajamo za večino naših strank.

Za slednje se nista odločila. Niti nisem dočkal klica, ki sem ga ponujal v primeru, da bi oče pri prenosu odgovornosti potreboval kakšen nasvet. Nikoli več me ni poklical. Pred nekaj meseci sva se srečala pri istem notarju na Ptuju. Prišel je zapirat podjetje.

Med čakanjem sem imel ravno toliko časa, da sva na hitro poklepetala. »Imeli ste prav«, mi je rekel. To prav nič ne pomaga niti meni, še manj njemu in sinu.

Sin ni splaval in podjetje je postopno ugašalo. Vse dokler oče ni zmozel več in se je odločil za zapiranje pred tem zelo uspešnega posla.

Takih zgodb in primerov poznam na stotine. Včasih me kličejo obupani starši. Včasih mi jih zaupajo sedanje stranke, ki poznajo svoje kolege, sosede, včasih tudi sorodnike. Skupno tem primerom je to, da je takrat že prepozno. Saj poznate rek: »Po toči zvoniti ...«.

Po pojavu vavčerjev pred nekaj leti, se je pojavilo tudi ogromno pravnih in davčnih svetovalcev. Čez noč so postali »strokovnjaki« za to problematiko. Verjemite, statistika se s tem ne bo izboljšala! Ker je velika večina med njimi natančno to. Dejansko so strokovnjaki za davke ali za pravo. Veliko jih res je! Vendar to ni ključen problem. Oziroma to sploh ni problem!

Prenos družinskega podjetja na naslednike je potrebno obravnavati celostno. Seveda je pomemben tudi davčno-pravni vidik, ki ga na MoST inštitutu tudi resno obravnavamo. Vendar še bolj pomemben je učinkovit prenos odgovornosti na naslednike. Njihova lastna jasna vizija! Če je več naslednikov pa še cel kup nujnih dogovorov, da v prihodnje ne pride do konfliktov.

Starša sta imela sina in hči

Mama nas je poklicala za brezplačen informativni posvet. Pojasnila je, da hči ni zainteresirana za prevzem gostinske dejavnosti. Sin ravno nasprotno. Bil je

zelo dejaven in oče je razmišljal, da svoj s.p. prenese nanj. Po tem procesu bi se oglasili pri nas, da bi zapisali Družinsko ustavo.

Takoj se mi je prižgal alarm. Gostilne imajo običajno v lasti poslovne prostore. Kdo bo to prevzel. Kaj bo v resnici pripadalo hčeri. Na vsak način sem jih želel prepričati, da najprej naredimo strateški načrt. Nujno preden bodo kar koli podarjali. Kasneje bo vse veliko težje.

Mama je trmasto vztrajala, da so že vse dogovorjeni z davčnim svetovalcem in bodo najprej izvedli prenos s.p. na sina. Še enkrat sem hitel pojasnjevati, da to pomeni tudi prenos nepremičnine, ki je bila v popisu osnovnih sredstev s.p.-ja.

Ni pomagalo. Davčni svetovalec jim je »pozabil« omeniti to kot strateški izživ. Čeprav oče ni imel namena prenesti tudi nepremičnine (gostilno), se je to skozi postopek davčno nevtralnega prenosa zgodilo. Ker se je na sinov s.p. prenesla celotna bilanca. To ni nujno! A v tem primeru se je zgodilo. Davčni svetovalec je imel premalo izkušenj s strateškim načrtovanjem prenosa.

Nekaj mesecev po izvedenem postopku me je klicala ogorčena mama. V bistvu me je kar »napadla« češ, da tega nismo opozorili in da niso vedeli. Tudi to se žal dogaja. Zavrtela sva »film« nazaj. Kmalu je ugotovila, da je bila njena trma pač prevelika.

Žal se je s tem zaprla tudi možnost za pravično delitev premoženja. S tem je hči ostala brez. Kako so to kasneje reševali, če sploh so, ne vem. Čeprav me je rotila naj pomagamo, nisem želel sodelovati.

MoST inštitut je specializiran za preventivno reševanje takih zapletov. Smo strokovnjaki za pravične celostne dogovore. Temu posvetimo veliko pozornosti. Na voljo smo tistim družinam, ki želijo iskreno in pravočasno urediti dogovore in dobro vseh družinskih članov.

Zato ne čakajte do upokojitve! Nujno je prenos družinske dejavnosti načrtovati pravočasno. Z namenom, da se oblikuje celostne družinske dogovore. Ter učinkovito preda odgovornost na naslednike.

UROŠ KAVS, MoST INŠTITUT,
WWW.MOST-INSTITUT.COM

PRENOS DRUŽINSKEGA PODJETJA NA NASLEDNIKE – POTREBNI DOGOVORI IN KORAKI PRENOSA

Pridružite se nam brezplačni on-line delavnici v četrtek, **1. februarja, od 13.30 do 15.00**. Na delavnici boste izvedeli, kaj vse je potrebno urediti, da se odgovornost in lastništvo učinkovito prenese na naslednike.

Teme:

- Pogosta problematika prenosa lastništva in možne rešitve za podjetje.
- Kaj je pomembno, da se družinski člani med seboj dogovorite?
- Načrtovanje potrebnih korakov prenosa družinskega podjetja.
- Razlaga različnih družinskih primerov iz prakse.

Skozi postopek in tematike prenosa podjetja vas bo 90 minut vodil **Leon Kavs**, predstavnik MoST inštituta. Odgovoril bo na vaša vprašanja, imeli boste pa možnost tudi rezervirati termin za brezplačni informativni sestanek.

Delavnica je primerna predvsem za:

- Družinska podjetja s 5+ zaposlenimi.
- Lastnike podjetij, ki se bodo v naslednjih letih upokojevali.
- Naslednike podjetja, ki ga prevzemajo samostojno ali v solastništvu s svojimi sorodniki.

Vabljeni vsi družinski člani, ki ste aktivno vpeti v podjetje.

Delavnica je brezplačna, obvezna pa je prijava preko spletne prijavnice na <https://www.ozs.si/koledar>.

Več odnosov ali več dela?

Tudi v organizacijah so odnosi pomembni in v zadnjih letih se namenja veliko pozornosti temu delu sodelovanja. Pomen je v tem, da dobri odnosi spodbujajo motivacijo ter prispevanje in povečujejo možnost doseganja ciljev. Določajo, kako bomo delovali skupaj na poti do cilja. Na drugi strani pa slabi odnosi zavirajo kapacitete zaposlenih. Poleg tega negativno vplivajo na njihovo samopodobo, počutje in zdravje. Ne nazadnje velik del življenja preživimo na delovnem mestu in vpliv se prenaša tudi v zasebna življenja. Ni težko razumeti povezave in zagotovo je izjemno pomembno, vendar osredotočenost le na perspektivo odnosov lahko izkrivlja sliko, kaj naj bi v organizaciji počeli.

Da odnosom damo pravo vlogo brez aktivnosti oziroma dela, ne bo šlo. V organizacijah smo namreč skupaj z namenom, da delamo in ustvarjamo rezultate. Kdaj v skladu s cilji in žal, kdaj tudi ne. V idealnem svetu bi vsak vodja in zaposleni izvajal in izvedel tiste naloge, ki so mu bile dodeljene. Večina pa se nas zaveda, da idealen svet živi le v načrtih in strategijah, ki se v prvem stiku »s sovražnikom« oziroma realnostjo razblinijo. V organizacijah ne gre vedno tako, kot smo si zamislili.

Kakšna naj bi bila distribucija energije posameznika v organizaciji, vam bom razložil ravno skozi perspektivi aktivnosti in odnosov.

Na eni strani bomo spremljali aktivnosti, se pravi delo, in na drugi bomo spremljali odnose. Polje opazovanja bo, kam zaposleni v organizaciji usmerjajo svojo energijo, trud, čas in druge vire. Preprosto povedano, opazovali bomo učinkovitost.

Analiza učinkovitosti

Delo so tiste aktivnosti, ki naj bi jih v organizaciji počeli vsak dan, teden, mesec in so del temeljnega dogovora med organizacijo in zaposlenim. Zaposleni v organizaciji prispeva delo v zamenjavo za plačilo. Razmerja opredeljujejo pogodbe o zaposlitvi, aneksi in opisi delovnih nalog. Aktivnostim bi lahko rekli tudi, KAJ delamo v organizaciji. So vsi procesi, postopki, posamezni elementi, naloge ipd. Nekateri so zelo jasno opredeljeni v pravilnikih, standardih in podobnih predpisih, spet drugi dopuščajo več svobode pri opravljanju del.

Na drugi strani razmerja so odnosi. Veliko o odnosih si lahko preberete v prejšnjih člankih v seriji Zgodbe o vodenju. Na tem mestu je pomembno predvsem, da odnosi vplivajo na to, KAKO bomo aktivnosti počeli.

Primer 1: Zamislimo si organizacijo, ki ima procese in postopke zapisane, določene, preverjene, ažurirane in 100-% preverjeno delujejo. Opazovalec od daleč bi rekel, da v tem podjetju res vedo, kaj delajo. Vendar so ljudje, ki so v tej organizaciji skregani med seboj, ne marajo se, nagajajo drug drugemu in se sovražijo. Kako učinkoviti bi bili pri svojem delu v takšnem primeru?

Primer 2: Druga skrajnost bi bila, da imamo organizacijo, kjer so ljudje povezani, prijatelji, imajo se radi in krasijo jih enkratni, najboljši odnosi. So ena velika družina. Vendar imajo slabost, ker ne vedo, kaj morajo v resnici početi. Naloge niso ciljno usmerjene, nimajo procesov, ne vedo točno, kaj delajo. Nimajo ne kratkoročnih in ne dolgoročnih ciljev. Kot neka komuna živijo iz dneva v dan in upajo, da bodo nekoč pripluli na cilj, ki ga nimajo. Kako učinkoviti bi bili pri svojem delu v tem primeru?

Oboje, odnosi in aktivnosti so pomembni. Aktivnosti, ker ustvarjajo rezultat, in odnosi, ki vplivajo na to, kako izvajamo aktivnosti. Kakšno pa je pravo razmerje med njima? Iskanje idealnega razmerja je zelo zahtevna naloga, zato bi bil najbolj primeren odgovor: »Odkvisno.« Odkvisno od zahtevnosti del, vrste nalog, funkcionalnosti sodelavcev, ki skupaj delajo, ciljev, vplivov okolja, kapacitet ljudi, njihovega znanja in izkušenj. Recimo, da zelo funkcionalne skupine 90 % časa porabljajo za delo, 10 % pa za odnose. Ob osemurnem delovniku bi to pomenilo vsaj sedem ur čistega dela. Odnosom, ki so usmerjeni proti cilju, rečemo funkcionalni, tistim, ki kurijo čas, energijo, denar in druge vire organizacije, pa rečemo nefunkcionalni odnosi.

Funkcionalni:

- Formalni sestanki, ki so ciljno usmerjeni in strukturirani.
- Neformalni sestanki kjer se na hitro dogovorimo o nalogah in ciljih.
- Letni in polletni razgovori.
- Dajanje navodil, preverjanje razumevanja in opremljanje z viri.
- Pogovori s sledilci okrog nalog, ciljev in rezultata.
- Usklajevanje zamisli dveh ali več oseb.
- Pogovor o ciljih, pričakovanjih, smernicah in podobni pogovori.
- Dajanje povratnih informacij.
- Dajanje pohval za dobro opravljeno delo, za smer delovanja, vedenje in podobno.
- Podajanje konstruktivnih kritik.
- Usmerjanje delovanja posameznika in skupine.
- Pogovori zasebne narave, ki so namenjeni poznavanju zaposlenih in gradnji skupine.
- In druge oblike odnosov, ki povezujejo ljudi, ki so skupaj usmerjeni v ciljno delovanje.

Nefunkcionalni:

- Upiranje zaposlenih nalogi.
- Upiranje zaposlenih vodji.
- Vse oblike pasivnih vedenj. Na primer, zaposleni ne ve točno, kaj mora narediti, pa vseeno dela. Na koncu je rezultat naprčen.

- Vsi odnosi, ki povzročajo konflikte.
- Osebnostne zamere na delovnem mestu.
- Pogovori o boleznih, odsotnosti, prevzemanju dela odsotnih.

- Razmišljanje in govorjenje v smeri »nikoli me ne morejo tako slabo plačati, kot lahko slabo delam.«

- Klepeti o dnevno aktualnih stvareh, ki niso povezane z delom. Na primer, pred kratkim pogovori o koroni, pogovori o draginji, vojni v Ukrajini, vojni v Gazi ipd.

- Debate o božičnih darilih, božičnih večerj, praznovanju na silvestrovo ipd.

- Kritiziranje nadrejenih in tudi kritiziranje sledilcev brez jasnih predlogov in idej.

- Neskončni pogovori o plačah (čeprav naj bi bile plače tajne).

- Preeedooooolgi odmori kadilcev in drugih.

- Opravljanje sodelavcev.

- Kritiziranje in jamranje.

- Neskončno dolgi sestanki, na katerih se ne dogovorite ničesar.

- Pogovori o problemih, namesto iskanje rešitev.

- Fantaziranje o stvareh, ki se sploh še niso zgodile.

- Razpredanje o strategiji podjetja in smeri, v katero gre, čeprav osebe niso odgovorne za to.

- Zasebni pogovori na delovnem mestu.

- Reševanje zasebnih stvari, kot so načrtovanje dopustov, spletno nakupovanje, zasebni pogovori po elektronski pošti ipd.

- Uporaba socialnih omrežij in spletnih strani v zasebne namene ipd.

Samo po sebi bi kakšne izmed zgornjih opisov lahko tudi tolerirali. Ne nazadnje smo ljudje in ne roboti in pogovarjanje nas odnosi povezuje. V majhnih količinah bi celo priporočal, da nekaj tega vsekakor je v skupini sodelavcev. Pojave, kot je jamranje, ki je prisotno ne le v organizacijah, temveč v celotni družbi, je izredno težko izkoreniniti. Obstaja rešitev, da vodja zaposlenim da navodilo za 5-minutno jamranje. V podjetjih, kjer sem predlagal, da na agendo sestanka dodajo 5 minut za jamranje, so vsi tako zelo omejili tovrstne pojave. Pri

jamranju je namreč motivacija v tem, da je spontano. Da se zgodi pri eni osebi, pritegnejo drugi, potem gre vse povprek in se razraste kot kičasto okrašena božična jelka. Ko je jamranje strukturirano, kar naenkrat ni več zanimivo. Poskusite, deluje.

Pogled od daleč in spremljanje nefunkcionalnega načina delovanja pokaže, da se v nefunkcionalnih odnosih izgublja fokus, prekinja delo in energijo preusmerja od dela k odnosom. Če za ducat takih pojavov, za katere skoraj z gotovostjo trdim, da se pojavljajo večinom povsod, vzamemo po 5 minut za vsakega, je to 60 minut na dan. Ker taka nefunkcionalnost pogosto pritegne še druge, lahko teh 60 minut pomnožimo še z recimo desetimi drugimi sodelavci. Kar naenkrat je to 600 minut izgubljenega dela na dan. 10 ur na dan, 225 dni na leto (kot je delovnih dni v letu) to znese 2250 ur. In če je vsaka ura vredna na primer 10 € bruto je to 22.500 € izgubljenega denarja. Da o izgubljeni dodani vrednosti, neopravljenih nalogah, povečanem stresu zaposlenih sploh ne govorimo.

**UPORABEN NAMIG:
VODJA NAJ SODELUJE V
DEBATAH, KJER ZAPOSLENI
IZGUBLJAJO ČAS. OBČASNO
TUDI SAM POKRITIZIRA IN
»POJAMRA«, POTEM PA
SKOZI DEBATO V SKUPINI
PREUSMERJA POGOVOR NAZAJ
K DELU. S PREUSMERITVIJO
POZORNOSTI SE IZGUBI TUDI
ENERGIJA TAKEGA POGOVORA
IN POGOVOR ZAMRE. TAKRAT
VODJA POZOVE H KONCU
DEBATE IN NADALJEVANJU
DELA.**

En sam pojav je kapljica v morje, ki je vodje pogosto niti ne opazijo. Ko razširimo spekter opazovanja in pogledamo od daleč, vidimo, kako nefunkcionalni odnosi odnašajo denar, krčijo čas, v katerem naj bi delali, znižujejo učinkovitost in zmanjšujejo vrednost organizacije.

Skrb za učinkovitost, funkcionalni odnosi in preusmerjanje zaposlenih iz nefunkcionalnih odnosov nazaj k delu,

so odgovornost vodij. Vodja je tista oseba, ki je odgovorna za rezultat.

Kdaj bo konec dela z ljudmi?

Naše človeške potrebe ves čas iščejo potrditve v obliki zaključkov. Ko nek cilj dosežemo, se počutimo dobro ali slabo (če ga nismo) in si zastavljamo spet nove. Vsi vemo, da ob doseženem cilju ni konec in da za nekim ciljem ni praznine. Enostavno sledi nov cilj in vstopimo v nov cikel. Zato se vloga vodij (in zaposlenih) ob idealnem razmerju med aktivnostmi in odnosi ne izživi oziroma zaključijo. Zakaj ne bi postavili novega cilja, kot je na primer nadgradnja procesov? Kadar imamo urejene in zdrave odnose, izboljšujemo procese, da bomo še bolj produktivni. Z novimi procesi pride do sprememb, zaposleni se morajo spet učiti, odnosi na novo zavibrirajo in vodja ima spet delo.

Vse vodje, ki se sprašujejo, kdaj bo nastopil konec dela z ljudmi, ta »sveti gral«, ki ga vsi vodje že stoletja in več iščejo, moram žal razočarati. **Dela z ljudmi ne bo nikoli konec.** Prej, ko se bomo sprijaznili s tem, lažje nam bo. Ne nazadnje je delo z ljudmi tudi naloga vodij in vodje so za to bolje plačani.

Naloge za bralce

1. Preverite, ali imate strukturirane procese za izvajanje nalog.

2. Po potrebi nadgradite zastarele procese, postavite nove ali odstranite tiste, ki niso več potrebni.

3. Opazujte dinamiko v skupini in si v koraku a) beležite (vrsta, čas, število oseb, ki sodeluje), za kaj vse vaši zaposleni porabljajo dragocene vire. V koraku b) aktivno sodelujte pri skrajševanju teh nefunkcionalnosti. Nato v zadnjem koraku s preprečevanjem odpravite te nefunkcionalnosti.

Če želite, lahko razmišljanja naloge delite na naslov denis.hilcer@kadroom.si. Vesel bom vaših mnenj ter kakšnega vprašanja ali komentarja na 040 933 536.

DENIS HILČER,

POSLOVNI TRENER IN COACH

OBRTNIKOV SVETOVALEC

priloga Obrtnika podjetnika,
januar 2024

SVETOVALNI CENTER OZS

Svetovalni center OZS:

- 👍 Telefon: 01 58 30 553
- 👍 Faks: 01 58 30 583
- 👍 Elektronska pošta: svetovanje@ozs.si
- 👍 Internet: www.ozs.si/svetovanje
- 👍 Osebni obiski na naslovu Celovška 71,
1000 Ljubljana (po predhodni najavi)

Vsebina januarskega Svetovalca:

- ▶ Nov plačni model po Kolektivni pogodbi za papirno in papirno-predelovalno dejavnost
- ▶ Zaključevanje poslovnega leta 2023
- ▶ Kako zakonito izvajam videonadzor (2. del)?
- ▶ Kaj prinaša Zakon o interventnih ukrepih na področju zdravstva, dela in sociale ter z zdravstvom povezanih oseb (ZIUZDS)?
- ▶ Ali veste kolikokrat lahko delavcu podaljšate pogodbo zaposlitvi za določen čas?
- ▶ Plače za zasebni sektor po kolektivnih pogodbah
- ▶ Prispevki za socialno varnost
- ▶ Povračilo stroškov

Jasmina Malnar Molek
davčna svetovalka - specialistka:
Zaključevanje poslovnega leta 2023

Dušan Bavec
svetovalec s področja delovnega prava in
prava socialne varnosti:
Kaj prinaša ZIUZDS?

Nina Ličar,
svetovalka s področja
delovnega prava in prava
socialne varnosti

Nov plačni model po Kolektivni pogodbi za papirno in papirno-predelovalno dejavnost

V Uradnem listu RS št. 121 z dne 1. 12. 2023 je objavljen **Aneks št. 7 h Kolektivni pogodbi za papirno in papirno-predelovalno dejavnost**, ki je začel veljati z dnem objave v Uradnem listu RS, uporabljati pa se bo začel s 1. 1. 2024.

Kolektivna pogodba za papirno in papirno-predelovalno dejavnost ima razširjeno veljavnost, kar pomeni, da zavezuje vse delodajalce ne glede na članstvo v delodajalskih organizacijah, podpisnice te kolektivne pogodbe dejavnosti, če kot glavno dejavnost opravljajo katero izmed naslednjih dejavnosti po SKD:

- 17.110 Proizvodnja vlaknin
- 17.120 Proizvodnja papirja in kartona
- 17.210 Proizvodnja valovitiga kartona in kartonske embalaže
- 17.220 Proizvodnja gospodinjskih, higienskih in toaletnih potrebščin iz papirja
- 17.230 Proizvodnja pisarniških potrebščin iz papirja
- 17.240 Proizvodnja tapet
- 17.290 Proizvodnja drugih izdelkov iz papirja in kartona

Namen sklenitve aneksa je vzpostavitev **novega plačnega modela** v papirni in papirno-predelovalni dejavnosti, za katerega imajo delodajalci na voljo prehodno obdobje, ki bo trajalo **od 1. 1. 2024 do 1. 1. 2027**, ko je skrajni rok za uvedbo novega plačnega modela. Delodajalci, pri katerih je organiziran sindikat, bodo nov plačni model uveljavili s sklenitvijo podjetniške kolektivne pogodbe, ostali pa praviloma s splošnim aktom delodajalca oziroma bodo neposredno uporabljali določbe kolektivne pogodbe dejavnosti.

Do popolne uveljavitve predmetnega aneksa št. 7 bo delodajalec uporabljal določbe Kolektivne pogodbe za papirno in papirno-predelovalno dejavnost, ki je veljala do uveljavitve aneksa št. 7, vendar najdlje do 31. 12. 2026. Kot že povedano zgoraj, je 1. 1. 2027 namreč skrajni rok za uvedbo novega plačnega modela. Določbe aneksa št. 7 ni mogoče pričeti uporabljati parcialno, torej po posameznih členih, temveč je **spremenjene določbe potrebno implementirati hkrati in v celoti**.

Sprememba plačnega modela prinaša **ukinitve dodatkov za pogoje dela, ki izhajajo iz posebnih obremenitev pri delu, neugodnih vplivov okolja in nevarnosti pri delu**. V veljavi tako ostajajo le obvezni zakonski dodatki, to so dodatki za pogoje dela, ki izhajajo iz razporeditve delovnega časa, ki je za delavca manj ugoden, in dodatek za delovno dobo.

Dodatki, ki izhajajo iz razporeditve delovnega časa, ki je za delavce manj ugoden, se po novem **določajo v nominalnih zneskih** in znašajo za **nočno delo 3,80 EUR, nadurno delo 3,46 EUR**, za delo na **nedeljo 4,15 EUR** in za delo na dela **proste dneve po zakonu 10,37 EUR**. Predmetni zneski dodatkov se usklajujejo enako, kot to velja za uskladitev najnižjih osnovnih plač.

Od prehoda na nov plačni sistem dalje bo delavcu pripadal **dodatek za delovno dobo pri zadnjem delodajalcu v višini 0,25 % od osnovne plače** za vsako izpolnjeno leto delovne dobe pri zadnjem delodajalcu. **Že pridobljen dodatek za delovno dobo pred uveljavitvijo novega plačnega modela pri delodajalcu pa se bo prenesel v nominalnem znesku in se ne bo usklajeval**. Dodatka za skupno delovno dobo in delovno dobo pri zadnjem delodajalcu v odstotkih od osnovne plače delavca, ki jih je delavec pridobil pred prehodom na nov plačni model pri delodajalcu, se bosta namreč preračunala na znesek v EUR, ki bi ga delavec prejel za delo v polnem delovnem času v zadnjem mesecu pred prehodom na nov plačni model pri delodajalcu. Tako dobljeni znesek se bo nato preračunal na urni znesek, upošteva povprečni polni delovni čas 174 ur mesečno, ter se bo delavcu obračunaval in izplačeval mesečno za ure prisotnosti na delu, dokler bo zaposlen pri tem delodajalcu ali pri povezanih osebah, pri prenesenih delavcih pa tudi pri delodajalcih prevzemnikih.

Zneski najnižjih osnovnih plač za posamezni tarifni razred znašajo:

I.	tarifni razred	1.203,36 €
II.	tarifni razred	1.203,36 €
III.	tarifni razred	1.203,36 €
IV.	tarifni razred	1.323,70 €
V.	tarifni razred	1.444,03 €
VI./1	tarifni razred	1.564,37 €
VI./2	tarifni razred	1.805,04 €
VII.	tarifni razred	2.166,05 €
VIII.	tarifni razred	2.406,72 €

Najnižje osnovne plače se bodo uskladile enkrat letno najmanj v višini 50 % rasti inflacije preteklega leta. Za uskladitev se uporabi uradni podatek SURS o letni stopnji inflacije. Prvič se bodo uskladile že leta 2024. Uskladitev najnižjih osnovnih plač bosta pogodbeni stranki ugotovili z vsakoletnim aneksom k tej kolektivni pogodbi, najkasneje do 1. 7. tekočega leta.

Pogodbeni stranki sta se v aneksu št. 7 dogovorili tudi, da te kolektivne pogodbe dejavnosti **ni mogoče odpovedati do 31. 12. 2028**. Po navedenem datumu pa jo vsaka od pogodbenih strank lahko odpove s 6-mesečnim odpovednim rokom.

**Jasmina
Malnar Molek,**
davčna svetovalka -
specialistka

Zaključevanje poslovnega leta 2023

Organizacije so konec poslovnega leta dolžne zaključiti poslovne knjige in pripraviti letno poročilo. Obseg letnega poročanja je odvisen od velikosti družbe, ki se ugotavlja skladno z določbami ZGD-1¹ in sicer se organizacije razvrščajo med mikro, majhne, srednje in velike družbe, pri čemer morajo za uvrstitev v posamezni velikostni razred dve zaporedni leti izpolnjevati najmanj dve od treh meril. Velike družbe so družbe, ki presegajo merila za srednje družbe, mednje pa štejemo tudi subjekte javnega interesa, borzo vrednostnih papirjev in družbe, ki morajo pripraviti konsolidirano letno poročilo.

Merila za uvrščanje v velikostni razred:

merilo	mikro	majhna	srednja
povprečno št. zaposlenih	< 10	< 50	< 250
čisti prihodki od prodaje	< 0,7 mio EUR	< 8 mio EUR	< 40 mio EUR
aktiva	< 0,35 mio EUR	< 4 mio EUR	< 20 mio EUR

Obseg poročanja glede na velikostni razred:

obseg	mikro in majhne osebne družbe ter samostojni podjetniki	mikro in majhne kapitalske družbe, s katerimi VP se ne trguje na borzi	velike in srednje velike družbe ter samostojni podjetniki in majhne kapitalske družbe, s katerimi VP se trguje na borzi
bilanca stanja	da	da	da
izkaz poslovnega izida	da	da	da
izkaz denarnih tokov	/	/	da/s. p. lahko
izkaz gibanja kapitala	/	/	da/s. p. lahko
izkaz vseobsegajočega donosa	/	/	da/razen s. p.
priloge s pojasnili k izkazom	/	da	da
poslovno poročilo	/	/	da

Samostojnim podjetnikom, ki ugotavljajo davčno osnovo na osnovi normiranih odhodkov, ni potrebno voditi poslovnih knjig in sestaviti letnega poročila.

Organizacije morajo letna poročila javno objaviti. Podatke za javno objavo in statistične namene je potrebno predložiti Ajpesu elektronsko, preko spletne strani, v naslednjih rokih:

vrsta poslovnega subjekta	za zagotovitev javnosti podatkov	za državno statistiko
gospodarske družbe	letna poročila – 3 mesece po koncu poslovnega leta revidirana in konsolidirana letna poročila – 8 mesecev po koncu poslovnega leta	do konca meseca marca
zadruge	letna poročila, revidirana in konsolidirana letna poročila – 8 mesecev po koncu poslovnega leta	do konca meseca marca
samostojni podjetniki (razen normirani s.p.)	3 mesece po koncu poslovnega leta (oziroma do konca meseca marca za preteklo leto)	do konca meseca marca
pravne osebe javnega prava	do konca meseca februarja	do konca meseca februarja
nepridobitne organizacije – pravne osebe zasebnega prava, <i>izjema politične stranke</i>	do konca meseca februarja <i>do konca meseca marca</i>	do konca meseca februarja <i>do konca meseca marca</i>
društva	letna poročila – do konca meseca marca revidirana letna poročila – do konca meseca avgusta	do konca meseca marca

Letno poročilo pripravimo skladno s SRS (2016)².

Bilanca stanja

Bilanca stanja je temeljni računovodski izkaz, ki prikazuje finančni položaj organizacije na bilančno presečni datum. Prikazuje resnično in pošteno stanje sredstev, obveznosti in kapitala.

1. Neopredmetena osnovna sredstva

Neopredmeteno osnovno sredstvo je razpoznavno nedenarno sredstvo, ki praviloma fizično ne obstaja. Mednje vključujemo odložene stroške razvijanja, pravice (koncesije, patente, licence, blagovne znamke ipd.) ter dobro ime. Med neopredmetenimi sredstvi ne pripoznamo sredstev, ki so nastala znotraj družbe. Razvrščamo jih na neopredmetena sredstva s končno dobo koristnosti in neopredmetena sredstva z nedoločeno dobo koristnosti.

Ob začetnem pripoznanju se sredstvo ovrednoti po nabavni vrednosti. Neopredmeteno sredstvo s končno dobo koristnosti amortiziramo, sredstvo z nedoločeno dobo koristnosti pa se ne amortizira, ampak se prevrednotuje zaradi oslabitve. Neopredmetena osnovna sredstva se ne revalorizirajo. Dobro ime se obravnava kot neopredmeteno sredstvo z določeno dobo koristnosti. Če dobe koristnosti ni mogoče zanesljivo oceniti, se enakomerno časovno amortizira v petih letih.

2. Opredmetena osnovna sredstva

Med opredmetena osnovna sredstva razvrstimo tista sredstva, ki jih ima organizacija v lasti ali najemu in jih uporablja pri ustvarjanju proizvodov in opravljanju storitev ali za pisarniške namene ter jih bo po pričakovanjih uporabljala v te namene več kot eno leto. Mednje vključujemo tudi pravico do uporabe opredmetenih osnovnih sredstev iz naslova poslovnega

najema, če organizacija ne sme uporabiti izjeme.

Po začetnem pripoznanju sredstva po nabavni vrednosti, lahko organizacija vrednoti sredstva po modelu nabavne vrednosti ali modelu revaloriziranja, pri čemer se slednji lahko uporabi le za zemljišča in zgradbe. V kolikor se odloči za model revaloriziranja je družba zavezana k letni preiskavi računovodskih izkazov, ki jo opravi revizor.

Sredstva amortiziramo v dobi koristnosti, ki je odvisna od pričakovanega fizičnega izrabljanja, tehničnega ali gospodarskega staranja ter zakonskih in drugih omejitev uporabe. Kot doba koristnosti se upošteva tista, ki je najkrajša glede na zgornje dejavnike. Amortiziranje opredmetenih osnovnih sredstev, vzeti v najem, mora biti usklajeno z amortiziranjem drugih podobnih opredmetenih osnovnih sredstev. Če ni utemeljenega zagotovila, da bo najemnik prevzel lastništvo do konca trajanja najema, je treba takšno opredmeteno osnovno sredstvo povsem amortizirati bodisi med trajanjem najema bodisi v dobi njegove koristnosti, in sicer v tistem obdobju, ki je krajše. Popravek vrednosti zaradi amortiziranja se ne pojavlja pri zemljiščih in drugih naravnih bogastvih, opredmetenih osnovnih sredstvih do začetka obračunavanja amortizacije, opredmetenih osnovnih sredstvih kulturnega, zgodovinskega in umetniškega pomena, železniških progah, cestah, letališčih in drugih opredmetenih osnovnih sredstvih, katerih uporaba ni časovno omejena.

Če knjigovodska vrednost presega nadomestljivo vrednost sredstva, mora organizacija tako sredstvo oslabiti. Kot nadomestljiva vrednost se šteje poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje ali vrednost pri uporabi, tista, ki je višja. Organizacija lahko osnovna sredstva, katerih posamična nabavna vrednost ne presega 500 EUR, izkazuje skupinsko kot drobn inventar.

V bilanci stanja pripoznamo sredstva po neodpisani vrednosti, mednje pa vključimo tudi dane predujme za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev.

3. Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine so tiste, ki niso namenjene ustvarjanju proizvodov ali opravljanju storitev, ampak jih podjetje poseduje z namenom oddajanja v najem oziroma za namene povečanja vrednosti dolgoročne naložbe (npr. zemljišča).

Po začetnem pripoznanju po nabavni vrednosti, lahko organizacija vrednoti naložbene nepremičnine po modelu nabavne vrednosti ali modelu poštene vrednosti. Spremembo poštene vrednosti naložbene nepremičnine pripozna med prevrednotovalnimi prihodki ali odhodki v izkazu poslovnega izida. Naložbene nepremičnine merjene po modelu poštene vrednosti se ne amortizira in ne slabi. Organizacija, ki vrednoti naložbene nepremičnine po modelu poštene vrednosti mora opraviti preiskavo računovodskih izkazov.

Pri uporabi modela nabavne vrednosti, naložbeno nepremičnino amortiziramo v dobi koristnosti in slabimo, če je knjigovodska vrednost višja od nadomestljive vrednosti.

4. Finančne naložbe

Finančne naložbe so finančna sredstva, ki jih ima organizacija z namenom doseganja donosov. Organizacija finančno naložbo ob začetnem pripoznanju razvrsti med:

- finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida
- finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo
- finančne naložbe v posojila ali
- finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo.

Kasnejše prerazvrščanje med skupinami načeloma ni dovoljeno.

Finančne naložbe v odvisne in pridružene organizacije merimo le po nabavni vrednosti, vse ostale pa, v kolikor je pošteno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti, po pošteni vrednosti.

Pošteno vrednost je cena, ki bi se prejela za prodajo sredstva ali plačala za prenos obveznosti v redni transakciji med udeleženci na trgu na dan merjenja.

Ne glede na merjenje je potrebno ob koncu poslovnega leta, presojati morebitno oslabitev finančnih naložb.

V bilanci stanja finančne naložbe na bilančni presečni datum razvrstimo po ročnosti med kratkoročne (tiste, ki zapadejo ali bodo poravnane v naslednjem letu) ali dolgoročne finančne naložbe.

5. Zaloge

Zaloge so sredstva v opredmeteni obliki, ki jih organizacija uporablja pri ustvarjanju proizvodov ali opravljanju storitev oziroma pri proizvajanju za prodajo v okviru rednega poslovanja.

Organizacija zaloge pripozna po nabavni vrednosti (zaloge surovin, materiala, drobnega inventarja, embalaže, trgovskega blaga) ali stroškovni ceni (zaloga nedokončane proizvodnje in

proizvodov in storitve, ki so do konca obračunskega obdobja dokončane in še ne prevzete).

V kolikor knjigovodska vrednost zalog presega izvirno vrednost ali čisto iztržljivo vrednost, jo uskladi na manjšo od obeh. Čista iztržljiva vrednost zalog je ocenjena prodajna cena, ki jo organizacija doseže v rednem poslovanju, zmanjšana za ocenjene stroške dokončanja in ocenjene prodajne stroške. Razlog za slabitev zalog so najpogostejše poškodbe, zastarelost, padec prodajnih cen, povečanje ocene stroškov za dokončanje in prodajo, ipd...

Pri zalogah pogosto pride do manjka zaradi kala, razbitja razsipa in okvar, pri čemer kalo ni predmet obračuna DDV, če ne presega obsega, kot je določen v pravilnikih, ki so jih v Uradnem listu objavila strokovna združenja.

Ob zaključku poslovnega leta je potrebno v vrednost zaloge vkalkulirati tudi še neobračunane letne količinske ali vrednostne popuste.

6. Terjatve

Terjatve so na premoženjskopравnih in drugih razmerjih zasnovane pravice zahtevati od določene osebe plačilo dolga, v primeru danih predplačil pa dobavo stvari ali opravitev storitve.

Poslovne terjatve pripoznamo po izvirni vrednosti na podlagi verodostojnih knjigovodskih listin (fakture, pogodbe ipd.). Med poslovne terjatve razvrstimo tudi odložene terjatve za davek (terjatve do države, ki nam bodo povrnjene v prihodnosti in ki izvirajo iz začasnih razlik med davčno in računovodstvo obravnavo). Mikro družbe in organizacije, ki niso družbe in niso podvržene reviziji, odloženih terjatev za davek ne bodo obračunavale, drugim organizacijam jih ni potrebno le, če je znesek nepomemben.

Terjatve merimo po odplačni vrednosti (sedanja vrednost denarnih tokov, za katere organizacija pričakuje, da jih bo prejela). V kolikor knjigovodska vrednost presega odplačno vrednosti, je potrebno terjatev oslabiti.

V bilanci stanja se dolgoročne terjatve, ki so že zapadle in še niso poravnane in dolgoročne terjatve, ki bodo zapadle v plačilo v letu dni po dnevu bilance stanja, izkazujejo med kratkoročnimi terjatvami.

Na dan bilance stanja se terjatve izražene v tuji valuti, preračunajo v domačo valuto. Povečanje terjatev iz tečajnih razlik povečuje finančne prihodke, zmanjšanje pa finančne odhodke.

7. Obveznosti

Obveznosti so dolgovi v širšem smislu in izhajajo iz poslovanja (dolgovi do dobaviteljev, države, do zaposlenih ...), financiranja (dolgovi do posojilodajalcev) ali drugih obveznosti. V bilanci stanja jih razvrstimo med dolgoročne in kratkoročne obveznosti.

Obveznosti se merijo po odplačni vrednosti. Na bilančno presečni dan je potrebno obveznost v tuji valuti preračunati v domačo valuto.

8. Rezervacije

Rezervacije se oblikujejo za sedanje obveze, ki izhajajo iz obvezujočih preteklih dogodkov in se bodo po predvidevanjih poravnale v obdobju, ki ni z gotovostjo določeno ter katerih vrednosti je mogoče zanesljivo oceniti. Mednje sodijo rezervacije za reorganizacijo, rezervacije za pričakovane izgube iz kočljivih pogodb, rezervacije za pokojnine, jubilejne nagrade in odpravnine pred upokojitvijo, rezervacije za dana jamstva ipd.

Mikro družbam in organizacijam, ki niso družbe in niso podvržene reviziji, rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine ni potrebno oblikovati, vse ostale pa jih morajo, razen če je znesek nepomemben.

Organizacija ne more pripoznati rezervacij za pričakovane izgube v prihodnosti niti ne za investicijsko vzdrževanje, saj ne izpolnjujejo sodil za pripoznanje.

Rezervacije se ne prevrednotujejo. Organizacija konec leta rezervacije odpravi ali jih dodatno oblikuje tako, da je njihova vrednost enaka sedanji vrednosti izdatkov, ki so po pričakovanih potrebni za poravnavo obveze.

9. Kapital

Celotni kapital družbe je njegova obveznost do lastnikov, ki zapade v plačilo, če organizacija preneha delovati. Sestavljajo ga vpoklicani kapital, kapitalske rezerve, rezerve iz dobička, revalorizacijske rezerve, rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti, preneseni čisti dobiček ali prenesena čista izguba iz preteklih let in še nerazdeljeni čisti dobiček ali neporavnana čista izguba poslovnega leta.

Podjetnikov kapital je lastni vir financiranja podjetja. Lahko je pozitiven ali negativen, pri čemer se negativni kapital ne pripozna med terjatvami do podjetnika, kot je to veljalo v preteklosti. Podjetnik, ki vodi poslovne knjige po načelu dvostavnega knjigovodstva, razčlenjuje kapital na začetni kapital, prenose premoženja med opravljanjem dejavnosti, pritoke in odtok denarnih sredstev, revalorizacijske rezerve, rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti, in podjetnikov dohodek ali negativni poslovni izid. Podjetnik, ki vodi poslovne knjige po načelu enostavnega knjigovodstva, izračuna podjetnikov kapital kot razliko med stanjem popisanih sredstev in obveznosti, zato v bilanco stanja ne vnaša razčlenjenih podatkov.

Izkaz poslovnega izida

Izkaz poslovnega izida je poleg bilance stanja temeljni računovodski izkaz, v katerem je resnično in pošteno prikazan poslovni izid za poslovno leto. Lahko se pripravi po različici I, ki prikazuje stroške po naravnih vrstah ali po različici II, ki stroške prikazuje po funkcionalnih skupinah. Organizacija v izkazu poslovnega izida pripozna prihodke in odhodke skladno z računovodskimi standardi, po načelu nastanka poslovnega dogodka.

Račun za opravljeno storitev v decembru 2023 smo prejeli januarja 2024. Kdaj pripoznamo odhodek?

Odhodek pripoznamo v računovodskih izkazih za leto 2023.

I. Prihodki

Prihodke delimo na prihodke iz poslovanja, prihodke iz financiranja in druge prihodke. Med druge prihodke uvrščamo tiste, ki jih ne moremo uvrstiti v prvi dve skupini (neobičajne postavke).

1. Prihodki iz poslovanja

Med prihodke iz poslovanja uvrščamo prihodke od prodaje blaga in storitev, prihodke od najemnin, odprave rezervacij, prejete donacije, dotacije, subvencije, prejete državne pomoči, dobiček iz naslova odtujitve opredmetenih in neopredmetenih sredstev ter naložbenih nepremičnin. Organizacija prihodek pripozna, ko izpolni pogoje, kot jih določa SRS 15.

Podjetnik ugotavlja davčno osnovo po normiranih odhodkih. V letu 2023 je prodal stroj po ceni 5.000 EUR. Sedanja vrednost stroja znaša 3.000 EUR. V kakšni višini pripozna prihodek?

Pri odtujitvi sredstev pripoznamo prevrednotovalne poslovne prihodke (odhodke) kot razliko med prodajno in sedanjo vrednostjo. Iz naslova prodaje bo podjetnik pripoznal za 2.000 EUR prevrednotovalnih poslovnih prihodkov.

2. Finančni prihodki

Finančni prihodki so prihodki iz investiranja. Vanje vključujemo prejete obresti, prihodke iz dividend in deležev v dobičku in prevrednotovalne finančne prihodke.

Organizacija je septembra prejela sklep skupščine, da ji bo marca 2024 izplačana dividenda v višini 2.000 EUR. Kdaj pripozna prihodek in kdaj prejeto dividendo izvzema iz davčnega obračuna?

Organizacija pripozna prihodek iz naslova dividend takrat, ko pridobi pravico do poplačila, torej septembra 2023, iz davčnega obračuna pa jo izvzema v letu, ko dividendo prejme na transakcijski račun.

Organizacija bo prejela 5% superrabat (količinski popust za 2023) v letu 2024. Kdaj in kje pripoznati prejet popust za nabavo zalog?

Popust je potrebno pripoznati v letu 2023, saj se nanaša na nabavo v tekočem letu. V kolikor so bile zaloge prodane znižujemo stroške, za neprodano zalogo pa zmanjšujemo nabavno vrednost zalog. Taki popusti ne predstavljajo finančnih prihodkov.

II. Odhodki

Odhodki se razvrščajo na poslovne odhodke, finančne odhodke in druge odhodke. Druge odhodke sestavljajo neobičajne postavke.

1. Poslovni odhodki

Poslovni odhodki so odhodki vezani na prodajo proizvodov, trgovskega blaga, materiala in storitev. Sestavljajo jih stroški materiala, storitev, stroški dela, amortizacija, rezervacije in

drugi stroški, prevrednotovalni poslovni odhodki, povezani s spremembo knjigovodske vrednosti sredstev, in odhodki povezani s prevrednotenjem terjatev.

Organizacija je prejela račun za najemnino poslovnega prostora. Najemnina se plača za leto vnaprej. Lahko pripozna odhodek ob plačilu računa?

Odhodek iz naslova najemnin je potrebno pripoznati v letu, na katerega se račun za najem poslovnega prostora nanaša.

Katere dejavnike je potrebno upoštevati pri oslabitvi terjatev?

Organizacija mora najmanj enkrat letno preveriti ali obstajajo utemeljeni razlogi za slabitev terjatev. Terjatev je oslabljena, če njena knjigovodska vrednost presega odplačno vrednost. Dejavniki, ki nakazujejo, da terjatev ne bo poplačana v celoti in da obstaja dvom o njenem plačilu so:

- zamude pri plačilih;
- pomembne finančne težave kupca (negativni kapital, negativni obratni kapital, padajoči prihodki, negativen denarni tok);
- verjetnost, da bo šel kupec v finančno reorganizacijo (prostovoljna finančna reorganizacija, prisilna poravnava in podobni dogodki, ki so povezani z odpisom ali pretvorbo obveznosti, reprogramom odplačila obveznosti in drugim);
- drugi podatki in informacije (gospodarske razmere v državi ali lokalnem okolju, stopnja brezposelnosti, povečano število zamujenih plačil in podobno), ki kažejo, da bodo predvideni denarni tokovi za poplačilo terjatve oteženi, čeprav tveganja ni mogoče pripisati posamezni terjatvi.

2. Finančni odhodki

Finančni odhodki so odhodki iz financiranja in odhodki iz investiranja. Mednje vštevamo obresti, dividende in deleže v dobičku, spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev, merjenih po poštenu vrednosti prek poslovnega izida ipd.

Organizacija je prejela posojilo od povezane osebe. Pogodbena obrestna mera je višja od priznane obrestne mere. Se celotne obresti pripoznajo med finančnimi odhodki?

Za namene računovodenja je potrebno pripoznati vse obresti, obračunane po posojilni pogodbi. Za davčne namene pa se presežni del obresti ne prizna kot davčno priznan odhodek, odhodke iz naslova presežnih obresti izločate v davčnem obračunu.

III. Posebnosti računovodenja samostojnih podjetnikov

Za računovodske in davčne namene je potrebno ločiti poslovanje podjetja od gospodinjstva. Samostojni podjetnik sam s seboj ne more skleniti pogodbe (npr. za najem poslovnega prostora), lahko pa sredstvo, ki ga potrebuje za namene opravljanja dejavnosti vnese v podjetje s sklepom.

Podjetnik je kupil nepremičnino kot fizična oseba. Ali lahko nepremičnino vnese v dejavnost?

Podjetnik lahko nepremičnino, ki jo bo uporabljal v okviru dejavnosti, prenese v dejavnost in sicer to stori s sklepom. Nepremičnino, ki jo je nabavil kot fizična oseba med opravljanjem dejavnosti, pripozna med opredmetenimi osnovnimi sredstvi. Za davčne namene se tak prenos evidentira kot brezplačno pridobitev, kar pomeni, da se prihodke od zgradbe odloži in knjiži med pasivnimi časovnimi razmejitvami (odloženi prihodki) ter se jih prenaša med poslovne prihodke sorazmerno z obračunano amortizacijo.

Ali je potrebno bolniško nadomestilo, ki ga podjetniku izplača ZZZS pripoznati med prihodki?

Nadomestila za bolniško odsotnost (tudi nego ožjega družinskega člana), ki ga samostojni podjetnik prejme od ZZZS na svoj transakcijski račun, ne izkaže kot prihodek podjetja. Če je nadomestilo izplačano na transakcijski račun podjetja, lahko podjetniki ta znesek evidentirajo v dobro konta 919.

¹ Zakon o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13, 55/15, 15/17, 22/19 – ZPosS, 158/20 – ZIntPK-C, 18/21, 18/23 – ZDU-IO in 75/23)

² Slovenski računovodski standardi (2016) – objava v Ur. listu RS št. 95/15, 74/16 – popr., 23/17, 57/18 in 81/18

Tamara Starič Petrovič,
vodja Svetovalnega centra

Kako zakonito izvajam videonadzor (2. del)?

V prvem delu članka o zakonitem izvajanju videonadzora v decembrskem Svetovalcu smo opozorili, da je sicer videonadzor poslovnih prostorov in drugih krajev, kjer se opravlja poslovna dejavnost, v mnogih primerih učinkovit ukrep, a je ob tem treba poznati tudi precej natančne zakonske pogoje izvajanja videonadzora. Zato je pred uvedbo videonadzora zelo zaželeno, da se podjetja seznanijo z zahtevami in podrobnostmi še dovoljenega obsega izvajanja videonadzora, v izogib morebitnim postopkom pred pristojnimi organi oz. zahtevki posameznikov.

V decembrskem članku smo predstavili videonadzor na splošno, kje se lahko uvede videonadzor, katere dokumente je ob uvedbi treba pripraviti, kako je treba urediti varovanje videonadzornega sistema in kako ravnati s posnetki. V tokratnem nadaljevanju pa še o hrambi in nadzoru.

Hramba

Eno od osnovnih načel varstva osebnih podatkov je, da se prepoveduje prekomerna in preobsežna obdelava osebnih podatkov, kar vključuje tudi predlog rok hrambe osebnih podatkov (t. i. načelo omejitve shranjevanja¹).² Rok hrambe osebnih podatkov je tako omejen na najkrajše možno obdobje in le, dokler je hramba potrebna za doseg namena obdelave, zaradi katerega so se osebni podatki zbirali in nadalje obdelovali.³ Glede posnetkov videonadzora je tako dopustno, da se ti hranijo največ eno leto od trenutka nastanka posnetka^{4,5}.

Na kaj biti še pozoren?

Videoposnetki, ki nastanejo s snemanjem, kot rečeno, vsebujejo osebne podatke, zato imajo posamezniki, na katere se ti osebni podatki nanašajo, vse pravice, kot bi jih sicer imeli v zvezi z osebnimi podatki, ki so vsebovani v drugih zbirkah, vključno s pravico do seznanitve/vpogledom, popravka ali izbrisa osebnih podatkov ali omejitve obdelave oz. pravico do ugovora obdelavi (15. člen GDPR). Te pravice pa se raztezajo samo na videoposnetke (oz. dele teh), na katerih je viden prav ta posameznik, in ne morebiti na vse videoposnetke, ki so nastali s snemanjem.

Navedene pravice lahko posameznik uveljavlja na podlagi zahtevka upravljavcu, vendar mora hkrati opredeliti podatke, na podlagi katerih je možno identificirati tisti del posnetka, ki se nanaša nanj (npr. tako da opredeli časovni okvir, kdaj je bil izpostavljen kameram, v katerem delu prostora se je gibal, opis oblačil, ki jih je nosil v tem času, itn.). Ne zadošča namreč, da samo zahteva »vse posnetke, ki se nanašajo nanj«.⁶ Kdo pa nosi stroške uveljavljanja teh pravic? Skladno z GDPR in ZVOP-2, stroške zagotavljanja pravic posameznikom iz 15. člena GDPR (kot je pravica do vpogleda) nosi upravljavec (npr. upravljavec je dolžan kopijo osebnih podatkov, ki se nanašajo na posameznika, le-temu zagotoviti brezplačno). Izjema je le v primerih, ko posameznik zahteva dodatne kopije oz. ima dodatne zahteve, ki presegajo pravice, ki mu jih omogoča GDPR (npr. če bi izrazilo pogosto zahteval dostop do osebnih podatkov).

Kako je z nadzorom prekrškovnega organa?

Zagrožene globe za prekrške v zvezi z izvajanjem videonadzora po ZVOP-2 niso zanemarljive in se lahko izrekajo ne glede na to, da je do spregleda zakonskih določil prišlo zgolj iz nevednosti ali pomotoma. Za kršitev določb 76. do 80. člena ZVOP-2 se lahko izrečejo globe v višini od 4.000 EUR do 10.000 EUR za pravne osebe (8.000 EUR do 20.000 EUR za pravne osebe, ki se po ZGD-1⁷ štejejo za srednjo ali veliko gospodarsko družbo) oz. 1.000 EUR do 2.000 EUR za samostojne podjetnike posameznike ali posameznike, ki

samostojno opravljajo dejavnost. Poleg teh se lahko globa izreče še odgovornim osebam, in sicer v višini 500 EUR do 2.000 EUR. Za fizično osebo oziroma posameznika, ki ne opravlja dejavnosti, je predpisana globa v višini 100 EUR do 1.000 EUR.

V splošni javnosti očitno prevladuje vtis, da informacijski pooblaščenec kot nadzorni organ ne opravlja nadzora pogosto. Slednje ne drži. Ravno junija 2023 je informacijski pooblaščenec izdal globo v skupni višini 18.500 EUR pravni osebi in njeni odgovorni osebi zaradi pomanjkljivega obvestila o videonadzoru.⁸

Glede na zapisano je smiselno, da se pred uvedbo videonadzora upravljavci podrobno seznani s svojimi obveznostmi, saj so posledice lahko finančno zelo zajetne.

¹ Tk. (e) prvega odst. 5. čl. GDPR.

² Saj se tudi zbiranje oz. hramba osebnih podatkov šteje kot obdelava osebnih podatkov (tk. 2 prvega odst. 4. čl. GDPR).

³ Prvi odst. 43. čl. ZVOP-2.

⁴ Navedeno velja za vse vrste videonadzora, razen za videonadzor v prevoznih sredstvih, namenjenih javnemu potniškemu prometu (rok hrambe takšnih posnetkov je v skladu z drugim odstavkom 79. čl. ZVOP-2 največ sedem dni od njihovega nastanka), ter za videonadzor javnih površin (rok hrambe takšnih posnetkov je v skladu s šestim odst. 80. čl. ZVOP-2 največ šest mesecev od trenutka nastanka posnetka). Smernice, str. 11.

⁵ Deveti odst. 76. čl. ZVOP-2.

⁶ Smernice, str. 14.

⁷ Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1), Uradni list RS, št. 42/2006 s spre. in dopl.

⁸ Odločba o prekršku št. 0603-29/2023/6 z dne 27. 6. 2023.

Dušan Bavec,
specialist za delovno pravo
in pravo socialne varnosti

Kaj prinaša Zakon o interventnih ukrepih na področju zdravstva, dela in sociale ter z zdravstvom povezanih oseb (ZIUZDS)?

Interventnim zakonom kar noče biti konca. Tako je bil pred dnevi sprejet še eden v nizu takih, ki delodajalcem dviga pritisk zaradi dodatnih obremenitev, in sicer Zakon o inter-

ventnih ukrepih na področju zdravstva, dela in sociale ter z zdravstvom povezanih vsebin, ZIUZDS (v nadaljevanju interventni zakon), objavljen v soboto, 30. 12. 2023 v Uradnem listu RS št. 136/2023

Pristojni opravičujejo sprejem zakona s tem, da naj bi pripomogel k večji dostopnosti, organiziranosti in učinkovitosti našega zdravstvenega sistema, po besedah ministrice za zdravje pa je »namen zakona zagotoviti učinkovito delovanje javnega zdravstvenega sistema«. Cilji in namen so resda pohvale vredni, toda ali bo res tako, bo seveda lahko pokazal šele čas. Toda dosedanje izkušnje kažejo, da bi moral biti zdravstveni sistem deležen celovitih sprememb še na marsikaterem drugem področju (npr. javni razpisi, zlorabe bolniškega staleža, omejitev trajanja le-tega ...) in ne le na teh segmentih, v katere posega aktualen interventni zakon. Eden od argumentov proti razbremenitvi plač pred letom dni je bil tudi bojazen, da bi to škodljivo vplivalo na pokojninski in zdravstveni sistem ter druge podobne sisteme zagotavljanja socialne varnosti. Toda, kot lahko vidimo, problemi v zdravstvu niso nič manjši kot pred letom dni, kvečjemu večji, saj v nasprotnem interventni zakon ne bi bil potreben. Podobno kot nekateri drugi primerljivi interventni zakoni tudi ta posega v različne sistemske zakone, v nadaljevanju bom izpostavil predvsem Zakon o delovnih razmerjih (v nadaljevanju ZDR-1) ter Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (v nadaljevanju ZZVZZ).

Kako bo interventni zakon občutilo gospodarstvo?

Uvodoma kaže izpostaviti, da se je v kuloarjih sicer že več mesecev govorilo o tem, da naj bi delodajalci ponovno nosili breme bolniških nadomestil zaposlenih za prvih 30 delovnih dni in ne le za 20, toda prvoten predlog/razmišljanje interventnega zakona naj bi delodajalcem prinesel še več drugih obremenitev, povezanih z bolniškim staležem. Ko je bil obris interventnega zakona do neke mere znan, smo v OZS skupaj z ostalimi delodajalskimi združenji še dodatno zelo proaktivno nasprotovali spremembam, ki najbolj zadevajo in kot običajno tudi obremenjujejo delodajalce. Vsaj do neke mere nam je le uspelo omiliti prvoten predlog.

Obdobje plačevanja bolniške v breme delodajalca

Interventni zakon spreminja 137. člen ZDR-1, in sicer tako, da izplačevanja nadomestila plače oz. t. i. »bolniške« zaradi delavčeve bolezni ali poškodbe izven dela ponovno bremeni delodajalca v obsegu 30 delovnih dni, kot je to veljalo od uveljavitve ZDR-1 aprila 2013 do novele ZDR-1C v letu 2022. Ta sprememba se nanaša le na posamezno delavčevo odsotnost, še vedno pa bo obveljala v letu 2022 skrajšana delodajalčeva obveznost izplačevanja nadomestila plače na letnem nivoju, in sicer za največ 80 dni v koledarskem letu. Prvoten predlog interventnega zakona je predvideval ukinitve 80-dnevnega limita, zato si lahko v tem delu nespremenjeno določbo štejemo kot pogajalski uspeh. Tudi v primeru, ko je razlog delavčeve bolniške poklicna bolezen ali poškodba pri

delu, ostaja zakon nespremenjen.

Po novem torej velja, da delodajalec izplačuje nadomestilo plače iz lastnih sredstev v primerih nezmožnosti delavca za delo zaradi njegove bolezni ali poškodbe, ki ni povezana z delom, in sicer do 30 delovnih dni za posamezno odsotnost z dela, vendar največ za 80 delovnih dni v koledarskem letu. V primerih nezmožnosti za delo delavca zaradi poklicne bolezni ali poškodbe pri delu, izplačuje delodajalec nadomestilo plače delavcu iz lastnih sredstev do 30 delovnih dni za vsako posamezno odsotnost z dela. V času daljše odsotnosti z dela izplača delodajalec nadomestilo plače v breme zdravstvenega zavarovanja.

Ohranitev recidiva

Kljub prvotno drugačnemu predlogu t. i. recidiv, opredeljen v četrtem odstavku 137. člena ZDR-1, vsebinsko še vedno ostaja, sprememba je le v tem, da je tudi v tem primeru namesto prejšnjih 20 merodajnih 30 delovnih dni. Tako po novem velja, da če gre za dve ali več zaporedni odsotnosti z dela zaradi iste bolezni ali poškodbe, ki ni povezana z delom, do 30 delovnih dni, pa traja v posameznem primeru prekinitev med eno in drugo odsotnostjo manj kot deset delovnih dni, izplača delodajalec za čas nadaljnje odsotnosti od prekinitve dalje nadomestilo plače v breme zdravstvenega zavarovanja. Spremenjenim opisanim določbam ZDR-1, ki nalagajo izplačilo nadomestila plače delodajalcem v svoje breme do 30 delovnih dni, je bilo potrebno z interventnim zakonom (33. člen) spremeniti tudi določbo ZZVZZ, ki nalaga izplačilo nadomestila plače za čas odsotnosti od dela v breme zdravstvenega zavarovanja, in sicer od 31. delovnega dne zadržanosti od dela.

Vse te spremembe, ki se nanašajo na podaljšanje obdobja izplačevanja nadomestila plače v času bolniškega staleža zaposlenega v breme delodajalca, seveda smiselno enako veljajo tudi za s. p., ki je pravzaprav sam sebi delodajalec. To bo še posebej negativno občutil tisti podjetnik, ki nima nikogar zaposlenega, saj bo moral v času daljše bolniške za vseh 30 delovnih dni, kar pomeni več kot 40 koledarskih dni, plačati celotne prispevke, četudi ne bo mogel opraviti nobene storitve, od zavoda pa bo lahko uveljavil nadomestilo šele po tem obdobju.

Omejitev najvišjega bolniškega nadomestila

Ena od pomembnejših sprememb ZZVZZ (34. člen interventnega zakona) je tudi ta, da se omejuje najvišje bolniško nadomestilo, saj le-to, ne glede na višino plače zaposlenega ali višino zavarovalne osnove zavarovanca samozaposlene osebe, ne more biti višje od dvainpolkratnika zadnje znane povprečne mesečne bruto plače v RS, kot jo ugotovi Statistični urad. Glede na to, da imajo s. p.-ji pri plačevanju prispevkov že socialno kapico v višini 3,5 povprečne plače, bo omenjena zakonska sprememba povzročila slabo voljo predvsem prejemnikom visokih plač, saj zanje socialna kapica za plačilo prispevkov ne obstaja.

Iz prehodne določbe 57. člena, ki opredeljuje prehod na spremenjeno ureditev nadomestila za čas odsotnosti od dela, izhaja, da se tozadevna ureditev v breme zdravstvenega zavarovanja iz 33. člena, osnove za nadomestilo in nadomestila iz 34. člena ter nadomestila za čas odsotnosti od dela v breme delodajalca iz spremenjenega tretjega in četrtega odstavka 137. člena ZDR-1 uporablja za začasno zadržanost od 1. januarja 2024.

Zadržanje pravic iz zdravstvenega zavarovanja

Ena od negativnih sprememb, ki jih prinaša interventni zakon, je prav gotovo ta, ki določenim kategorijam zavarovancev, med katere spadajo tudi samozaposleni, in nekaterim njihovim družinskim članom ponovno določa zadržanje pravic iz zdravstvenega zavarovanja, v kolikor ne gre za nujno medicinsko pomoč in nujno zdravljenje. To sicer ne pomeni, da zavarovanec neplačnik ne bo deležen preostalih zdravstvenih storitev, če bo to želel, toda moral bo pokriti stroške, ki jih dobi povrnjene, ko izgubi status neplačnika. Pri tem je treba pojasniti, da ni relevanten kakršenkoli, četudi zgolj bagatelni dolg, kot je to veljalo pred leti, saj zadržanje pravic nastopi šele v primeru, ko znesek neporavnanih obveznosti plačevanja prispevkov preseže znesek 8 % povprečne mesečne bruto plače v RS za preteklo leto, vendar ne prej kot 30 dni po pisnem obvestilu Zavoda za zdravstveno zavarovanje o neporavnanih obveznostih in posledicah nepravočasnega plačila.

Vojni veterani in OZP

Marsikateri član ali bralec tega članka ima tudi status vojnega veterana. Zadnja novela ZZVZZ je uvedla obvezni zdravstveni prispevek (OZP), ki je nadomestil premijo dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. Poleg nekaterih drugih kategorij zavarovancev so bile tudi osebe s statusom vojnega veterana oproščene plačevanja dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, oproščene pa bodo tudi plačila obveznega zdravstvenega prispevka oz. bo zanje ta prispevek v višini 35 € mesečno poravnala država. Interventni zakon določa predvsem postopek in pravne podlage za izmenjavo podatkov, vezanih na OZP. Upravne enote bodo osebam s statusom vojnega veterana izdale ustrezno potrdilo, s katerim bodo lahko uveljavili oprostitvev plačila OZP.

Staša Pirkmaier,
svetovalka – specialistka za
delovno pravo

Ali veste kolikokrat lahko delavcu podaljšate pogodbo zaposlitvi za določen čas?

Zakon o delovnih razmerjih ZDR-1 določa, da se pogodbe o zaposlitvi praviloma sklepajo za nedoločen čas in le izjemo, v zakonu navedenih primerih, naj bi se pogodbe lahko sklepale za določen čas. Gre torej za tako imenovane atipične oblike pogodbe o zaposlitvi. Dejstvo pa je, da delodajalci v praksi pogosto sklepate pogodbe o zaposlitvi za določen čas predvsem zaradi večje fleksibilnosti ter negotove situacije, kako bo morebiti s poslovanjem podjetja na daljši rok.

Poudariti je potrebno **pomembnost sklepanja pogodbe o zaposlitvi za določen čas** tako z vidika časovne omejitve sklepanja pogodbe kot vsebinskega razloga sklenitve tovrstne pogodbe.

Zakon v 55. členu določa, da delodajalec ne sme skleniti ene ali več zaporednih pogodb o zaposlitvi za določen čas za isto delo, katerih neprekinjen čas trajanja bi bil daljši kot dve leti, razen v primerih, ki jih določa zakon, ter v primerih iz druge, četrte, pete, šeste in štirinajste alineje prvega odstavka 54. člena, in sicer:

- nadomeščanje začasno odsotnega delavca;
- zaposlitev tujca ali osebe brez državljanstva, ki ima delovno dovoljenje za določen čas, razen v primeru osebnega delovnega dovoljenja;
- v primeru poslovodne osebe ali prokurista;
- zaposlitev nekaterih vodilnih delavcev iz prvega odstavka 74. člena zakona;
- v primeru voljenih in imenovanih funkcionarjev oziroma drugih delavcev, ki so vezani na mandat organa ali funkcionarja v lokalnih skupnostih, političnih strankah, sindikatih, zbornicah, društvih in njihovih zvezah;

Pogodba o zaposlitvi za določen čas se lahko sklene za obdobje, daljše od dveh let, tudi v primeru projektne delo, in sicer če projekt traja več kot dve leti in če se pogodba o zaposlitvi sklene za ves čas trajanja projekta, opredelitev projektne delo pa se uredi s kolektivno pogodbo na ravni dejavnosti.

Za isto delo se šteje delo na delovnem mestu oziroma vrsti dela, ki se dejansko opravlja po določeni sklenjeni pogodbi o zaposlitvi za določen čas. To v praksi pomeni, da se istega delavca po izteku dveletne zaposlitve še vedno lahko zaposli za določen čas, toda za drugo delo.

Vedeti pa moramo, da pri tako imenovanem »verizenju« po-
godb o zaposlitvi za določen čas v okviru dveletne omejitve zaposlovanja za isto delo trimesečna ali krajša prekinitev ne pomeni prekinitve zaporednega sklepanja pogodb o zaposlitvi. To dejansko pomeni, da če želite istega delavca na istem delu zaposliti po izteku dveletne zaposlitve, mora biti vmes prekinitev vsaj 1 dan daljša od 3 mesecev.

Delodajalci v praksi včasih v pogodbo o zaposlitvi razlog sklenitve pogodbe o zaposlitvi zapišejo »kar po svoje«, kar ni prav.

Zakon namreč v 1. odst. 54. člena taksativno našteva, v katerih primerih se lahko sklene pogodba o zaposlitvi za določen čas:

- izvrševanje dela, ki po svoji naravi traja določen čas;
- nadomeščanje začasnega odsotnega delavca;
- začasno povečan obseg dela;
- zaposlitev tujca ali osebe brez državljanstva, ki ima delovno dovoljenje za določen čas, razen v primeru osebnega delovnega dovoljenja;
- poslovodno osebo ali prokurista;
- vodilnega delavca iz prvega odstavka 74. člena tega zakona;
- opravljanje sezonskega dela;
- delavca, ki sklene pogodbo o zaposlitvi za določen čas zaradi priprave na delo, usposabljanja ali izpopolnjevanja za delo oziroma izobraževanja;
- zaposlitev za določen čas zaradi dela v prilagoditvenem obdobju na podlagi dokončne odločbe in potrdila pristojnega organa, izdane v postopku priznavanja kvalifikacij po posebnem zakonu;

- opravljanje javnih del oziroma vključitev v ukrepe aktivne politike zaposlovanja v skladu z zakonom;
- pripravo oziroma izvedbo dela, ki je projektno organizirano;
- delo, potrebno v času uvajanja novih programov, nove tehnologije ter drugih tehničnih in tehnoloških izboljšav delovnega procesa ali zaradi usposabljanja delavcev;
- predajo dela;
- voljene in imenovane funkcionarje oziroma druge delavce, ki so vezani na mandat organa ali funkcionarja v lokalnih skupnostih, političnih strankah, sindikatih, zbornicah, društvih in njihovih zvezah;
- druge primere, ki jih določa zakon oziroma kolektivna pogodba na ravni dejavnosti.

S kolektivno pogodbo na ravni dejavnosti se lahko določi, da manjši delodajalec lahko sklepa pogodbe o zaposlitvi za določen čas ne glede na omejitve iz prejšnjega odstavka. Pri sklepanju pogodbe za določen čas je potrebno upoštevati določilo zakona iz 2. odst. 12. člena, ki določa, da če s pogodbo o zaposlitvi čas trajanja ni pisno določen oziroma če pogodba o zaposlitvi za določen čas ni sklenjena v pisni obliki ob nastopu dela, se domneva, da je pogodba o zaposlitvi sklenjena za nedoločen čas.

Opozoriti je potrebno, če je pogodba o zaposlitvi za določen čas sklenjena v nasprotju z zakonom ali kolektivno pogodbo ali če ostane delavec na delu tudi po poteku časa, za katerega je sklenil pogodbo o zaposlitvi, se na podlagi 56. člena zakona šteje, da je delavec sklenil pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas.

To v praksi pomeni, da v takem primeru nastopi že po samem zakonu t. i. »transformacija delovnega razmerja« iz določenega v nedoločen čas.

Opozarjamo vas, da spoštujete pravilnost sklepanja tovrstnih pogodb o zaposlitvi, saj vas nespoštovanje veljavne zakonodaje lahko krepko »udari po žepu«.

Nove ugodnosti – nove možnosti prihrankov!

”S TO KARTICO
PRIHRANIM TOLIKO,
DA VAM RAJE
NE POVEM!”

Popuste in ugodnosti si izračunajte na mozaikpodjetnih.si

mozaik.podjetnih@ozs.si • 080 12 42

Ne spreglejte izobraževanj v Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije

8. – 31.
januar

8. – 31. januar – Učinkovito sproščanje za miren zaključek poslovnega leta

Zaradi časa v katerem živimo, je naše telo vsak dan napeto. To zakrčenost povzročata med drugim strah in stres. Kadar stres traja dlje časa, lahko škoduje vašemu zdravju. Z učinkovitimi vajami in s tehnikami dihanja dovolite vašemu telesu biti zdravo in sproščeno. Kotizacija zajema 8 srečanj po 30 minut, vsak ponedeljek zjutraj od 8.00 do 8.30 in vsako sredo zvečer od 19.00 do 19.30.

Predavateljica: Armina Džafič

9.
januar

Kako voditi in hraniti kadrovske evidence po spremembi zakona

Sprejeta sprememba Zakona o evidencah na področju dela in socialne varnosti prinaša vrsto sprememb in novosti pri evidenci o izrabi delovnega časa, obveznost elektronskega vodenja evidenc v določenih primerih ter strožje sankcije za prekrške. **Predavateljica:** Nina Ličar

II.
januar

Prodaja podjetja – 45-minutni individualni spletni posveti na temo Svetovalec: Tomo Senekovič

I6.
januar

Davčni obračun za leto 2023 in spremembe Zakonodaje na področju obračuna plače

Predavateljica: Jasmina Malnar Molek

17.
januar

Javno naročanje inovacij z vidika ponudnikov rešitev in storitev

Na spletnem predavanju bodo predstavljene osnove javnega naročanja inovacij in prikazan bo praktični primer postopka javnega naročanja inovacij.

Predavatelj: Denis Premec

18.
januar

Zaposlitev tujih državljanov iz EU in tretjih držav ter napotitev delavcev po novem ZČMIS-1

Z novim letom so se začela izdajati potrdila A1 pod novimi pogoji. Kakšne pogoje bo moral izpolnjevati delodajalec in kakšne pogoje po novem bo moral izpolnjevati napoteni delavec, pa bomo podrobneje

obravnavali na seminarju.

Predavateljica: Zdenka Bedekovič

23.
januar

Kaj nam prinašajo spremembe Zakona o delovnih razmerjih

Gre predvsem za prenos dveh EU direktiv na področju preglednosti delovnih pogojev in usklajevanju poklicnega ter zasebnega življenja staršev in oskrbovalcev. Prihaja do sprememb pri obveznih sestavinah pogodbe o zaposlitvi, izdaji pisnega opozorila, varstvu predstavnikov delavcev, uvaja se pravica do odklopa, nove pravice za žrtve nasilja v družini in druge pomembne novosti.

Predavateljica: Nina Ličar

I.
februar

Prenos družinskega podjetja na naslednike – potrebni dogovori in koraki prenosa

Predavatelj: Leon Kavs

7.
februar

Internacionalizacija slovenskih podjetij na kolumbijski trg

Trgi Latinske Amerike za slovenska podjetja predstavljajo velik neizkoriščen poslovni potencial. Odkrijte, zakaj je Latinska Amerika, predvsem pa Kolumbija privlačna destinacija za slovenska podjetja, ki iščejo nove trge.

Predavateljica: Karin Dodič

Na vse dogodke se je potrebno prijaviti, podrobnejše programe dogodkov najdete na <http://www.ozs.si/koledar>, za dodatne informacije pa pišite na izobrazevanje@ozs.si.

Redna usposabljanja voznikov v cestnem prometu za leta 2020 – 2024

Termini: januar, februar 2024

Spletne prijave: <https://www.ozs.si/usposabljanja-voznikov>

NPK Vzdrževalec/vzdrževalka pnevmatik in vulkanizer/vulkanizerka

Termin: 16. 1. 2024 – pregled osebne zbirne mape, 22. 1. 2024 – preverjanje znanja

Informacije in spletne prijave: <https://www.ozs.si/javna-pooblastila/izobrazevanja/koledar>

Dodatne informacije: Jana Božič (jana.bozic@ozs.si, 031 347 362)

Pregled podatkov po ključnih kolektivnih pogodbah dejavnosti zasebnega sektorja

Opombe: Preglednica je le delovni pripomoček in zajema ključne kolektivne pogodbe dejavnosti zasebnega sektorja.

Za morebitne napake pri vnosu ne odgovarjamo.

Poudarjena dejavnost pomeni, da ima kolektivna pogodba za to dejavnost razširjeno veljavnost.

OPOZORILO: Iz spodnjih tabel izhajajo podatki iz Uradnih listov, objavljenih do dne 28. 12. 2023.

→ Kolektivna pogodba dejavnosti trgovine Slovenije (Ur. l. RS, št. 52/18 in nasl.)

Podpisniki: TZS, GZS, OZS in ZDS

Časovna veljavnost: do 31. 12. 2023

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

- 45 Trgovina z motornimi vozili in popravila motornih vozil,
- 46 Posredništvo in trgovina na debelo, razen z motornimi vozili in
- 47 Trgovina na drobno, razen z motornimi vozili.

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 67/18).

Najnižje osnovne plače po tarifnih razredih v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
od 1. 7. 2023 dalje*	825,20	856,87	907,76	969,00	1.080,10	1.194,02	1.424,02

*Najnižje osnovne plače se 1. julija 2019 uskladijo z inflacijo, merjeno z indeksom cen življenjskih potrebščin SURS VI 19/XII 18, če je inflacija višja kot 1 %, in sicer za razliko od 1 % do dejanskega % inflacije.

→ Kolektivna pogodba za kmetijstvo in živilsko industrijo Slovenije (Ur. l. RS, št. 40/2021)

Podpisniki: GZS - Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij, ZDS in Zadruga zveza Slovenije

Časovna veljavnost: do 1. 5. 2021

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

01.110	01.120	01.130	01.140	01.150	01.160	01.190	01.210	01.220	01.230	01.240	01.250	01.260	01.270	01.280
01.290	01.300	01.410	01.420	01.430	01.440	01.450	01.460	01.470	01.490	01.500	01.610	01.620	01.630	01.640
03.110	03.120	03.210	03.220	10.110	10.120	10.130	10.200	10.310	10.320	10.390	10.410	10.420	10.510	10.520
10.610	10.620	10.710	10.720	10.730	10.810	10.820	10.830	10.840	10.850	10.860	10.890	10.910	10.920	11.010
11.020	11.030	11.040	11.050	11.060	11.070	12.000	81.300							

Razširjena veljavnost: Ne.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur v EUR):

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
od 1. 12. 2021 dalje	587,41	644,25	713,74	787,42	882,17	1.037,96	1.172,71	1.383,25

→ Kolektivna pogodba gradbenih dejavnosti (Ur. l. RS, št. 101/15 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Zbornica gradbeništva in industrije gradbenega materiala in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo: 41 Gradnja stavb
42 Gradnja inženirskih objektov
43 Specializirana gradbena dela in

8.110	8.120	23.320	23.510	23.520	23.610	23.620	23.630	23.640	23.650	23.690	23.700
-------	-------	---------------	---------------	--------	--------	--------	--------	--------	---------------	--------	--------

Razširjena veljavnost: Delna (Ur. l. RS, št. 30/18 in 132/20). Označene in **42.110, 42.120, 42.130 in 42.910.**

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	IV./2	V.	V./2	VI.	VI./2	VII.	VII./2	VII./3	VIII.
od 1. 1. 2023 dalje	614,60	682,16	756,08	837,68	888,50	990,12	1.051,72	1.108,70	1.284,24	1.315,04	1.478,25	1.592,20	1.763,14

→ Kolektivna pogodba dejavnosti gostinstva in turizma Slovenije (Ur. l. RS, št. 56/18 in nasl.)

Podpisniki: TGZS in ZDS

Časovna veljavnost: do 31. 12. 2023

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

55.100	55.201	55.202	55.203	55.204	55.209	55.300	55.900	56.101	56.102	56.103	56.104	56.105	56.210	56.290
56.300	77.340	79.110	79.120	79.900	85.510	86.220	92.001	92.002	93.110	93.120	93.130	93.190	93.210	93.291
93.292	93.299													

Razširjena veljavnost: Delna (Ur. l. RS, št. 13/19).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
1. 1. 2023 dalje	800,00	900,00	950,00	1.050,00	1.200,00	1.300,00	1.400,00	1.500,00

→ Kolektivna pogodba za dejavnost kovinskih materialov in livarn Slovenije (Ur. l. RS, št. 78/14 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje kovinskih materialov in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

24.100	24.200	24.310	24.320	24.330	24.340	24.410	24.420	24.430	24.440	24.450	24.510	24.520	24.530	24.540
25.500	32.110	32.120	32.130											

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 39/15).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 6. 2023 dalje	602,04	666,42	732,54	836,94	913,50	1.066,62	1.247,58	1.426,80	1.682,58
na uro	3,46	3,83	4,21	4,81	5,25	6,13	7,17	8,20	9,67

→ Kolektivna pogodba za papirno in papirno-predelovalno dejavnost (Ur. l. RS, št. 110/13 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje papirne in papirno predelovalne industrije in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki trajno opravljajo delo na območju Republike Slovenije in so razvrščeni v naslednje podrazrede dejavnosti po SKD 2008:

17.110	17.120	17.210	17.220	17.230	17.240	17.290
--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 35/14).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	V./1	V./2	VII.	VIII.
Od 1. 1. 2024 dalje	1.203,36	1.203,36	1.203,36	1.323,70	1.444,03	1.564,37	1.805,04	2.166,05	2.406,72

→ Kolektivna pogodba grafične dejavnosti (Ur. l. RS, št. 77/17 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Medijska zbornica in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

18.110	18.120	18.130	18.140
--------	--------	--------	--------

Razširjena veljavnost: Ne.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 1. 2024 dalje	645,44	710,00	787,46	884,26	1.006,91	1.155,35	1.310,27	1.813,72	2.188,06

→ **Kolektivna pogodba za dejavnost elektroindustrije Slovenije** (Ur. l. RS, št. 108/05 in nasl.)**Podpisniki:** GZS - Združenje za elektroindustrijo in ZDS**Časovna veljavnost:** Sklenjena je za nedoločen čas.**Stvarna veljavnost:** Velja za delodajalce, ki opravljajo dejavnost:

26.110	26.120	26.200	26.300	26.400	26.510	26.520	26.600	26.700	26.800	27.110	27.120	27.200	27.310	27.320
27.330	27.400	27.510	27.900	29.310	32.500	33.130	33.140	33.200	95.220					

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 47/09).**Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:**

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 2. 2023 dalje	635,40	650,72	713,87	803,82	876,55	1.020,09	1.186,60	1.355,01	1.594,25

→ **Kolektivna pogodba za kovinsko industrijo Slovenije** (Ur. l. RS, št. 6/15 in nasl.)**Podpisniki:** GZS - Združenje za kovinsko industrijo in ZDS**Časovna veljavnost:** Sklenjena je za nedoločen čas.**Stvarna veljavnost:** Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

25.110	25.120	25.210	25.290	25.300	25.400	25.611	25.619	25.620	25.710	25.720	25.731	25.732	25.910	25.920
25.930	25.940	25.990	27.520	28.110	28.120	28.130	28.140	28.150	28.210	28.220	28.230	28.240	28.250	28.290
28.300	28.410	28.490	28.910	28.920	28.930	28.940	28.950	28.960	28.990	29.100	29.200	29.320	30.110	30.120
30.200	30.300	30.400	30.910	30.920	30.990	33.110	33.120	33.150	33.160	33.170	33.190	33.200		

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 80/15).**Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:**

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 9. 2023 dalje	650,76	709,92	786,48	896,10	976,14	1.143,18	1.332,84	1.520,76	1.799,16
na uro	3,74	4,08	4,52	5,15	5,61	6,57	7,66	8,74	10,34

→ **Kolektivna pogodba za dejavnosti pridobivanja in predelave nekovinskih rudnin Slovenije**

(Ur. l. RS, št. 55/13 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje za nekovine in ZDS**Časovna veljavnost:** Sklenjena je za nedoločen čas.**Stvarna veljavnost:** Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

08.110	08.120	08.910	08.930	08.990	23.110	23.120	23.130	23.140	23.190	23.200	23.310	23.410	23.420	23.430
23.440	23.490	23.910	23.990											

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 24/14).**Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:**

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI./1	VI./2	VII.	VIII.
od 1. 1. 2024 dalje	615,36	683,74	758,33	849,49	957,23	1.075,34	1.164,43	1.307,40	1.653,41

→ **Kolektivna pogodba za tekstilne, oblačilne, usnjarske in usnjarsko predelovalne dejavnosti**

(Ur. l. RS, št. 18/14 in nasl.)

Podpisniki: ZDS**Časovna veljavnost:** Sklenjena je za nedoločen čas.**Stvarna veljavnost:** Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

13.100	13.200	13.300	13.910	13.920	13.930	13.940	13.950	13.960	13.990	14.110	14.120	14.130	14.140	14.190
14.200	14.310	14.390	15.110	15.120	15.200									

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 25/14).**Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:**

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
od 1. 4. 2014 dalje	433,26	462,84	504,60	553,32	614,22	725,58	817,80

→ Kolektivna pogodba za lesarstvo Slovenije (Ur. l. RS, št. 58/17 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje lesne in pohištvene industrije in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za vse delodajalce, ki so registrirani za opravljanje pretežne dejavnosti v lesarstvu.

16.100	16.210	16.220	16.230	16.240	16.290	31.010	31.020	31.030	31.090	32.200	32.300	32.400	32.910	32.990
95.240														

Razširjena veljavnost: Ne.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
od 1. 7. 2019 dalje	477,92	521,76	574,94	637,26	712,24	831,92	937,07

→ Kolektivna pogodba za cestni potniški promet (Ur. l. RS, št. 197/20)

Podpisniki: GZS - Združenje za promet, ZDS in OZS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za določen čas do 31. 12. 2021.

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 163/21).

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki opravljajo dejavnost 49.310 ali 49.391.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	Vozno osebje
od 1. 6. 2023 dalje	806,09	837,54	916,87	1.034,12	1.124,10	1.325,76	1.458,83	1.240,00

→ Kolektivna pogodba med delavci in družbami drobnega gospodarstva (Ur. l. RS, št. 94/10 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Podjetniško trgovska zbornica

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Razširjena veljavnost: 85.530 Delno (Ur. l. RS, št. 4/18).

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki so razvrščeni v naslednje podrazrede dejavnosti po SKD 2008:

13.300	13.990	14.120	14.130	15.120	15.200	16.210	16.220	16.230	16.240	16.290	17.290	22.110	22.190	22.210
22.220	22.230	22.290	23.440	24.330	25.110	25.120	25.290	25.620	25.710	25.720	25.731	25.910	25.920	25.930
25.940	25.990	26.400	26.520	26.600	27.110	27.320	27.330	27.400	27.900	28.250	28.290	28.490	28.930	28.990
29.320	30.120	30.920	31.010	31.020	31.030	31.090	32.120	32.130	31.500	32.200	32.300	32.300	32.500	32.910
32.990	33.110	33.120	33.130	33.140	33.190	33.200	41.200	43.310	43.320	43.390	43.910	71.200	74.100	74.200
77.110	77.120	77.210	77.220	77.290	77.310	77.320	77.330	77.340	77.350	77.390	80.100	80.200	80.300	81.210
81.220	82.110	82.190	82.200	82.300	82.920	82.990	85.320	85.510	85.520	85.530	85.590	86.220	86.230	86.901
86.909	88.109	90.010	90.020	90.030	90.040	93.130	93.210	93.299	95.210	95.220	95.230	95.240	95.250	95.290
96.010	96.021	96.022	96.040	96.090										

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 2. 2023 dalje	647,45	738,10	828,71	932,31	1.042,38	1.243,11	1.411,43	1.683,34	2.020,02

→ Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo (Ur. l. RS, št. 46/23 in nasl.)

Podpisniki: GIZ - Združenje delodajalcev obrti in podjetnikov Slovenije

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Razširjena veljavnost: zaenkrat še ne.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki so člani pogodbene stranke in ki kot glavno dejavnost opravljajo obrtno dejavnost po Uredbi o obrtnih dejavnostih in Listi dejavnosti, ki se po Obrtnem zakonu običajno opravljajo na obrtni način.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih za (174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
od 1. 5. 2023 dalje	754,00	867,00	915,00	969,00	1.037,00	1.085,00	1.111,00	1.243,00

Plače in drugi prejemki iz delovnega razmerja

LESTVICA ZA ODMERO DOHODNINE IN OLAJŠAVE ZA LETO 2024

Obvestilo FURS z dne 11. 12. 2023

Stopnje dohodnine

Če znaša neto letna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	8.755,00	16 %	
8.755,00	25.750,00	1.400,80 + 26 %	nad 8.755,00
25.750,00	51.500,00	5.819,50 + 33 %	nad 25.750,00
51.500,00	74.160,00	14.317,00 + 39 %	nad 51.500,00
74.160,00		23.154,40 + 50 %	nad 74.160,00

Pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve, ki ga izplača glavni delodajalec, se za davčno leto 2024 uporabijo stopnje dohodnine in lestvica preračunana na 1/12 leta:

Če znaša neto mesečna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	729,58	16 %	
729,58	2.145,83	116,73 + 26 %	nad 729,58
2.145,83	4.291,67	484,96 + 33 %	nad 2.145,83
4.291,67	6.180,00	1.193,08 + 39 %	nad 4.291,67
6.180,00		1.929,53 + 50 %	nad 6.180,00

Davčne olajšave:

1. Splošna olajšava

Višina skupne splošne olajšave je odvisna od višine skupnega dohodka v letu 2024:

Če znaša skupni dohodek v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih	
nad	do		
	16.000,00	5.000,00 + $(18.761,40 - 1.17259 \times \text{skupni dohodek})$	
16.000,00		5.000,00	

Pri izračunu akontacije dohodnine od mesečnega dohodka iz delovnega razmerja se upošteva:

Če znaša mesečni bruto dohodek iz delovnega razmerja v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih	
nad	do		
	1.333,33	416,67 + $(1.563,45 - 1.17259 \times \text{bruto dohodek})$	
1.333,33		416,67	

Če delojemalec ne želi, da se mu pri izračunu akontacije dohodnine upošteva povečana splošna olajšava (o čemer obvesti delodajalca) se davčna osnova zmanjša za 416,67 eura.

2. Osebnolajšave

Namen	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
invalidu s 100% telesno okvaro	18.188,61	1.515,72
zavezancu po dopolnjenem 70. letu	1.500,00	125,00
zavezancu, ki prostovoljno in nepoklicno opravlja operativne naloge zaščite, reševanja in pomoč nepretrgoma najmanj 10 let	1.500,00	125,00

3. Posebna osebna olajšava za rezidenta, ki se izobražuje in ima status dijaka ali študenta, znaša 3.500 evrov.

Za rezidenta, prejemnika dohodka iz delovnega razmerja, do dopolnjenega 29. leta, znaša 1.300 evrov. Olajšava se prizna na letni ravni, sorazmerno glede na število mesecev delovnega razmerja v davčnem letu, pri čemer se upošteva vsak polni mesec zaposlitve.

4. Posebna olajšava za vzdrževane otroke:

	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
za prvega vzdrževanega otroka	2.698,00	224,83
za vzdrževanega otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo	9.777,00	814,75
za drugega vzdrževanega otroka	2.933,00	244,42
za tretjega vzdrževanega otroka	4.892,00	407,67
za četrtega vzdrževanega otroka	6.851,00	570,92
za petega vzdrževanega otroka	8.810,00	734,17
Za vse nadaljnje vzdrževane otroke se višina olajšave poveča za 1.959,00 eura (mesečno za 163,25 evrov)		

za vsakega drugega vzdrževanega družinskega člana:

Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
2.698,00	224,83

5. Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko

Največ do zneska premije, ki je enak 24% obveznih prispevkov za PIZ za zavarovance oziroma 5,844% pokojnine zavarovanca in ne več kot 2.903,66 evrov letno.

6. Minimalna plača

Minimalna plača	v eur
1.1.2023 - 31. 12. 2023	1.203,36

Najnižje osnove za plačilo prispevkov za delavce v delovnem razmerju

osnova	znesek PLP v eur	znesek v eur	velja za izplačila
60% PLP	2.023,92	1.214,35	od 1.3.2023 do 29.2.2024

DRUGI OSEBNI PREJEMKI IN POVRAČILA STROŠKOV DECEMBER 2023

Vrsta prejema	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba)
1. Prehrana med delom	
1.1. če delojemalec dela vsaj 4 ure na dan	7,96 EUR na dan
1.2.	če je delojemalec na delu deset ur ali več, se za ta dan, poleg povračila stroškov za prehrano med delom (7,96 EUR) prišteje še 0,99 EUR za vsako dopolnjeno uro prisotnosti na delu po osmih urah prisotnosti na delu
2. Prevoz na delo in z dela	
2.1.	v višini 0,21 EUR za vsak polni kilometer razdalje med običajnim prebivališčem in mestom opravljanja dela za vsak dan prisotnosti na delu
2.2.	do višine 140 eur, če je delavec prisoten najmanj en dan na delu in oddaljen najmanj 1 km od mesta opravljanja dela
3. Dnevnica za službena potovanja v RS	
3.1. nad 6 do 8 ur	9,69 EUR
nad 8 do 12 ur	13,88 EUR
nad 12 ur	27,81 EUR
3.2. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 8 do 12 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 15 %
3.3. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 12 do 24 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 10 %
4. Dnevnice za službena potovanja v tujini so določene v Uredbi o povračilu stroškov za službena potovanja v tujini - Uredba za tujino (UL št. 76/2019)	
4.1. nad 6 do 8 ur	25% dnevnice
4.2. nad 8 do 14 ur	75% dnevnice
4.3. nad 14 do 24 ur	cela dnevnic
4.3.1. Nemčija, Avstrija, Italija, Francija	55 EUR
4.3.2. Hrvaška, BiH, Srbija, Črna gora, Madžarska, Makedonija, Slovaška, Češka, Poljska, Bolarija, Romunija	40 EUR
4.4. če stroški prenočevanja vključujejo tudi plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 8 do 14 ur	75 % zneska po Uredbi za tujino, zmanjšano za 15%
4.5. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 14 do 24 ur	90% zneska po Uredbi za tujino
5. Prevoz na službenem potovanju	
5.1. povračilo stroškov prevoza z javnimi prevoznimi sredstvi	do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi
5.2. v primeru, da delojemalec uporablja lastno prevozno sredstvo	0,43 EUR za vsak prevožen kilometer
6. Prenočevanje na službenem potovanju	
prenočevanje na službenem potovanju	do višine dejanskih stroškov za prenočevanje, če je dokumentirano s potnim nalogom in z računi
7. Terenski dodatek	
terenski dodatek	5,84 EUR na dan
8. Nadomestilo za ločeno življenje	
nadomestilo za ločeno življenje	434 EUR na mesec

Vrsta prejemka	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba)	
9. Regres za letni dopust		
regres za letni dopust	Neobdavčen in neoprispevčen: regres za letni dopust, ki je določen kot pravica iz delovnega razmerja v skladu z zakonom, ali vsebinsko primerljiv dohodek iz tujine, in sicer do višine 100 % povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji.	
10. Jubilejne nagrade		
jubilejne nagrade		
za 10 let delovne dobe	30% PLP	607,18 EUR
za 20 let delovne dobe	45% PLP	910,76 EUR
za 30 let delovne dobe	60% PLP	1.214,35 EUR
za 40 let delovne dobe	75% PLP	1.517,94 EUR
11. Odpravnina ob upokojitvi		
odpravnina ob upokojitvi	300% PLP	6.071,76 EUR
12. Solidarnostna pomoč		
v primeru smrti delavca	5.000 EUR	
v primeru smrti ožjega družinskega člana delavca	5.000 EUR	
v primeru težje invalidnosti ali daljše bolezni delavca ter elementarne nesreče, ki prizadene delavca	2.000 EUR	
13. Plačila dijakom in študentom za obvezno praktično delo		
dijaki in študenti	15% PLP	303,59 EUR
14. Plačila vajencem		
Do višin, ki jih kot minimalno višino vajeniške nagrade določa Zakon o vajeništvu		

Osnove za izračun prejemkov		
Plače v RS (vir: SURS)	Bruto plača	Povprečna letna plača zaposlenih v RS (PLP)
oktober 2023	2.210,78	2.023,92 EUR

Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja ne določa pravic delavcev, torej višine povračil stroškov do katerih je delavec upravičen z delovnopravno zakonodajo, temveč le neobdavčeno višino povračila. S 1.1.2020 se KPOP ne uporablja več. Delodajalce pozivamo, da pravice delavcev uredijo s Pravilnikom o delovnih razmerjih.

Opozarjamo na sodbo Vrhovnega sodišča VIII Ips 26/2022 z dne 29. 11. 2022. Sodišče je v navedeni sodbi odločilo, da se v pravni praznini, davčna Uredba uporabi kot relevantna pravna podlaga za določitev višine povračil stroškov, če delodajalca ne zavezuje kolektivna pogodba dejavnosti, niti ne obstaja morebitna primerljiva in zanj uporabljiva druga kolektivna pogodba.

Pavšalni prispevki za zavezance, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic-pavšalisti

Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje

1. 4. 2023 dalje znaša 42,19 eur. Zavezanci plačajo polovico navedenega zneska prispevka za mesec, v katerem opravljajo dejavnost 15 dni ali manj. Prispevek plačujejo mesečno do 20. v mesecu za pretekli mesec.

Prispevek za zdravstveno zavarovanje

Znesek prispevka za obdobje **od 1.1.2024 do 31.12.2024** znaša **46,87 EUR** (11,72 EUR + 35,15 EUR). Prispevek plačujejo zavezanci mesečno **do 20. v mesecu** za pretekli mesec, ne glede na dejansko število dni opravljanja dejavnosti v mesecu.

Prispevki za socialno varnost samozaposlenih - december 2023

Bruto zavarovalna osnova (BZO) v EUR			60 % PP**	3,5 PP***
Prehodni davčni podračun			1.214,35	7.083,72
2.023,92			Referenca	
Prisp. zavarovanja za PIZ	15,50%		188,22	1.097,98
Prisp. delodajalca za PIZ	8,85%		107,47	626,91
Skupaj prispevki za PIZ	SI56 011008882000003	SI19 DŠ-44008	295,69	1.724,89
Prisp. zavarovanja za ZZ	6,36%		77,23	450,52
Prisp. delodajalca za ZZ	6,56%		79,66	464,69
Prisp. za poškodbe pri delu	0,53%		6,44	37,54
Skupaj prispevki za ZZ	SI56 011008883000073	SI19 DŠ-45004	163,33	952,75
Prisp. zavarovanja za starš. var.	0,10%		1,21	7,08
Prisp. delodajalca za starš. var.	0,10%		1,21	7,08
Skupaj prispevki za starš. var.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-43001	2,42	14,16
Prisp. zavarovanja za zaposl.	0,14%		1,7	9,92
Prisp. delodajalca za zaposl.	0,06%		0,73	4,25
Skupaj prispevki za zaposl.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-42005	2,43	14,17
Skupaj drugi prisp.			4,85	28,33
PRISPEVKI SKUPAJ			463,87	2.705,97

Vir: FURS

Prispevki za socialno varnost družbenikov (zav. podlaga 040) - december 2023

Bruto zavarovalna osnova (BZO) v EUR			90 % PP**	3,5 PP***
Prehodni davčni podračun			1.821,53	7.083,72
2.023,92			Referenca	
Prisp. zavarovanja za PIZ	15,50%		282,34	1.097,98
Prisp. delodajalca za PIZ	8,85%		161,21	626,91
Skupaj prispevki za PIZ	SI56 011008882000003	SI19 DŠ-44008	443,55	1.724,89
Prisp. zavarovanja za ZZ	6,36%		115,85	450,52
Prisp. delodajalca za ZZ	6,56%		119,49	464,69
Prisp. za poškodbe pri delu	0,53%		9,65	37,54
Skupaj prispevki za ZZ	SI56 011008883000073	SI19 DŠ-45004	244,99	952,75
Prisp. zavarovanja za starš. var.	0,10%		1,82	7,08
Prisp. delodajalca za starš. var.	0,10%		1,82	7,08
Skupaj prispevki za starš. var.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-43001	3,64	14,16
Prisp. zavarovanja za zaposl.	0,14%		2,55	9,92
Prisp. delodajalca za zaposl.	0,06%		1,09	4,25
Skupaj prispevki za zaposl.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-42005	3,64	14,17
Skupaj drugi prisp.			7,28	28,33
PRISPEVKI SKUPAJ			695,82	2.705,97

Vir: FURS

Minimalna bruto urna postavka za začasno in občasno delo upokoencev in študentskega dela

Začasno in občasno delo upokoencev	Leto	MIN bruto urna postavka v EUR	MAX bruto dohodek v EUR
	od 1.3.2023 do 29.2.2024	6,92	10.346,52

Skladno z ZIUOPZP se v obdobju od 1. 9. 2023 do 31. 12.2023 določbe o omejitvi bruto dohodka ne upoštevajo.

Študentsko delo	Veljavnost od	MIN bruto urna postavka v EUR
	od 21.1.2023	6,92

DŠ pomeni davčna številka zavezanca

* Povprečna mesečna bruto plača za leto 2022 (PP): 2.023,92 EUR

** Minimalna osnova za prispevke samozaposlenih v letu 2023 znaša 60 % zadnje znane povprečne letne plače: 60 % od 2.023,92 EUR = 1.214,35 EUR

*** Najvišja možna zavarovalna osnova: zavezanec lahko prispevke plača največ od osnove, ki znaša 3,5 PP (v skladu s petim odstavkom 145. člena ZPIZ-2): 2.023,92 x 3,5 = 7.083,72 EUR

Davčni organ bo sestavil predizpolnjen obračun prispevkov za socialno varnost (POPSV) in ga najpozneje do 10. dne v mesecu za pretekli mesec vročil zavezanec elektronsko prek portala eDavki.

Če podatki v POPSV niso pravilni in/ali popolni, ali če POPSV ni bil odložen, mora zavezanec v sistem eDavki sam predložiti OPSV najpozneje do 15. dne v mesecu za pretekli mesec. Prispevki morajo biti plačani najpozneje do 20. dne v mesecu za pretekli mesec.

DŠ pomeni davčna številka zavezanca

* Povprečna mesečna bruto plača za leto 2022 (PP): 2.023,92 EUR

** Minimalna osnova za prispevke za družbenike v letu 2023 znaša 90 % zadnje znane povprečne letne plače: 90 % od 2.023,92 = 1.821,53 EUR

*** Najvišja možna zavarovalna osnova: zavezanec lahko prispevke plača največ od osnove, ki znaša 3,5 PP (v skladu s petim odstavkom 145. člena ZPIZ-2): 2.023,92 x 3,5 = 7.083,72 EUR

Davčni organ bo sestavil predizpolnjen obračun prispevkov za socialno varnost (POPSV) in ga najpozneje do 10. dne v mesecu za pretekli mesec vročil zavezanec elektronsko prek portala eDavki.

Če podatki v POPSV niso pravilni in/ali popolni, ali če POPSV ni bil odložen, mora zavezanec v sistem eDavki sam predložiti OPSV najpozneje do 15. dne v mesecu za pretekli mesec. Prispevki morajo biti plačani najpozneje do 20. dne v mesecu za pretekli mesec.

Letos vabljeni na druženje v Laško

Sekcije gradbincev, kleparjev krovcev in instalaterjev-energetikov pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije obveščajo, da bo skupno strokovno srečanje in druženje 2. in 3. februarja 2024 (petek, sobota) v kongresnem centru Thermana Park Laško.

V skupnem, dopoldanskem, delu prvega dne srečanja bodo udeleženci obravnavali teme, pomembne za prihodnost slovenskega gradbeništva. Beseda bo tekla o paritetnem skladu za gradbeno dejavnost, veljavnosti kolektivnih pogodb za izvajalce del na gradbiščih in s tem povezanim evidentiranjem delovnega časa.

V popoldanskem delu prvega dne srečanja bodo strokovne predstavitve pokroviteljev, pri čemer bo poudarek na strokovnosti in novih tehnoloških rešitvah.

V večernem delu srečanja bo podelitev znakov odličnosti v gradbeništvu, sobotno dopoldne pa bo prineslo predavanja v dveh dvoranah, in sicer bo govor o novi subsidiarni odgovornosti gradbe-

nih izvajalcev in možnostih, ki jih gradbiščnemu poslovanju ponuja prihajajoča umetna inteligenca.

Kot je že tradicionalno, se bo srečanje zaključilo s skupno temo iz nabora motivacijsko-zabavnih oziroma sproščujočih tem.

Podrobnejši program srečanja, prijava in dodatne informacije glede nočitev ipd. so dosegljivi na spletni strani OZS www.ozs.si/dogodki (Strokovno srečanje gradbincev, kleparjev krovcev in instalaterjev-energetikov).

Dodatne informacije so na voljo tudi pri sekretarju sekcij na janko.rozman@ozs.si ali na telefonski številki 031 347 201.

J. R.

Utrinek z lanskoletnega druženja gradbincev, kleparjev krovcev in instalaterjev-energetikov.

Spodbujamo
slovensko
gospodarstvo
z izvajanjem
finančnih in
zavarovalnih
storitev.

SID Banka

01 2007 480

info@sid.si

www.sid.si

Problematika kamionskega terminala v Luki Koper

Slovenski prevozniki so si konec leta ponovno prizadevali rešiti že predolgo trajajočo problematiko kamionskega terminala in nedelujočega elektronskega sistema za najavo tovornih vozil v Luki Koper. Podali so vrsto predlogov in pobud, na to temo pa so pripravili tudi srečanje vseh pristojnih, kjer so se o vsem še podrobneje pogovorili. Konec leta pa so zaznamovale tudi enormne podražitve AO zavarovanj naših zavarovalnic, ki se po mnenju prevoznikov še zdaleč ne obnašajo korektno.

Prevozniki združeni v obeh stanovskih organizacijah še že zadnjih pet let trudijo poiskati rešitev za kronično pomanjkanje parkirnih prostorov za tovorna vozila na območju Mestne občine Koper, saj na tem območju praktično ni primerne prostora, ki bi ga lahko namenili za namen parkirišč. Na to temo so preteklosti že imeli vrsto srečanj tako z vodstvom Luke Koper kot županom MOK.

Ker se razmere po več letih še vedno niso uredile, so v začetku decembra po-

novno podali pobudo za srečanje najbolj pristojnih in na skupno srečanje povabili Slovenski državni holding, Luko Koper, Mestno občino Koper in Ministrstvo za infrastrukturo.

Prejeli le pavšalne odgovore

Zbrane so uvodoma seznanili z dosedanjimi dogovori, med drugim, da je bilo že dogovorjeno, da bosta Luka Koper in MOK v doglednem času poiskali možne variantne rešitve za nov kamionski terminal oz. parkirišča za tovorna

vozila z območja Kopra in jih predstavila predstavnikom prevoznikov. Zbornici sta se ob tem zavezali, da bosta Luka Koper posredovali podatke o potrebah po parkirnih mestih, kar sta tudi storili. Že pred leti je bil Luka Koper posredovan tudi seznam, ki je vključeval tako potrebe za najem, kot tudi za nakup parkirnih mest. Vsakokratnemu novemu vodstvu Luke Koper pa so prevozniki tudi vedno znova in znova pošiljali prošnje za razrešitev opisane problematike, vendar so vedno prejeli le pavšalni odgovor o pripravlje-

nosti iskanja rešitve, ki bi naj bila v vsestransko korist. Prevoznikom se zato odnos Luke Koper do lokalnih prevoznikov ne zdi sprejemljiv.

Tudi VBS sistem ne deluje

Prevozniki že od uvedbe novega elektronskega VBS sistema za najavo tovornih vozil v luko vodstvo luke opozarjajo na veliko gospodarsko škodo, ki jo zaradi neučinkovitosti in večkratnih izpadov sistema ta povzroča prevoznikom, vendar so tudi pri tem žal neuslišani. Kljub pravočasni najavi v jutranjih urah tako dobijo odobren naklad ali razklad v pristanišču šele v večernih urah, ko se vozniku tovornega vozila že izteče predpisani čas ur vožnje. Gospodarska škoda za prevoznike in stranke, ki s tem nastaja, je velika, saj se v celoti poruši delovni sistem, prevozniki pa hkrati ne morejo načrtovati izvedbe prevozov in niti doseči dogovorjenih rokov pri strankah. Ob tem zato poudarjajo, da si sodobni logistični procesi tovrstnih napak, takšnega odnosa in neustreznega elektronskega sistema enostavno ne bi smeli privoščiti.

Rešitve še vedno nedorečene

Prevozniki po srečanju sicer ocenjujejo, da je koristno, da so o navedenih problematikah spregovorili, še vedno pa so zaskrbljeni, saj konkretnih rešitev še vedno ni. Vseeno pa so na srečanju dorekli, da bo ministrstvo za infrastrukturo pri vodstvu podjetja 2TDK preverilo možne uporabe njihovih zemljišč za začasno parkiranje tovornih vozil prevoznikov iz Kopra in okolice, s tem, da se kot zemljišče smatra tudi uporaba možnih starih cest, ki niso več v uporabi, ministrstvo pa bo dodatno preučilo tudi prometno ureditev za vstop v Luko Koper, ta pa bo čim prej pripravila sestanek glede posledic novega vstopa v luko z vsemi službami, ki sodelujejo s cestnimi prevozniki v procesu naklada ali razklada blaga, torej predvsem s špediterji, prevozniki in carino.

Nova parkirišča P2 in P3 v luki

Tema sestanka prevoznikov in špediterjev se je nato nanašala na začetek obratovanja parkirišč P2 in P3 v začetku meseca januarja 2024. Prevozniki so ob tem Luko Koper opozorili na s tem povezane težave nemotenega pretoka tovornih vozil v in iz luke, saj so se pristojnim postavljala številna vprašanja, ki bodo močno vplivala na nemoten proces dostave in odpreme blaga v luki.

Ker bo novi režim začel veljati praktično takoj, luka pa je infrastrukturno zelo omejena, prevozniki pozivajo h kar se da skrbni pripravi na novo situacijo vseh deležnikov, ki sodelujejo v postopku dovoza in odpreme blaga v luki. Nikakor si namreč ne želijo, da bi morali ponovno nositi breme za morebitne nastale motnje v dostavi in odpremi blaga, saj vsako nepotrebno zadrževanje v luki povzroča prevoznikom nezanemarljivo gospodarsko škodo.

Prevozniki so opozorili predvsem na potencialno najbolj kritične točke, kjer vidijo možnost težav, te so zastoji in ozka grla na viaduktu Bonifica, delovanje elektronskega sistema VBS in prevzem dokumentov iz nabiralnikov na novih lokacijah.

Enormne podražitve AO zavarovanj

Vse večje obremenitve gospodarstva in vse višji fiksni stroški slabijo konkurenčni položaj slovenskega prevoznika. Stanovski organizaciji slovenskih prevoznikov sta namreč v zadnjem času prejeli več obupanih klicev svojih članov, ki izpostavljajo enormne podražitve AO zavarovanj gospodarskih vozil. Poročali so tudi o primerih, da zavarovalnice, pri katerih so imeli sklenjene zavarovalne police s permanentno veljavnostjo AO zavarovanj za tovorna vozila, zahtevajo prekinitve takšne zavarovalne police in ponujajo sklenitev nove, seveda z novim pogoji, kjer je nova cena kar 200 % višja v primerjavi z istim produktom v lanskem letu.

Naj poudarimo, da imajo slovenski prevozniki na razpolago le tri možne ponudnike AO zavarovanj gospodarskih vozil, Zavarovalnico Triglav, ki pokriva glavnino vseh AO zavarovanj gospodarskih vozil, Generali, po informacijah, ki so jih prejeli člani od zavarovalnice, naj bi ta celo opuščala tovrstna zavarovanja in Zavarovalnico Sava. Zaskrbljujoče je dejstvo, da kljub poskusom prevoznikov za pridobitev konkurenčnih ponudb, le teh, kot pojasnjujejo, ne morejo pridobiti, ker niso njihovi komitenti. Ker v praksi torej ni drugega ponudnika, so prevozniki primorani sprejemati nove oderuške pogoje.

Vezano na izpostavljeno problematiko sta stanovski organizaciji že pozvali resorni ministrstvi za infrastrukturo in gospodarstvo k srečanju, pogovoru in ukrepanju.

Kalkulator cene v cestnem tovornem prometu

Za konec pa izpostavimo še dobrodošel priročnik Stroškovna analiza in model lastne cene cestnega tovornega prometa, ki sta ga nedavno objavili Sekcija za promet pri OZS in Združenje za promet pri GZS v skupnem sodelovanju z Ministrstvom za infrastrukturo RS, Fakulteto za logistiko iz Celja in Ekonomsko fakulteto iz Ljubljane, najdete ga lahko na spletni povezavi (<https://bit.ly/2Xl0zY2>), pripomoček za izračun lastne cene pa na (<https://bit.ly/3kAxmGc>).

ANTON ŠIJANEC

SEKCIJA LESNIH STROK

Lesarji ob koncu leta obiskali podjetje Ekoart hiše

Upravni odbor Sekcije lesnih strok pri OZS je leto sklenil s strokovnim obiskom v naših manjših, a zelo inovativnih podjetjih Iqwood d.o.o. ter Ekoart d.o.o., ki delujeta v IC Topole pri Mengšu. Ogledali so si pri nas edinstveno proizvodnjo lesenih hiš, ki jih v proizvodnji iQwood izdelujejo, v podjetju Ekoartu pa gradijo iz popolnoma ekoloških lesenih masivnih elementov izdelanih po principu mozničenja brez kakršnegakoli lepljenja ali drugega nenaravnega spajanja.

V podjetju Ekoart, katerega začetki segajo v zgodnja devetdeseta leta, sta člane upravnega odbora pod vodstvom **Alojza Selišnika**, predsednika Sekcije lesnih strok pri OZS, uvodoma sprejela **Miha Bogataj**, direktor in ustanovitelj podjetja Ekoart, ki se večinoma ukvarja s projektiranjem in gradnjo masivnih lesenih hiš, in **Martin Hladnik**, direktor podjetja iQwood, ki je po registraciji patenta iQwood nastalo s ciljem proizvodnje masivnih lesenih elementov za hiše in gradnjo le teh.

Z željo po pospešenem razvoju produkta je v podjetje iQwood z namenom razširitve proizvodnje v letu 2022 kapi-

talsko vstopilo tudi uspešno slovensko podjetje Lumar IG d.o.o. iz Maribora, s katerim skupaj vidijo velik potencial v ekološki trajnostno naravnani gradnji.

Gostitelja sta članom upravnega odbora naših lesarjev predstavila začetke in razvoj obeh podjetij, razvoj njihovega inovativnega patenta in ključne prelomnice na več kot tridesetletni poti njihovih podjetij ter jih pospremila tudi na ogled njihove proizvodnje.

Kaj je iQwood?

Pri njihovi patentirani, masivni, izjemno stabilni in varni leseni konstrukciji iQwood je bistveno, da je izdelana izključno iz masivnega slovenskega lesa, brez lepil, kemikalij in kovin, sestavljena je iz križno zloženih lesenih plošč, trdno in trajno spojenih z masivnimi lesenimi moznički. Moznički na zunanji strani tudi niso vidni, zato je iQwood primeren za stene in strehe najlepših masivnih lesenih hiš.

iQwood se prilagaja arhitekturi in ne obratno, velike razpone brez stebrov in odprte zasnove z veliko steklenih površin. Debelina stene ni omejena le na nekaj decimetrske debeline, možna je izvedba tudi zelo tankih nosilnih sten debeline samo 9 cm, zato lahko arhitekti in projektanti z njim uživajo res popolno svobodo, ki omogoča racionalno gradnjo tudi večjih objektov.

Hiše izdelane iz elementov iQwood odlikuje pozitivna CO₂ bilanca, arhitektura brez kompromisov, dolga življenjska doba, izjemna požarna in potresna varnost ter zdravo bivalno okolje brez emisij, ki nudi najvišje udobje bivanja.

Več o njihovih hišah in patentirani inovaciji lahko najdete na spletnih straneh www.ekoart.si in www.iqwood.com.

Lesarji sklenili aktivnosti leta

V nadaljevanju delovnega popoldneva so se člani upravnega odbora zbrali še na svoji zaključni seji, kjer so pregledali in ocenili zadane si cilje v minulem letu, spregovorili o aktualnih zakonodajnih novosti, ki vplivajo na delo v stroki in oblikovali širok plan aktivnosti za delo sekcije v prihodnje.

ANTON ŠIJANEC

Srce družinskega podjetja Ekoart hiše so Ciril, Neža in Miha Bogataj.

Člani Upravnega odbora Sekcije lesnih strok pri OZS so ob svojem zadnjem letošnjem srečanju obiskali podjetji Ekoart hiše in iQwood.

Ogled inovativne proizvodnje masivnih lesenih elementov iQwood.

Zakonodajne novosti, izobraževanje in sodelovanje z ZZZS

Optiki so se pred koncem lanskega leta zbrali na strokovnem dogodku na Vranskem. Govorili so o novostih na področju evidenc delovnega časa, o spremembah zakona o delovnih razmerjih, prenosu družinskih podjetij na naslednike, pa tudi o študiju optometrije in sodelovanju z ZZZS. Obilico koristnih informacij, ki so jih dobili udeleženci, je dopolnilo prijetno druženje s stanovskimi kolegi.

Zbrane optike so pozdravili predsednica Sekcije optikov pri OZS **Anja Sever**, predsednik OZS **Blaž Cvar** in direktor OZS **Danijel Lamperger**. Predsednica sekcije se je članom zahvalila za udeležbo, Cvar je izpostavil teme, ki v zadnjem obdobju zahtevajo največ pozornosti zbornice, in optikom še naprej zagotovil odločno zastopanje interesov vseh obrtnikov in podjetnikov, direktor pa jih je povabil, naj izkoristijo prednosti članstva in pomoč zbornice, ko jo potrebujejo.

V nadaljevanju so na vrsto prišle teme, ki so bile sicer že na dnevnem redu nedavnega srečanja v Rogaški Slatini, a je zanje zmanjkalo časa. Tokrat je bilo časa dovolj, da sta **Nina Ličar** in **Tamara Starič Petrovič** iz Svetovalnega centra OZS udeležencem predstavili novosti s področja evidentiranja delovnega časa, novosti zakona o delovnih razmerjih in pravnem vidiku prenosa podjetja na naslednike.

Predstavnici Veleučilišta Velika Gorica sta jih seznanili z dodiplomskim in

magistrskim študijem optometrije na tej šoli in s prizadevanji za umestitev poklica optometrist med zdravstvene poklice na Hrvaškem, sekretarka sekcije optikov **Iris Ksenija Brkovič** pa jih je opozorila še na aktivnosti, ki jih je treba izvesti za **sklenitev novih pogodb med dobavitelji medicinskih pripomočkov in ZZZS**. Pri tem sta pomembna predvsem dva datuma, ki ju ne gre spregledati, in sicer bo **ZZZS nove pogodbe poslal v podpis do 12. januarja 2024, podpisane in ustrezno izpolnjene pa je treba vrniti do 19. januarja 2024**.

Ob tem naj spomnimo še na Javni razpis za izvajanje programov izdaje in izposoje medicinskih pripomočkov s strani ZZZS, ki pa bo objavljen konec tega meseca in je pomemben za tiste optike, ki še niso pogodbeni partnerji ZZZS. Ko bo razpis objavljen, bo sekcija optikov svoje člane o tem tudi obvestila.

EVA MIHELIČ

ODBOR POGREBNIH DEJAVNOSTI

Strokovne teme in druženje

V začetku decembra je v Termah Banovci potekalo strokovno srečanje članov Odbora pogrebnih dejavnosti. Udeležilo se ga je trideset članov in vabljenih, ki so prisluhnili zanimivim strokovnim temam ter se družili v predprazničnem vzdušju.

Po uvodnem pozdravu predsednice Odbora pogrebnih dejavnosti **Jožice Coif**, je svetovalec v Svetovalnem centru OZS **Dušan Bavec** predstavil možnosti nadaljevanja dejavnosti ob oziroma po upokojitvi in fleksibilne oblike vključevanja delavcev ter drugih oseb v delovni proces. **Tamara Starič Petrovič**, vodja

svetovalnega centra OZS, je predstavila glavne povzetke iz poročila Računskega sodišča ter aktualno problematiko v zvezi z izvajanjem 24-urne dežurne službe. Sledila je kratka informacija o nacionalni poklicni kvalifikaciji pogrebni sodelavec/pogrebna sodelavka, ki je trenutno v pripravi na Centru za poklicno izobraževanje.

Po kosilu je sledilo zelo zanimivo predavanje **Simona Ogrizka**, predsednika Sekcije cvetličarjev in vrtnarjev pri OZS, o žalni cvetlični dekoraciji. Pri tem so udeleženci spoznali pomen barv, tekstur in struktur ter trajnostni pristop pri oblikovanju in aranžiranju.

V. M.

Udeleženci so spoznali tudi pomen barv, tekstur in struktur v žalnih cvetličnih dekoracijah.

Uvodoma je zbrane pozdravila predsednica Odbora pogrebnih dejavnosti Jožica Coif.

**”KARTICO
UPORABLJAM
PRI VSAJ DESETIH
PARTNERJIH.”**

O aktivnostih v letošnjem letu

V začetku decembra so se sestali člani upravnega odbora sekcije tekstilcev. Analizirali so oktobrsko strokovno srečanja in načrtali delo sekcije v letošnjem letu.

Na začetku seje sta se članom upravnega odbora pridružila predsednik OZS **Blaž Cvar** in direktor OZS **Danijel Lamperger**. Člani upravnega odbora so opozorili na težko stanje v tekstilni dejavnosti. Poudarili so, da tekstilne dejavnosti spadajo med delovno intenzivne panoge, v katerih se že vrsto let zaznava siva ekonomija in delo na črno, kar tekstilcem, ki imajo svojo dejavnost ustrezno urejeno, predstavlja nelojalno konkurenco. Dejstvo je, da je tekstilna industrija delovno intenzivna panoga, kar pomeni, da je delo v tekstilnih dejavnostih večinoma ročno oziroma predstavlja vložek

dela bistveno sestavino končnega izdelka oziroma storitve in ne nazadnje tudi cene. Za ročno delo pa je potrebno veliko znanja. »Zato je potrošnike treba ves čas spodbujati, da izdelke in storitve kupujejo pri podjetjih, ki so registrirana za opravljanje dejavnosti. S tem se lahko pomembno zmanjša obseg dela po domovih, kjer se dejavnosti opravljajo nelegalno,« so poudarili člani upravnega odbora sekcije tekstilcev.

Analizirali so tudi strokovno srečanje, ki je bilo oktobra, in že potrdili datum naslednjega srečanja, ki bo 4. in 5. oktobra 2024. Poleg tega so sprejeli program

dela sekcije za letošnje leto. Veliko pozornosti nameravajo nameniti promociji poklicev in za boljši vpis v programe za tekstilne poklice vzpostaviti tesnejša sodelovanja s srednjimi tekstilnimi šolami. Zavedajo se, da je promocija poklicev večplastna, saj je treba poleg mladine in šol prepričevati še starše, ki svoje otroke vse prevečkrat vidijo le kot zdravnike, pravnike in podobno.

Letos bo sekcija poskušala organizirati tudi dve strokovni ekskurziji, prva bo ogled sejma v Milanu, druga pa ogled različnih tekstilnih podjetij v Splitu.

ADRIJANA POLJANŠEK

VZDRŽEVALCI TEKSTILIJ

Dvodnevno tradicionalno srečanje bo marca v Ankaranu

Konec decembra so se člani upravnega odbora sekcije vzdrževalcev tekstilij sestali na 3. redni seji, na kateri so določili vsebine strokovnega srečanja, ki bo 15. in 16. marca v Ankaranu, ter aktivnosti sekcije skozi vse leto.

Na seji so člani upravnega odbora sekcije dokončno določili vsebine strokovnega srečanja. Še vedno je veliko težav s kemičnim čiščenjem oblačil. Zato bo poleg drugih zanimivih tem drugi dan srečanja velik poudarek na predstavitvi in reševanju težav s kemičnim čiščenjem ter reševanju problema s kadri v čistilnicah.

Osveščanje potrošnikov in določitev splošnih pogojev dejavnosti zaradi spremembe Zakona o varstvu potrošnikov bo v letu 2024 ena najpomembnejših aktivnosti sekcije vzdrževalcev tekstilij, hkrati pa bo sekcija tudi v prihodnje članom nudila vso potrebno pomoč ter spodbujala in skrbela za tesnejše povezovanje med njimi.

ADRIJANA POLJANŠEK

ODBOR ZA ZNANOST IN TEHNOLOGIJO PRI OZS

Vabljeni na Fakulteto za strojništvo Univerze v Ljubljani!

Pod geslom Odprta fakulteta bo v torek, 6. februarja 2024 na Fakulteti za strojništvo Univerze v Ljubljani potekal dogodek namenjen strokovnemu in poslovnemu mreženju članov OZS z raziskovalci Fakultete za strojništvo, ki ga v sodelovanju s fakulteto pripravlja Odbor za znanost in tehnologijo pri OZS. Odbor pa ob povezovanju z raziskovalci pripravlja tudi nabor Obrtniku in podjetniku prijaznih info točk, kjer bodo slednji lahko našli vrsto vstopnih točk za sodelovanje z znanstveno raziskovalnimi organizacijami.

Cilj tega in prihodnjih obiskov centrov znanj je okrepiti sodelovanje in odgovoriti na konkretne izzive s katerimi se srečujejo mala podjetja in obrtniki.

Tokrat na Fakulteto za strojništvo

Udeleženci februarskega obiska na Fakulteti za strojništvo v Ljubljani boste lahko tokrat spoznali 12 raziskovalnih laboratorijev, prisluhnili njihovim predstavitvam, raziskovalci pa bodo na voljo tudi za vaša vprašanja. Ogled bo možen v dveh različnih sklopih, ki si ju boste glede na vaše želje in potrebe udeleženci lahko izbrali sami, zato bodite na to pozorni ob prijavi.

Sklop 1: Laboratorij za strojne elemente (LASEM) in Laboratorij za vrednotenje konstrukcij (LAVEK) - Katedra za strojne elemente in razvojna vrednotenja, Laboratorij za konstruiranje (LE-CAD), Laboratorij za varjenje (LAVAR), Laboratorij za odrezavanje (LABOD), Laboratorij za vodne in turbinske stroje (LVTS) ter Laboratorij za energetske delovne stroje in tehnično akustiko (LED-STA)

Sklop 2: Laboratorij za modeliranje elementov in konstrukcij (LAMEK), Laboratorij za tribologijo in površinsko nanotehnologijo (TINT), Laboratorij za alternativne tehnologije (LAT), Laboratorij za mehatroniko, proizvodne sisteme in avtomatizacijo (LAMPa), Laboratorij za preoblikovanje (LAP) ter Laboratorij za strego, montažo in pnevmatiko (LASIM)

Tovarne prihodnosti

Zdravje

Trajnostna energija

Zelena in varna mobilnost

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za strojništvo

Rešimo vaše izzive skupaj! Pridružite se nam na Odprti fakulteti!
www.fs.uni-lj.si rr@fs.uni-lj.si
 Sledite nam:

V želji po tesnejšem sodelovanju dogodek poteka v skupni organizaciji Odbora za znanost in tehnologijo pri OZS in UL. Fakultete za strojništvo in je namenjen obrtnikom in podjetnikom, članom Obrtno-podjetniške zbornice Slovenija.

OBRNO-PODJETNIŠKA ZBORNICA SLOVENIJE

Individualna srečanja z raziskovalci

Ob zaključku obiska bodo za udeležence organizirana tudi individualna srečanja z raziskovalci. Ta bodo potekala po v naprej pripravljenem urniku in

glede na prijave v že omenjeni spletni prijavnici. Šlo bo za kratke sestanke in konzultacije s ciljem predstavitve problemov in navezovanjem prvih medsebojnih stikov.

Ne zamudite torej priložnosti za

ogled naše največje strojne fakultete, navezovanje stikov z njenimi raziskovalci in prenos vrhunskega znanja v svoje delovne procese.

Obvezne spletne prijave

Čeprav je dogodek za člane brezplačen, se je za obisk fakultete potrebno obvezno prijaviti na spletu najkasneje do 26. januarja 2024. Ob prijavi ne spreglejte podrobnih opisov laboratorijev in se ob tem tudi prijavite za ogled tistega, ki vam je najbolj zanimiv, če imate željo, pa ne pozabite pa tudi na prijavo za individualno srečanje.

Ogled pripravlja Odbor za znanost in tehnologijo pri OZS, za več informacij in obvezne prijave zato poiščete spletno objavo na to temo na spletni strani odbora www.ozs.si/odbor-za-znanost-in-tehnologijo ali med novicami na spletni strani OZS v zavihku Strokovno na povezavi www.ozs.si/novice/strokovno. Posamezna vprašanja lahko naslovite tudi na sekretarko odbora Valentino Melkič, ki ji lahko pišete na naslov valentina.melkic@ozs.si ali pa jo pokličete na številko 01 58 30 541.

V pripravi mreža info točk za začetke novih sodelovanj

Odbor za znanost in tehnologijo pri OZS si kot most med centri znanj ter obrtniki in podjetniki v svoji viziji delovanja prizadeva za učinkovito povezovanje in promocija gospodarstva in znanosti, pomoč in iskanje načinov prenosa znanj in novih tehnologij, spodbujanje obrtnikov in podjetnikov k sodelovanju, inovativnosti in izobraževanju ter nena zadnje tudi za učinkovito informiranje članstva, promocijo in organizacijo različnih strokovnih dogodkov inštitucij in podjetij, ki so primeri dobrih praks sodelovanj.

Odbor ob tem ohranja že pridobljena in oblikuje tudi nova sodelovanja in

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za strojništvo

Fakulteta za strojništvo Univerze v Ljubljani (FS UL) je sodobna univerzitetna institucija, ki se osredotoča na izvajanje vrhunskih znanstvenih in razvojno raziskovalnih projektov ter hkrati zagotavlja kvaliteten prenos znanja, ki študentom in partnerjem na raziskovalnem področju omogoča konkurenčno vključevanje v mednarodno okolje.

Razvejana mreža raziskovalne dejavnosti, ki jo na Fakulteti izvaja več kot trideset laboratorijev, je razdeljena na štiri fokusna področja oz. t.i. raziskovalne platforme: Tovarne prihodnosti (Factories of the Future), Zelena in varna mobilnost (Green and Safe Mobility), Zdravje (Health) in Trajnostna energija (Sustainable Energy), ki ponujajo vrhunske, celostne in razvojne rešitve gospodarstvu ter vodijo in sodelujejo pri največjih mednarodnih raziskovalnih projektih.

Raziskovalne platforme združujejo strokovno znanje na področju trajnostne, učinkovite in prilagojene proizvodnje, se osredotočajo na premike za doseganje trajnostne in varne mobilnosti s ciljem mobilizirati industrijo za čisto in krožno gospodarstvo ter premikajo meje na področju procesov za trajnostno proizvodnjo energije z visokim deležem obnovljivih virov. Ne nazadnje pa platforme uvajajo uporabo inovativnih tehnologij, ki podpirajo učinkovite in fleksibilne rešitve zdravstvenega varstva.

Močno sodelovanje s slovenskim in mednarodnim industrijskim prostorom, visoko število objavljenih strokovnih člankov v najvišje uvrščene znanstvene revije, inovativnih rešitev/mednarodnih patentov, združevanje specifičnih strokovnih znanj po naštetih področjih in uporaba najsodobnejše raziskovalne opreme, zagotavljajo reševanje vse zahtevnejših družbenih izzivov, ki jih prinaša prihodnost in omogočajo, da se UL FS uspešno postavlja ob bok najrazvitejšim gospodarstvom.

partnerstva s centri znanj kot so fakultete, inštituti in vrsta drugih razvojno-raziskovalnih organizacij, kakor tudi s srednjimi šolami in šolskimi centri, torej z vsemi, ki so primerni za razvoj sodelovanja ob konkretnih potrebah obrtnikov in podjetnikov ter skrbi za smernice pri zagotavljanju prenosa znanj in novih tehnologij.

V sklopu načrtovanih aktivnosti v novem letu namerava odbor zato spod-

buditi in povezati vrsto naših centrov znanj, jih spodbuditi k oblikovanju vstopnih točk za sodelovanje z obrtniki in podjetniki ter vse skupaj povezati v informacijsko mrežo Obrtnikom in podjetnikom prijazne info točke, ki bo lahko v učinkovito podporo začetkom novih sodelovanj.

ANTON ŠIJANEC

"POPUSTI
ZDAJ ZA VSE,
V PODJETJU
IN DRUŽINI."

Več kot 100 odličnih
partnerjev na vaši poslovni poti!

V ospredju tradicija in obrtniške vrednote

Obrtniki in podjetniki OOO Radovljica so konec lanskega leta praznovali 55-letnico svoje stanovske organizacije. Na slovesnosti so podelili tudi jubilejna priznanja za dolgoletno delo v obrti in podjetništvu, priznanja za nadaljevanje tradicije, za aktivno delo v zbornici in priznanje najstarejšemu obrtniku.

»**P**onosna sem, da lahko stojim pred vami in izrazim globoko spoštovanje do vseh, ki ste s svojim trudom in znanjem soustvarjali uspešno zgodbo naše zbornice. Vaša zvestoba nam daje moč in spodbudo, da nadaljujemo s prizadevanji za izboljšanje pogojev poslovanja,« je med drugim v svojem nagovoru poudarila predsednica OOO Radovljica

Marija Hudovernik in se zahvalila vsem jubilarantom za dolgoletno zaupanje in pripadnost, vsem aktivnim članom pa za njihov trud in prispevek k rasti zbornice. Ob tem se je zahvalila še predsedniku OZZ za aktivno zastopanje interesov članov ter županom za odlično sodelovanje, podporo in razumevanje za razvoju gospodarstva v lokalnih skupnostih.

JUBILANTI IN PREJEMNIKI PRIZNANJ OOO RADOVLJICA

Za 10 let so priznanja prejeli: Simon Borštnar (DANTA, inženiring, podjetniško in poslovno svetovanje, Radovljica), Aleš Bukovec (Atlet sport, tapetništvo, Zapuže), Enisa Duraković (Ročno izdelovanje copat in torbic ENI ART, Radovljica), Andrej Koželj (Koželj termoinstalacije, Zapuže), Anže Logar (Jezernik, gradnja plovil, Bled), Luka Mlakar (Elektro Mlakar, Begunje), Anže Mulej (Obnova stanovanj, Krnica), Žniderčič – Varia, računovodstvo, trgovina in druge storitve, d.o.o. (Ribno), Graeme Harvey Chuter (Zgornje Gorje), Galsteg d.o.o. (Kropa), GVT Štraus (Lancovo), Boštjan Stare (Podjelje) in Tapetništvo TRM, d.o.o. (Lesce)

Za 20 let: Anže Blejc (Pečarstvo-keramičarstvo, Lesce), Andrej Kenda (Uran, Kamna Gorica), Urban Koselj (Umetno kovaštvo, Kamna Gorica), Jože Ovsenik (Avtoservis Ovsenik, Prezrenje), Boštjan Podlipnik (Avtoličarstvo, Dobro Polje), Robert Poklukar (Ropok, Spodnje Gorje), Erika Vidic (Frizerska oaza lepote, Lesce), Niko Zupan (Montažno mizarstvo, Radovljica), Uroš Jan (Zgornje Gorje), Lesarstvo Bavdek & Co. d.n.o. (Nomenj) in SME Smolej, d.o.o. (Radovljica)

Za 30 let: Tanja Bertoncelj (Frizerski salon TIANA, Lesce), Miran Golja (Avtoprevoznik, Jereka), Darja Knific (Računovodski servis Knific in partner, Posavec), Plesničar, energetske rešitve, d.o.o. (Lancovo), Tomaž Smukavec (Avtoprevoznništvo, Kamnje), AUTO M, d.o.o. (Lesce), KOPT, d.o.o. (Bled), Klemen Lotrič (Nova vas pri Lescah), Miha Glušičič d.o.o. (Lesce), Optika Mesec d.o.o. (Bled), Boštjan Peternel (Lesce), PROMAS, d.o.o. (Srednja vas), SEKOP, d.o.o. (Lesce), Boštjan Šmid (Posavec)

Za 40 let: Ivanka Benedik (Izdelovanje drobnih kovinskih predmetov in dozirnih naprav, Bled), Hrovat, avtoprevoznništvo in strugarstvo, d.o.o. (Lesce), Ernest Smolej (Prevozi, oddajanje sob, Begunje na Gorenjskem), SUPRA podjetje za fotografijo, trgovino in storitve d.o.o. (Lesce) in Antonija Torkar (Zeliščarstvo Prežla - predelava zdravilnih zelišč, Lesce)

Priznanje za nadaljevanje družinske tradicije so prejeli: Luka Mlakar (Elektro Mlakar, Begunje na Gorenjskem), Matic Bunderla (KOGAL – kovinska galanterija, Prezrenje) in Luka Poklukar (Ključavničarstvo in popravilo kmetijskih strojev, Poljšica pri Gorjah).

Cvar je OOO Radovljica ob njeni 55-letnici podelil tudi posebno priznanje, ki ga je v imenu zbornice prevzela predsednica Marija Hudovernik.

Obrtnikom in podjetnikom iz občin Radovljica, Gorje, Bled in Bohinj, ki so združeni v OOO Radovljica, je čestital tudi predsednik OZZ **Blaž Cvar**, ki je med drugim izrazil obžalovanje, da se uspešne podjetniške zgodbe ne slišijo večkrat in glasneje. »V tem trenutku s smernicami, po katerimi se vodi država in cilji za gospodarstvo, ne moremo biti zadovoljni. Upam, da bomo s svojo vztrajnostjo, zagotavljam vam, da jo imamo, uspeli tudi to spremeniti,« je še dodal Cvar ter obrtnike in podjetnike povabil, naj bodo aktivni, naj izražajo svoja mnenja in pripombe, saj bo zbornica, kot je dejal Cvar, le tako lahko dobro zastopala njihove interese in spodbujala tisto, kar potrebujejo.

Na slovesnosti, ki je v ospredje postavila tradicijo, prenos znanja in izkušenj, vztrajnost in pogum, so podelili priznanja članom, ki že 10, 20, 30 in 40 let vztrajajo na svoji poslovni poti in priznanja za nadaljevanje obrtne in podjetniške tradicije. S posebnim priznanjem za dolgoletno aktivno delo v OOO Radovljica so se zahvalili **Pavli Podobnik**, priznanje za najstarejšega obrtnika in dolgoletnega člana pa je prejel **Peter Medved**, ki se s kovaštvom ukvarja že od leta 1968, celo nekaj mesecev več od obstoja obrtne zbornice.

EVA MIHELICH

Prejemniki priznanj za 40 let dela v obrti.

ŠKOFJA LOKA

Kulinarični festival Okusi Škofjeloškega

Kulinarična ponudba na Škofjeloškem velja za kakovostno, saj območje ponuja bogat izbor naravnih živil, ki jih spretni kuharski mojstri vključujejo v slastne jedi s pridihom lokalne tradicije. Njihove kulinarične zgodbe še posebej zaživijo med kulinaričnim festivalom Okusi Škofjeloškega, ki poteka v januarju in povezuje gostilne ter turistične kmetije v skupno zgodbo povezovanja. To pa ni le med njimi, temveč tudi z lokalnimi dobavitelji surovin. Vse skupaj prispeva k dvigu prepoznavnosti tradicionalne lokalne kulinarike, postrežene na sodoben način.

Na Škofjeloškem bo tako še posebej okusno **od 5. do 31. januarja**. V sklopu tretjega kulinaričnega festivala bo v **13 izbranih gostilnah in turističnih kmetijah** obiskovalcem ponudili kuharske mojstrovine po enotni ceni 27 evrov.

Uvod v kulinarični mesec bo dan prej v obliki skupne otvoritvene večerje v Gostilni & Vinoteki Danilo v Retečah. Gostje bodo ob prihodu deležni kulinaričnega pozdrava s strani sodelujočih, nato pa se bo kulinarično doživetje nadaljevalo v 5-hodnem razvajanju brbončic, pripravljenem s strani kuharskih mojstrov iz **Gostilne & Vinoteke Danilo, Gostilne Starman, Gostišča Tolc, Penziona in gostišča Lajnar ter Gostilne Pr' Pepet**.

Od petka, 5. januarja, dalje se bo nato kulinarični festival nadaljeval v vseh trinajstih gostilnah in turističnih kmetijah. Poleg že omenjenih sodelujočih, bodo dobrote lokalnih kuharskih mojstrov na voljo tudi v **Gostilni Ingič**,

Gostilni in piceriji Klementina, Gostilni Lipan, Restavraciji Na Vasi, Taverni Petra, Gostilni Kašča, Turistični kmetiji Jamnk in Turistični kmetiji Pri Marku.

Kaj točno vsebujejo unikatni festivalski meniji, navdihnjeni z lokalno tradicijo, pa si lahko ogledate na spletni strani kulinaričnega festivala Okusi Ško-

fjeloškega (www.visitskofjaloka.si) ter na spletni strani OOO Škofja Loka (www.oov-skofjaloka.si).

Kulinarični navdušenci, ne zamudite priložnosti in si privoščite nepozabno gurmansko razvajanje!

PETRA DOLENC

Priznanja in zahvala članom za zvestobo

Pred koncem lanskega leta so jubilejna priznanja in plakete članom za dolgoletno opravljanje dejavnosti podelili tudi v OOO Sevnica.

Predsednik OOO Sevnica **Alojz Tuhtar** je v svojem kratkem pozdravnem govoru izpostavil, kako nenavadno je bilo leto 2023 v smislu globalne klime in posledično vremenskih ekstremov in naravnih katastrof, ki so sledile tudi v Sloveniji. Dodal je, da bodo, glede na ne preveč optimistične napovedi meteorologov, take nevšečnosti v prihodnje vplivale tudi na gospodarstvo. Ob tem je izrazil še pričakovanje, da bo vlada zamrznila načrtovane obremenitve gospodarstva in da bo krovna organizacija še naprej tako aktivna pri zagovarjanju interesov malega gospodarstva. Za konec se je še zahvalil članom za njihovo zvestobo.

Zbrane je v imenu OOS nagovoril njen podpredsednik **Zoran Simčič**. Izpostavil je aktualne razmere v malem gospodarstvu in poudaril, kako pomembno je, da mu vlada zagotovi ustrezne pogoje za poslovanje, saj bodo le tako podjetja lahko zaposlovala, se razvijala ter konkurirala na domačem in tujih trgih.

Jubilejna priznanja in plakete sta članom za več let neprekinjenega opravljanja dejavnosti podelila predsednik OOO Alojz Tuhtar in sekretarka zbornice **Anita Pečnik**.

Jubilanti OOO Sevnica.

Za 15 let neprekinjenega opravljanja dejavnosti so priznanja prejeli **Primož Slemenšek, Nataša Majcen, Tomas Tratar, Martin Zupan** in **REVAL R, d. o. o.** Za 20 let sta bronasti plaketi prejela **Simona Felicijan** in **Andrej Mrvič**, srebrne za 25 let pa **Janez Jeraj, Dvigala Prijatelj, d. o. o.**, in **Alojz Stegenšek**. Podelila sta še zlate plakete za 30 let, ki so jih prejeli **Servis dom, d. o. o., Anton Jazbec, Peter Klinar,**

OOO Sevnica je 11. decembra v kulturni dvorani trinajsto leto zapored za otroke članic in članov zbornice organizirala božični dogodek z otroško predstavo Gledališča Pravljica Kako diši sreča. Udeležilo se ga je 83 otrok s starši, ob zaključku pa jih je s svojim prihodom razveselil še dobri mož Božiček, ki je v svoji veliki rdeči vreči prinesel darila za vse pridne otroke.

V imenu OOS je sevniške obrtnike in podjetnike pozdravil njen podpredsednik Zoran Simčič.

Bojan Košar, Novak bus, d. o. o., Marjan Novšak, Drago Rumenovič in **LIPA-LES, d. o. o.**, in platinsto plaketo za 45 let, ki jo je prejelo podjetje **AGM Pungerčar, d. o. o.** Predsedniku **Alojzu Tuhtarju** pa je biserno plaketo za 35 let opravljanja dejavnosti podelil član upravnega odbora OOO Sevnica **Damjan Popelar**.

E. M.

Podelili priznanja Barjanec za aktivno delovanje v obrti in širši skupnosti

Sredi lanskega decembra so se obrtniki in podjetniki Območne obrtno-podjetniške zbornice Ljubljana Vič zbrali na tradicionalnem srečanju ob koncu leta. Tokrat so praznovali petnajsto obletnico odprtja nove poslovne stavbe zbornice in že trinajstič podelili priznanja Barjanec.

Podelitev Barjanca je spodbuda za vse, da pomagajo drugim in se zavedajo svoje družbene odgovornosti. Biti marljiv ter pošten obrtnik in podjetnik ima poseben pomen za obrtništvo in širšo družbeno skupnost, s tem pa je povezan tudi uspeh posameznega obrtnika in podjetnika. Veseli smo, da je pomoč sočloveku in družbena odgovornost podjetja za večino izmed obrtnikov in podjetnikov pomemben del vsakdana.

Priznanje Barjanec SENIOR je za osebni prispevek k razvoju obrti in podjetništva v letu 2023 prejel **Janez Zalaznik** (Zalaznik avtoelektrika, avtoakustika, avtoalarmi, d. o. o., Ljubljana), ki je obrtnik od leta 1977. Že takrat je s svojimi storitvami pokrival celotno področje servisiranja električnih sklopov in popravila električnih napeljav v motornih vozilih. Kasneje je ponudbo razširil še na montažo avtoradijev in dodatne opreme. Neprestano se je prilagajal novim tehničnim rešitvam, vse do danes, ko ponuja moderen servis avtoelektrike, avtoakustike in avtoalarmov.

Priznanje Barjanec PREVZEMNIK je za osebni prispevek k nadaljevanju in razvoju obrti in podjetništva v letu 2023 prejel **Klemen Popit** (ELPRIMA group, podjetje za elektroinstalacije, inženiring in trgovina

Janez Zalaznik, prejemnik priznanja Barjanec SENIOR. Priznanja je podelil predsednik OOO Ljubljana Vič Tilen Petrič.

no, d. o. o., Ljubljana). Leta 2018 je kot predstavnik četrte generacije prevzel vodenje družinskega podjetja, ki se ponaša z dolgoletno tradicijo izvajanja celovitih elektroinstalacijskih rešitev, ki sega vse do leta 1937, ko je takratni mojster Maks Havliček odprl eno prvih elektro delavnic v takrat elitnem delu stare Ljubljane.

Priznanje Barjanec je za aktivno delovanje v obrti in širši skupnosti v letu 2023 prejela **dr. Andreja Kutnar** (Mizarstvo Kutnar, Škofljica), ki je pred 18. leti ob podpori očeta Janeza, ki jo je za lesarstvo tudi navdušil, ustanovila Mizarstvo Kutnar s proizvodnjo kuhinjskega pohištva in druge notranje opreme po meri. Ob delu v mizarški delavnici je Andreja Kutnar opravi-

Dr. Andreja Kutnar, prejemnica priznanja Barjanec, je za aktivno delovanje v obrti in širši skupnosti.

vljala doktorski študij in leta 2008 doktorirala s področja lesarstva na Univerzi v Ljubljani, po katerem se je odločila stopiti tudi na akademsko pot.

Priznanje Barjanec za življenjsko delo in za posebne dosežke v obrti in širši skupnosti v letu 2023 pa je prejel **Rok Kanc** (Gostilna Pri Gorjancu, Ljubljana), ki uspešno nadaljuje družinsko gostinsko tradicijo. Kot dolgoletni predsednik sekcije gostincev je svojo skrb namenjal skupnemu delovanju članov in pripomogel k razvoju gostinske dejavnosti. Tri mandate je bil član upravnega odbora sekcije gostincev na OZS, dolgoletni član skupščine zbornice in tudi njenega upravnega odbora, aktivno pa je sodeloval tudi pri projektu Obrtna pot, ki je namenjen spoznavanju obrtnih poklicev za osnovnošolce.

Srečanje so obrtniki in podjetniki nadaljevali s kulturnim programom godbe Dobrova – Polhov Gradec, modno revijo Tj Top diplomirane oblikovalke tekstilij in oblačil Jožice Trstenjak Štefančič. Pri modni reviji sta sodelovala Samir in Žan, ki se predstavljata z imenom Golden Boys in izvajata novodobne tehnike striženja, barvanja ter oblikovanja las. Zabavo je popestrila pevka Rebeka Dremelj.

MAG. PETER GRABNER

Rok Kanc, prejemnik priznanja Barjanec za življenjsko delo in za posebne dosežke v obrti in širši skupnosti.

Klemen Popit, prejemnik priznanja Barjanec PREVZEMNIK.

Jubilejna priznanja članom zbornice

Za ljutomersko obrtno-podjetniško zbornico je lansko leto pomenilo 55 let organiziranega obrtniškega delovanja. Takratno Združenje obrtnikov in gostincev občine Ljutomer je bilo namreč ustanovljeno 29. septembra 1968, Ljutomerčani pa so bili skupaj s še dvanajstimi tovrstnimi organizacijami soustanovitelj Zveze združenj samostojnih obrtnikov Slovenije, prve obrtniške organizacije, ki se tudi šteje za neposredno predhodnico današnje Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije.

Prejemniki jubilejnih priznanj OOO Ljutomer za 30 let dela v obrti.

del naše obrtniško-podjetniške skupnosti. Vaš trud, vztrajnost in inovativnost so gonilo naše lokalne gospodarske rasti. V vse bolj zahtevnih časih ste se vedno znova znali prilagoditi hitrim spremembam na trgu, iskali nove poti in gradili mostove do uspeha.« Ozrl pa se je tudi v prihodnost: »Pred nami je obdobje, ko si bomo vzeli čas za premislek o dosežkih preteklega leta in o storjenih morebitnih napakah, iz katerih se lahko veliko naučimo, kakor tudi o priložnostih, ki nas čakajo v prihajajočem obdobju. Verjamem v našo uspešno obrtno podjetniško delovanje še vrsto nadaljnjih let.«

O pomenu gospodarstva in v njem obrtnikov in podjetnikov je nekaj besed zbranim namenil tudi podžupan Občine Ljutomer **Boris Filipič**. Poudaril je, da v lokalni skupnosti izjemno cenijo dosežke malega gospodarstva in se veselijo njihovega razvoja. Med 944 registriranimi poslovnimi subjekti je 214 gospodarskih družb in 448 samostojnih podjetnikov, ki skupno ustvarijo okoli 350 milijonov evrov prihodkov ter ob tem zaposlujejo 2.500 delavcev. »Naša naloga je, da v obstoječih in novo nastajajočih obrtno-industrijskih conah z ustrezno komunalno opremljenostjo in odgovarjajočo infrastrukturo omogočimo gospodarstvu čim boljše pogoje za ustvarjanje zadovoljivih poslovnih rezultatov,« je dejal Filipič.

Priznanja jubilarov sta podeljevala predsednik OOO Ljutomer **Ivo Ozmeč** in

sekretar **Damjan Štibler**. Za 10 let dela v obrti sta bila prejemnika: **Frizerski studio Adriana Kukol, s. p.**, in **Mizarstvo Sašo Slana, s. p.**; za 15 let: **Almir, d. o. o.**, **Avtoservis Makoter, Robert Makoter, s. p.**, **Avtoprevoznništvo Andrej Mikuž, s. p.**, **Montaža Vrbnjak, d. o. o.**, **Montaža dvigal Dražen Oletič, s. p.**, **Gostilna Marija Slekovec, s. p.**, **Vulkanizerstvo Miran Ščavničar, s. p.**, in **Vagro Group, Dejan Vnuk, s. p.**; za 20 let: **Puškarstvo Branko Markovič, s. p.**, **Gostilna Boštjan Pavličič, s. p.**, in **Slikopleskarstvo črkoslikarstvo Ferdinand Tomažič, s. p.**; za 25 let: **Krovnstvo in kleparstvo Miran Krajnc, s. p.**, **Servis elektromehanika Andrej Tušek, s. p.**, in **Lončarstvo Saša Žuman, s. p.**; za 30 let: **MF Mizarstvo Miran Filipič, s. p.**, **Krim, d. o. o.**, **Izdelovanje lesnih izdelkov Milan Stajnik, s. p.**, **Svetovalne storitve DA-MI, Darinka Štuhec, s. p.**, in **Avtoprevoznništvo Stanislav Vene, s. p.**; za 35 let: **Steklarstvo Daniel Zelko, s. p.**; za 40 let: **Mizarstvo Mitja Prelog, s. p.**

NIKO ŠOŠTARIČ

Daniel Zelko je prejel priznanje za 35 let dela v obrti.

Za 40 let dela v obrti pa je priznanje prejel Mitja Prelog.

Veseli december zaznamoval zbornične aktivnosti

December je čas, ko se tempo naših rednih aktivnosti umiri, in ko lahko stopimo korak nazaj ter se posvetimo druženju s prijatelji in bližnjimi. Na Območni obrtno-podjetniški zbornici Škofja Loka smo s pridom izkoristili priložnost, da svoje člane povežemo in navdušimo s tradicionalnimi dogodki, ki so obarvali praznični mesec. December je tako minil v duhu povezovanja, praznovanja in pogleda v prihodnost.

Otvoritev decembrskega dogajanja je pripadla članom sekcije upokojenih obrtnic in obrtnikov, ki so se zbrali v prijetnem okolju gostilne Starman. Vzdušje je bilo prepojeno z nostalgijo in spomini na obrtniške dni, ki so bili nekoč nepogrešljiv del njihovega vsakdana.

Čeprav je bilo prvotno načrtovano, da bo tradicionalni decembrski koncert izvedel Trio Vivere, pa jih je zaradi njihovih nepričakovanih obveznostih v zadnjem trenutku odlično nadomestila Nuška Drašček. Več kot 250 obiskovalcev je doživelo nepozabno glasbeno uverturo.

Posebno pozornost smo namenili tudi najmlajšim – več kot 300 otrokom, ki so se zbrali na Loškem odru. Tam jih je obiskal Božiček, ki jih je razveselil s svojimi darili. Pred tem so lahko uživali v razigrani otroški predstavi, ki je pričarala nasmeh na njihove obraze.

Poleg tradicionalnih dogodkov so na zbornici potekala tudi redna srečanja članov sekcij, ki so bila tudi praznično obarvana. Frizerji, računovodje, avtoserviserji in inštalaterji so se srečali, da bi delili izkušnje in se pogovarjali o dosežkih ter načrtih za prihajajoče leto.

Decembrsko dogajanje je zaznamovalo tudi redno delovno srečanje, namenjeno razvoju škofjeloškega gospodarstva. Tokratnega srečanja, ki je potekalo v prijetnem ambientu Dvorca Visoko, so se udeležili poslanci v Državnem zboru RS mag. Janez Žakelj, Žan Mahnič in Andrej Hoivik, župani Tine Radinja (Škofja Loka), Milan Čadež (Gorenja vas-Poljane), Franci Kranjc (Žiri) in Marko Gasser (Železniki), v. d. načelnika Upravne enote Škofja Loka Iztok Hostnik, podžupan Ob-

Decembrsko dogajanje v Škofji Loki je zaznamovalo tudi redno delovno srečanje z župani in poslanci, namenjeno razvoju škofjeloškega gospodarstva.

čine Škofja Loka **Robert Strah**, direktor Razvojne agencije Sora **Gašper Kleč** ter vodstvo OOO Škofja Loka na čelu s predsednikom **Markom Lotričem**. Na tem srečanju smo razpravljali o izvedenih aktivnostih v preteklem letu, se poslovili od starega leta ter predstavili ambiciozne načrte za prihajajoče obdobje. Dialog med vodstvom in predstavniki lokalne skupnosti v obliki rednih srečanj prispeva k utrjevanju sodelovanja ter oblikovanju smernic za skupno delovanje v korist lokalnega gospodarstva in razvoja.

PETRA DOLENC

S svojim talentom je Nuška Drašček ustvarila čarobno vzdušje, ki je seglo v srca prisotnih ter jih popeljalo v praznično razpoloženje (foto: Benjamin Beci).

CELJE

Prednovoletno srečanje članov OOO Celje

Območna obrtno-podjetniška zbornica Celje je na prvi decembrski dan organizirala tradicionalno prednovoletno srečanje članov. Leto 2023 je bilo tudi za celjske obrtnike in podjetnike polno izzivov in preizkušenj. Spet se je izkazalo, da živimo in ustvarjamo v času, ko se bolj kot kdaj koli prej zavedamo pomena povezanosti, podpore, pripravljenosti na povezovanje, na sprejemanje kompromisov za dobro vseh, za bolj optimističen jutri.

V uvodnem pozdravu se je predsednik OOO Celje **Peter Pišek** poleg aktualne tematike dotaknil tudi člana OOO Celje **Hermi, d. o. o., Celje**, katerega lastnik je **Miran Rauter** in ga je celjska zbornica predlagala za izbor za prestižni naziv Podjetnika leta, ki ga vsako leto podeljuje OZS. Naš član se je v izredno močni slovenski konkurenci uvrstil med pet nominirancev za Podjetnika leta 2023 in je večer pred srečanjem na matični zbornici prejel priznanje Podjetniški vzor.

OOO Celje, ki združuje člane iz Mestne občine Celje, občin Dobrna, Štore in Vojnik, ima več kot 50-letno tradicijo zastopanja svojih članov in izvaja kopico projektov. Vse aktivnosti zbornice so namenjene ustvarjanju čim bolj spodbudnega okolja za poslovanje, zato zbornica sodeluje z vsemi nosilci podpore podjetništvu in s svojim lokalnim okoljem, s katerega združuje svoje člane.

S svojo prisotnostjo in nagovori so dogodek počastili predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije **Blaž Cvar** in župan Mestne občine Celje **Matija Kováč**, podžupanja občine Dobrna **Branka**

Gal, župan občine Štore **Miran Jurkošek** ter župan občine Vojnik **Branko Petre**. Spregovorili so o aktualnem dogajanju in dolgoletnem uspešnem sodelovanju z zbornico na različnih področjih in projektih.

Po formalnem delu dogodka so se ob druženju iskrale misli, krepila že obstoječa poznanstva in sklepala nova. Polna dvorana in sproščeno druženje do poznih ur sta ponovno dokazala, da so takšna srečanja dobrodošla in potrebna.

Peter Pišek, predsednik OOO Celje:

»Vesel sem odziva naših članov, ki so napolnili veliko dvorano zbornice, in lokalnega okolja, saj so nas iz vseh občin, s katerih prihajajo naši člani, počastili s svojim obiskom župani in podžupanja. Kljub vsem obveznostim v decembru so si vzeli čas in obogatili naš dogodek skupaj s predsednikom OZS.«

Ines Mirnik, Kostanj proizvodno podjetje, d. o. o., Celje:

»Čudovito je bilo, res lepo organizirano. Želimo si še več takšnih dogodkov, kjer se lahko družimo in izmenjamo izkušnje. Vidi se, da se zbornica vedno potrudi za svoje člane, zato priporočam tudi drugim, da se včla-

nijo in so v naši družbi, saj smo skupaj močnejši.«

Rudi Rudnik, Krovstvo, kleparstvo, obdelava lesa, trgovina: »Zelo lepo je, da se lahko takole organizirano družimo s stanovskimi kolegi, ker je ob pomanjkanju časa res vprašanje, kdaj bi se drugače sami skupaj dobili.«

Alenka Levstek, knjigovodski servis: »Imela sem se zelo lepo. Zbornica je odlično pripravila dogodek, ki je bil v svojem nadaljevanju priložnost za druženje in klepet. Srečala sem ljudi, s katerimi sem sodelovala že pred mnogimi leti, in lahko skleneš tudi nova poznanstva. Bil je zanimiv večer.«

Mitja Jurak, avtoelektrika: »Ostal sem do poznih ur, ker je bilo res lepo organizirano in prijetno okolje za druženje. Veselim se že naslednjega dogodka, da se bomo spet srečali v takšnem številu.«

MAG. TATJANA ŠTINEK

LIUTOMER

Obrtniki in podjetniki na Miklavževem pohodu

Člani OOO Ljutomer nadaljujejo nekatere aktivnosti svojih predhodnikov, ki so si jih načrtali v svojih vsakoletnih programih dela. Mednje prav gotovo sodi Miklavžev pohod, športno rekreativna dejavnost, ki je na Ljutomerski zbornici zaživela že sredi devetdesetih let prejšnjega stoletja.

Iz pisnih virov OOO je razbrati, da se je prvega pohoda udeležilo okoli 50 obrtnikov, njihovih družinskih članov, poslovnih partnerjev in sodelavcev. Tudi vsa naslednja srečanja, ob vsaki prvi decembrski nedelji, so bila izredno množična. V zadnjih nekaj letih pohodov ni bilo, znova pa so ga pripravili v nedeljo, lanskega 3. decembra. »Res da v skromni udeležbi, a tradicija se nadaljuje, kar je najpomembnejše,« ocenjuje sekretar OOO Ljutomer **Damjan Štibler**. Štirinajst udeležencev se je podalo na pot iz Ljutomera proti sosednji občini Razkrižje. Ustavili so se v Stročji vasi na ogledu ekološke kmetije Trstenjak, ki se že od leta 1998 ukvarja s proizvo-

dnjo naravnih sokov. Sledilo je nadaljevanje popotovanja po prleških gričih in dolinah v skupni dolžini 19 kilometrov. Za počitek, sprostitev in odlično kosilo je poskrbelo osebje gostilne na Gmajni, samostojne podjetnice **Jasminne Smolkovič**.

N. Š.

Lani so v Ljutomeru spet pripravili Miklavžev pohod.

ŠMARJE PRI JELŠAH

Svečano spenjanje las in ličenje

Sekcija frizerjev in kozmetikov Območne obrtno-podjetniške zbornice Šmarje pri Jelšah je pred decembrskimi prazniki organizirala predstavitev svečanega spenjanja las in ličenja za posebne priložnosti.

Za pričeske modelov je poskrbela **Minika Levstik**, ki je v lokalnem okolju ena vodilnih frizerskih mojstric v spenjanju las ter umetniškem ustvarjanju in oblikovanju svečanih pričesk, saj so ji zaupale že mnoge lepoticice. Vsaka svečana pričeska izpod njenih rok je unikat in svojevrstna umetnina. Skozi desetletja dela je svoje znanje strnila v pravo zakladnico idej, ki jih vsakokrat poveže z aktualnimi modnimi trendi svečanih pričesk. Svoje znanje je delila na prijetni predstavitvi, ki sta jo z ličenjem modelov

nadgradili še **Milanka Levstik** in **Rosana Vidmar** ter poskrbeli tudi za nekaj trikov, ki so še poudarili trende trenutne sezone.

Udeleženci so pridobili iskriče ideje za praznične dni, maturantske plese in podobne svečanosti, hkrati pa so vsi skupaj nazdravili novemu letu, v katerem predsednica sekcije frizerjev in kozmetikov **Milanka Levstik** želi vsem: »Obilo zdravja in prijetnih trenutkov s strankami v naših salonih!«

OOZ ŠMARJE PRI JELŠAH

Udeleženci delavnice OOZ Šmarje pri Jelšah o svečanem spenjanju las in ličenju.

Mojstrica in trije novi mojstri na slavnostnem sprejemu

OOZ Murska Sobota je za štiri nove mojstre (mojstrica in trije mojstri) na sedežu zbornice pripravila slovesni sprejem ter jim podelila posebna priznanja. Na sprejemu je bilo podeljeno tudi priznanje Francu Maučecu, direktorju podjetja Steklarstvo Frama iz Beltincev, ki je bil v izenačeni konkurenci slovenskih obrtnikov in podjetnikov uvrščen med štiri finaliste – nominirance za obrtnika leta, prejel pa je naziv Obrtniški vzor.

Od 126 novih mojstrov v lanskem letu štirje prihajajo iz območja delovanja OOO Murska Sobota. Novi mojstri so postali: **Aleksandra Šinko Kuhar**, direktorica podjetja Kleparstvo Krovstvo Šinko, d. o. o., Skakovci – mojstrica kleparka – krovka; **Kristjan Geder**, s. p., tesarstvo, Gornji Črnci – mojster tesar; **Uroš Sreš**, zaposlen pri Slikopleskarstvo Avgust Sreš, s. p., Bakovci – slikopleskarski mojster in **Boštjan Tivadar**, s. p., BLBD Gradbeništvo, Gančani – zidarski mojster.

Ne gre zanemariti podatka, da je v obdobju od leta 2000, ko je bilo v Sloveniji podeljenih že več kot 3145 mojstrskih diplom, OOO Murska Sobota prispevala pomemben delež s skupno 224 pridobljenimi mojstrskimi nazivi.

Predsednica OOO Murska Sobota **Verica Banfi** je v svojem nagovoru dobitnike priznanj »pozvala«, naj bodo ponosni

na naziv mojstra in ga v poslovanju s posebnim zadovoljstvom tudi uporabljajo. Čestitkam sta se pridružila še župan Mestne občine Murska Sobota **Damjan Anželj** in dolgoletni funkcionar OOO Murska Sobota in krovne organizacije **Štefan Pavlinjek**: »Prejeti nazivi so dokaz, da tudi pomurska regija razpolaga s kakovostnimi obrtniki in podjetniki, ki se z izvrstnimi poslovnimi projekti izkazujejo v našem širšem obrtno-podjetniškem prostoru,« je dejal.

Predsednica soboške zbornice je na srečanju opozorila tudi na nenehne in znova dodatne administrativne ovire. »Nedavno uvedena sprememba glede vodenja evidenc delovnega časa je le en primer neživljenjskih zahtev, s katerimi se moramo spopadati. Ob tem so napovedane nove obremenitve za gospodarstvo, ki dodatno otežujejo našo poslovno pot.

V teh časih, ko si obrtniki in podjetniki prizadevamo za gospodarski razvoj in stabilnost, so takšne ovire povsem nesprejemljive, zato od vlade in pristojnih zahtevamo, da nam prisluhnejo. Potrebujemo politiko in ukrepe, ki podpirajo in ne ovirajo našega trdega dela in poslovnih prizadevanj,« je poudarila Verica Banfi.

Na srečanju je bil predstavljen nov katalog obrti in podjetništva. V njem je opisano poslanstvo in delovanje OOO Murska Sobota. Publikacija zajema seznam članov in njihove dejavnosti, s posebno komercialno predstavitevijo tistih, ki so se odločili za širšo promocijo lastnih izdelkov in storitev. Katalog je objavljen tudi na spletni strani zbornice.

NIKO ŠOŠTARIČ

Ob predsednici OOO Murska Sobota Verici Banfi sta se srečanja z novimi mojstri in mojstrico udeležila tudi oba podpredsednika zbornice Slava Šteiner in Alojz Zadravec.

EVROPSKI SEJMI

Kaj bo sejmom prineslo leto 2024?

Svetovna sejemska industrija je potrebovala več kot dve leti, da je premagala posledice pandemije korone. V Nemčiji, vodilni svetovni sejemski državi, na katero od celotnega sejemskega trga v svetu odpade več kot 25 odstotkov, so bili že leta 2022 opazni prvi pozitivni premiki, vendar se sejmsko življenje še zdaleč ni vrnilo v normalo. Leta 2023 se je prvič po začetku koronske pandemije obetalo celoletno sejmsko delo z načrtovanimi 340 sejmi, vključno z velikimi mednarodnimi industrijskimi sejmi, ki so bili zaradi pandemije nekaj let prekinjeni.

Prvi pogled v leto 2024 obljublja ponovno močno sejmsko leto, saj naj bi bilo v Nemčiji leta 2024 kar 350 sejmov. Pričakujejo, da bodo vodilni svetovni in evropski sejmi, ki si sledijo druga drugim v hitrem zaporedju, pritegnili tako nacionalna kot mednarodna podjetja, ki želijo predstaviti svoje inovacije, kljub temu da se industrija spopada z novimi izzivi, globalnimi inflacijskimi pritiski, novimi vojnami in naraščajočimi geopolitičnimi napetostmi. Sejemska

panoga pa si je kljub temu v glavnem opomogla in se ponovno vrača k rasti.

Sejmi v Nemčiji zagotavljajo do 230.000 delovnih mest. Zaradi 70 sejmskih prizorišč, ki so med Severnim morjem in Bodenskim jezerom, je razstavna scena edinstvena tudi v svetovnem merilu. Dve tretjini vodilnih svetovnih sejmov poteka v Nemčiji. Mednarodni, nacionalni in regionalni sejmi v Nemčiji ob največjih obremenitvah pritegnejo več kot 235.000 razstavljalcev in 16 milijonov

obiskovalcev. V povprečju 60 odstotkov razstavljalcev in 35 odstotkov strokovnih obiskovalcev vseh vodilnih sejmov prihaja iz tujine. Vsi evropski sejmi v nekem smislu sledijo trendom sejemskega trga v Nemčiji.

Nemški organizatorji sejmov leta 2024 načrtujejo tudi 310 sejmov v 40 drugih državah. To je ugotovitev aktualne raziskave, ki jo je izvedlo Združenje nemške sejemske industrije AUMA. Mnogi od teh projektov so satelitski dogodki, povezani s sejmi, ki že vrsto let uspešno potekajo v Nemčiji. S priznanimi sejmskimi koncepti in mrežami v pomembnih regijah po vsem svetu nemška razstavna podjetja tako ponujajo nemškim podjetjem možnost udeležbe na tujih sejmiših z enakimi standardi kakovosti, kot so jih vajeni doma.

Kljub temu pa sejemska industrija v Nemčiji šele leta 2025 pričakuje širše gospodarsko okrevanje po vseh prepovedih sejmov, ki jih je povzročila pandemija korone. Kljub velikim obremenitvam pa se sejemska industrija zaveda vseh novih zahtev časa in se ozira tudi k investicijam. Sejemska podjetja v Nemčiji želijo do leta 2027 v svoje prostore vložiti več kot pol milijarde evrov, da bi do leta 2040 še napredovali na poti podnebne nevtralnosti. 550 milijonov evrov se bo steklo predvsem v posodobitev in obnovo razstavišč. S to enormno vsoto so načrtovani energetske ukrepi, kot so

gradnja in širitev fotovoltaike, prehod na LED razsvetljavo in energetsko učinkovite hladilne sisteme. Poleg tega želijo organizatorji vlagati v e-mobilnost in digitalno infrastrukturo.

Jörn Holtmeier, generalni direktor Združenja nemške sejemske industrije, AUMA, pravi: »Glede na reševanje prihodnjih vprašanj je Nemčija zelo inovativna in izjemno privlačna lokacija za sejme. Ponosni smo, da so nemški sejmi kljub zaostrenim pogojem vse bolj

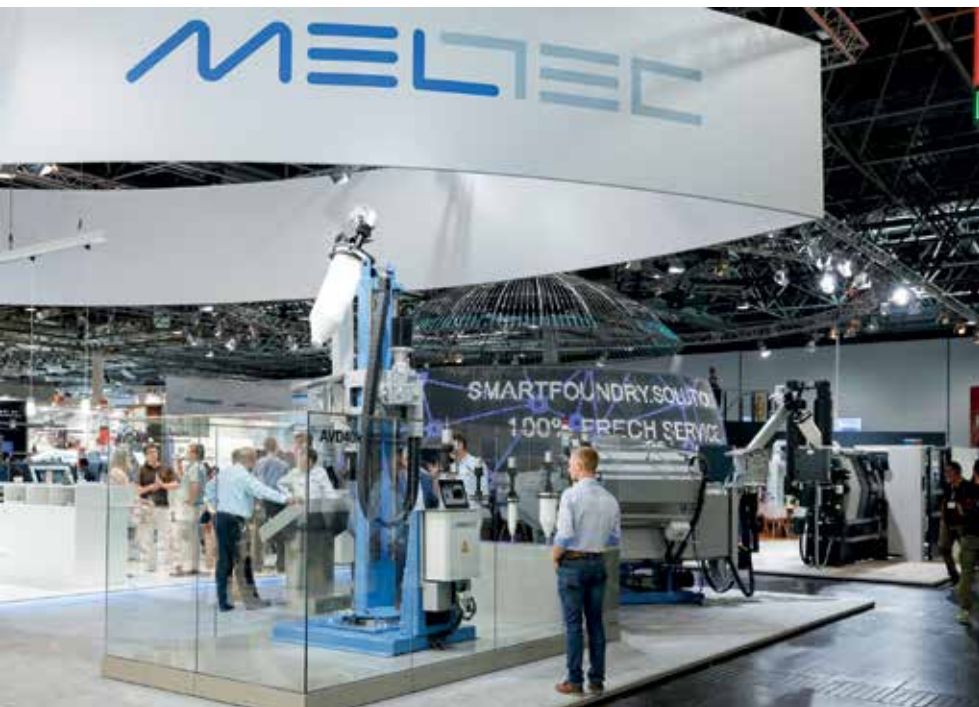
Sejmi se vračajo v bolj ali manj normalno stanje. Sejmi tako v Evropi kot svetu bodo funkcijo glavnega svetovnega pospeševalca v trgovini blaga in storitev lahko zadržali, verjetno bodo še pridobili pomen, seveda ob predpostavki, da bodo s svojimi storitvami razstavljalcem in obiskovalcem sledili zahtevam časa, kot razmišljajo vodilni nemški sejmi.

Tudi v letošnjih sejemskih programih, ki so jih objavili slovenski in evropski organizatorji sejmov, je še čutiti določen strah, predvsem pa bo trajalo več let, da bi spet lahko normalno načrtovali tako organizacije sejmov, sejemске nastope kot tudi obiske sejmov. V zadnjih treh letih so bili prekinjeni številni sejemski ciklusi, ki jih ne bo enostavno vrniti v normalnost, ki smo je bili vajeni.

Na uredništvu smo sicer upali, da bomo bralcem revije Obrtnik podjetnik ponovno lahko ponudili pregled evropskih sejmov, kot so ga bili vajeni, že leta 2024. Glede na še vedno številne nejasnosti okrog pogojev organizacije sejmov v letošnjem letu, smo se odločili, da tudi letos pregleda sejmov v posebni sejemski prilogi ne bomo objavili. Objavljamo le pregled sejmov, ki naj bi leta 2024 potekali v Sloveniji.

Program sejmov, ki bodo potekali v Sloveniji, se več ali manj vrača v utečene tirnice izpred leta 2019, z nekaterimi redkimi novostmi. Tradicionalnega in uveljavljenega Primorskega obrtno-podjetniškega sejma, ki je bil običajno v oktobru, v zadnjih letih ni bilo. Primorski sejem se sedaj združuje s prireditvijo Dnevi kmetijstva Slovenske Istre, ki ga bodo razširili v Dneve kmetijstva Slovenske Istre, Krasa, Brkinov, Notranjske in Goriške in tako pridobili sinergijo dveh prireditev. V tem kontekstu se bo mednarodni obrtno-podjetniški sejem vsebinsko razširil še na področje kmetijstva v regiji in v novi obliki prvič predstavil javnosti leta 2025, med 18. in 20. aprilom v Areni Bonifika v Kopru.

Tudi letos je na mestu opozorilo, da je nujno potrebno spremljati obvestila sejemskih organizatorjev, ki bi se tudi letos lahko odločali o spremembah med letom, če jih bodo v to prisilile razmere. Tudi v uredništvu bomo spremljali razvoj dogodkov na področju organizacije sejmov doma in v Evropi in bralce o tem tudi redno obveščali.

mednarodni. Obenem je očitno, da se nemška sejemška industrija pripravlja na nove izzive in sprejema bolj prožen pristop. S sodelovanjem organizatorjev dogodkov in novimi tematskimi partnerstvi se učinkovito združujejo kompetence za hitrejšo uresničevanje priložnosti in promocijo relevantnih tem.«

Vse težave, povezane s pandemijo korone, odpovedi sejmov in premikanje terminov, pa niso prizadela samo organizatorjev sejmov, razstavljalcev in obiskovalcev na njih, imele so tudi precej širše negativne makroekonomske učinke, zato je enotna želja in potreba vseh, da se vrnejo vsaj na stanje pred pandemijo. Virtualni sejmi, ki so bili nekakšna zasilna rešitev, pa so samo potrdili, da si tako razstavljalci kot obiskovalci želijo čimprejšnjo vrnitev sejmov v živo.

BORUT JERŠE,

SLIKE: MESSE DÜSSELDORF

Slovenski sejmi v letu 2024

Celje

Podatki o organizatorju:

CELJSKI SEJEM d. d., Dečkova 1, 3000 Celje, telefon: 03 54 33 000, e-pošta: info@ce-sejem.si, <http://www.ce-sejem.si>

- 1. – 4. 2. Agritech – sejem kmetijske in gozdarske mehanizacije
- 15. – 17. 3. Festival kave Slovenija
- Altermed – Green Vita – sejem za zdrav način življenja in skrb zase
- Dnevi športnega strelstva
- Dnevi lovstva
- Dnevi ribištva
- 16. – 17. 3. Api Slovenija – sejem čebelarstva
- 15. – 17. 5. SEEnergy – mednarodna konferenca in strokovni sejem
- Soustvarjamo zeleno prihodnost
- 18. – 22. 9. MOS – največji poslovno-sejemski dogodek v regiji
- MOS Dom – gradnja in obnova doma
- MOS Tehnika, energetika & digitalizacija
- MOS Turizem
- MOS B2B & Festival poklicev
- MOS Plus
- 19. – 20. 10. POMP – sejem pompoznihih dogodkov
- 22. – 23. 11. Sloverotika – erotični festival

Gornja Radgona

Podatki o organizatorju:

POMURSKI SEJEM d. o. o., Cesta na stadion 2, 9250 Gornja Radgona, telefon: 02 564 21 00, faks: 02 564 21 60, e-pošta: info@pomurski-sejem.si, <http://www.pomurski-sejem.si>

- 5. – 7. 4. LOV – RIBOLOV – mednarodni sejem lovstva in ribištva
- 17. – 19. 4. MEGRA – mednarodni sejem graditeljstva
- 24. – 29. 8. AGRA – mednarodni kmetijsko živilski sejem

Koper

Podatki o organizatorju:

PRIMORSKI SEJEM d. o. o., Čevljarska 17, 6000 Koper, telefon: 031 646 030, e-pošta: info@primorski-sejem.si, <http://www.primorski-sejem.si>

- 13. – 15. 10. PRIMORSKI SEJEM – mednarodni obrtno podjetniški sejem

Kovid in druge okoliščine, povezane s tem, so botrovale temu, da se tradicionalni in uveljavljeni Primorski obrtno-podjetniški sejem, ki je bil običajno v oktobru, v zadnjih letih ni organiziral. Primorski sejem se sedaj združuje s prireditvijo Dnevi kmetijstva Slovenske Istre, ki ga bodo razširili v Dneve kmetijstva Slovenske Istre, Krasa, Brkinov, Notranjske in Goriške in tako pridobili sinergijo dveh prireditev. Tako se bo mednarodni obrtno-podjetniški sejem vsebinsko razširil še na področje kmetijstva v regiji in v novi obliki prvič predstavil javnosti prihodnje leto med 18. in 20. aprilom v Areni Bonifika v Kopru.

Ljubljana

Podatki o organizatorju:

GOSPODARSKO RAZSTAVIŠČE d. o. o., Dunajska cesta 18, 1000 Ljubljana, telefon: 01 300 26 11, e-pošta: info@gr-sejem.si, <http://www.gr-sejem.si>

- 31. 1. – 3. 2. ALPE-ADRIA – mednarodni sejem turizma
- 6. – 10. 3. DOM – mednarodni sejem graditeljstva
- 10. – 13. 10. NARAVA IN ZDRAVJE – sejem za zdrav življenjski slog
- 13. – 17. 11. AMBIENT in Dom plus – sejem notranje opreme in graditeljstva

Podatki o organizatorju:

PRIMORSKI SEJEM d. o. o., Čevljarska 17, 6000 Koper, telefon: 031 646 030, e-pošta: info@primorski-sejem.si, info@gast.si, <http://www.gast.si>

- 15. – 18. 2. GAST expo & sladoled – mednarodni strokovni sejmi okusov – gastronomija, pijača, kava, slaščičarstvo, pekarstvo, gostinsko-hotelska oprema, sladoled in vino

Podatki o organizatorju:

ICM d.o.o., Zabukovica 48B, 3302 Griže, telefon: 051 608 377, e-pošta: info@icm.si, <http://www.icm.si>

- 13. – 15. 2. IFAM – mednarodni sejem za avtomatizacijo, mehatroniko, merilne tehnologije in senzorno tehniko
- INTRONIKA – mednarodni sejem industrijske in profesionalne elektronike
- ROBOTICS – mednarodni sejem robotike in brezpilotnih sistemov
- 1. – 3. 10. ECO WAVE – mednarodni sejem okoljskih tehnologij

Podatki o organizatorju:

PROEVENT d.o.o., Dunajska cesta 10, 1000 Ljubljana, telefon: 01 300 32 22, faks: 01 300 32 07, e-pošta: info@proevent.si, <http://www.proevent.si>

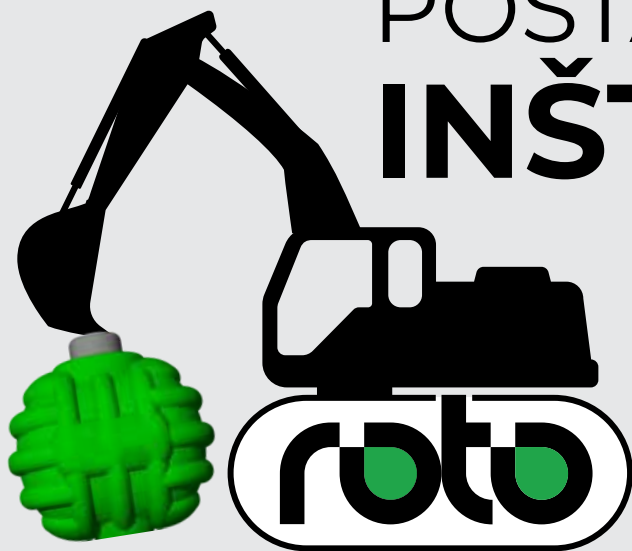
- 19. – 20. 1. INFORMATIVA – sejem izobraževanja, štipendiranja in zaposlovanja
- september COLLECTA – mednarodni sejem zbirateljstva
- november Slovenski festival vin

Portorož

Podatki o organizatorju:

Studio 37 d.o.o., Jarška cesta 30, 1230 Domžale, telefon: 01 565 51 26, e-pošta: internautica@internautica.org, <http://www.internautica.org>

- 16. – 19. 5. Internautica – mednarodna razstava navtike

POSTANITE ROTO INŠTALATER

040 784 220
prodaja@roto.si

Poslovni nasvet pred vašimi vrati

Brezplačno svetovanje in pomoč pri iskanju mednarodnih partnerjev za:

- proizvodnjo ali distribucijo vaših izdelkov,
- dostop do novih trgov,
- tehnološke rešitve za rast inovacij v vašem podjetju,
- sodelovanje pri raziskovalno-razvojnem projektu.

www.een.si
#EENCanHelp

OBRтна POT

Prikaz poklicev v realnem okolju odpira novo dimenzijo pri karierni orientaciji

Novembra in decembra lani je bilo na Obrtni poti zelo živahno. Osnovnošolci iz osrednje Slovenije, Bele Krajine in Dolenjske so si lahko v realnem delovnem okolju ogledali različne obrtne poklice in mnogi niso skrivali navdušenja.

Obrtna pot mladim ponuja možnost, da v spremstvu predstavnikov šol v realnem delovnem okolju spoznajo obrtne poklice, ki jih zanimajo. Seveda to ne bi bilo izvedljivo brez obrtnikov in podjetnikov, ambasadorev poklicev, ki

odprejo vrata svojih delavnic in sprejmejo vedoželjno mladino. Ambasadorki so si tudi edini, da je potrebno čim več osnovnošolcev seznaniti z možnostmi pri izbiri nadaljnje karierni poti. Obrtna pot jim namreč ponuja nov pogled in jim širi

obzorja, na kar so še posebej izpostavile svetovalne delavke osnovnih šol. Prikaz poklicev v realnem okolju odpira novo dimenzijo pri karierni orientaciji osnovnošolcev in povečuje možnosti, da se zapolni deficitarna vrzel. **MITJA KORUNOVSKI**

SODELUJOČA PODJETJA IN POKLICI, KI SO JIH UČENCI SPOZNALI V REALNEM DELOVNEM OKOLJU

Osrednjeslovenska regija:

- Luka Košir s.p. – kuhar, natakar
- Luka Košir s.p. – slaščičar
- Orodjarstvo Bizjan d.o.o. – oblikovalec kovin – orodjar
- Luka Kanc s.p. – kuhar, natakar
- AC Žgajnar d.o.o. – avtoserviser

Bela Krajina:

- ŠPICA d.o.o., PE: CNC obdelava kovin – mehatronik operater, oblikovalec kovin – orodjar
- Avtomehanika Frank Bezek s.p. – avtoserviser
- GTM Gostinstvo in turizem d.o.o. – kuhar in natakar

Dolenjska:

- Zdravko Klevišar s.p. – avtoserviser in avtokaroserist
- DULC strojne instalacije d.o.o. – inštalater strojnih inštalacij
- L-Tek d.o.o. – mehatronik operater
- Gostišče pri Dediju, Stane Pirkovič s.p. – kuhar, natakar

Konferenca v znamenju krožnega gospodarstva in srečanja koordinatorjev mreže

Letošnja regionalna konferenca mreže Enterprise Europe Network JV Evrope je potekala 6. in 7. decembra lani v Skopju v Severni Makedoniji. V okviru konference so sodelovali regionalni partnerji iz Severne Makedonije, Srbije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Črne Gore in Slovenije. Namen konference je bil izmenjava izkušenj in okrepitev sodelovanja partnerjev mreže v Jugovzhodni Evropi.

Konferenca je potekala dva dni. Prvi dan so potekale panelne razprave, ki so zajemale naslednje teme in sektorje: obnovljivi viri energije, krožno gospodarstvo in spodbujanje naložb. Prvi dan konference je potekalo tudi srečanje regionalnih koordinatorjev mreže Enterprise Europe Network. Drugi dan je bil v sodelovanju mreže Enterprise Europe Network in Srednjeevropske pobude – CEI organiziran demonstracijski dan krožnega gospodarstva Zahodnega Balkana. Na tem dogodku so se izbrana krožna zagonska podjetja iz regije predstavila pred mednarodno komisijo strokovnjakov in vlagateljev. Start-upi in podjetja

v zgodnji fazi razvoja so predstavili svoje izdelke in potrebe, ki jih zanima sprejetje načel krožnega gospodarstva, zmanjšanje odpadkov in emisij, povečanje prihodkov ter razvoj inovativnih praks.

Na regionalni konferenci je bilo prisotnih 93 udeležencev iz 26 partnerskih organizacij Enterprise Europe Network in 17 zagonskih podjetij ter 6 strokovnjakov in vlagateljev (iz inkubatorja Go-Up, hamburške tehnološke univerze, pospeševalnika Green Brother, ZENIT GmbH in South-Central Ventures). Nekateri strokovnjaki so prišli iz partnerskih organizacij Enterprise Europe Network iz držav, ki so članice CEI.

Letošnje regionalne konference mreže Enterprise Europe Network so se iz Slovenije udeležili vsi predstavniki slovenskega konzorcija mreže Enterprise Europe Network.

Enterprise Europe Network je pomembna podporna mreža za podjetja z mednarodnimi ambicijami. Podjetnikom, raziskovalnim inštitutom, univerzam, tehnološkim centrom ter ustanovam za razvoj podjetništva in inovacij brezplačno pomaga v največji meri izkoristiti (poslovne) priložnosti v EU in širše, tako da posreduje strokovno znanje, in omogoči uporabo orodja za iskanje stikov, ki slovenska podjetja povezuje s praviimi mednarodnimi partnerji. Na ta način inovativne ideje spreminjajo v mednarodni uspeh.

V Sloveniji je Enterprise Europe Network prisoten v konzorciju sedmih partnerjev, in sicer Gospodarska zbornica Slovenija, Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Regionalna razvojna agencija za Podravje – Maribor, Univerza v Mariboru, Univerza na Primorskem, Institut »Jožef Stefan« in Javna agencija Republike Slovenije za spodbujanje podjetništva, internacionalizacije, tujih investicij in tehnologije – SPIRIT Slovenija.

EDINA ZEJNIC

Regionalne konference se je udeležilo 93 predstavnikov iz 26 partnerskih organizacij Enterprise Europe Network in 17 zagonskih podjetij, pridružili pa so se jim tudi strokovnjaki in vlagatelji.

O uspehih na trgu EU tudi slovenski podjetji

Enterprise Europe Network (EEN) je izdal novo brošuro, ki osvetljuje uspehe na enotnem trgu EU. V tej izdaji sta izpostavljeni tudi dve slovenski podjetji, ki sta s pomočjo mreže EEN dosegli pomembne mejnike na svoji poti razvoja in komercializacije.

Lani je enotni trg EU praznoval svojo 30. obletnico, kar je pomemben mejnik na področju mednarodne trgovine. V počastitev tega dosežka so EEN strokovnjaki pripravili brošuro Zgodbe o uspehu na Enotnem trgu, zbirko navdihujočih pripovedi, ki prikazujejo oprijemljive koristi, ki jih prinaša poslovanje v Enotnem trgu EU, zlasti malim in srednje velikim podjetjem (MSP) ter samozaposlenim.

Slovenski zgodbi podjetij **Biosistemi-ka** in **WatchBuilt**, predstavljeni v brošuri, odlično ponazarjata, kako lahko slovenska podjetja uspejo na evropskem trgu s pomočjo podpore in strokovnih znanj, ki jih ponuja mreža EEN. Brošura o uspešnih zgodbah na enotnem trgu EU ne le osvetljuje te uspehe, ampak tudi navdihuje in ponuja vpogled v možnosti, ki so na voljo slovenskim inovatorjem in podjetnikom.

V brošuri je predstavljenih 70 zgodb iz 17 držav članic EU in Islandije in so dokaz učinkovitega sodelovanja znotraj mreže in pričajo o njeni moči in funkcionalnosti.

ALEŠ OGOREVC, SPIRIT SLOVENIJA

AKTUALNI POSLOVNI DOGODKI

Enterprise Europe Network letno organizira različne poslovne dogodke z namenom širjenja znanja in mreženja. Dogodki nudijo podjetjem nove poslovne priložnosti in promocijo podjetja ter širjenje znanja. V nadaljevanju so navedeni dogodki v tujini. Aktualni dogodki so objavljeni na: <https://een.ec.europa.eu/events>.

• **CIMIX - Creative Industries meet Industry 2024** (18. januar 2024, Dunaj, Avstrija)

<https://cimix2024.b2match.io/>

Dogodek CIMIX 2024 združuje kreativne industrije s področij filma, zvoka in iger. Namenjen je strokovnjakom, ki se ukvarjajo s produkcijo, distribucijo in izvozom, ter vključuje teme kot so umetna inteligenca, licenciranje in izvoz. Udeleženci bodo imeli priložnost za mreženje in pridobivanja novih veščin. Dogodek podpira avstrijska zvezna vlada in gospodarska zbornica.

• **Human Centric AI for accelerated digital transformation** (18. – 19. januar 2024, Bruselj)

<https://humancentric-ai.b2match.io/>

Dogodek je namenjen podjetjem, evropskim digitalnim inovacijskim vozliščem in raziskovalnim centrom za spodbujanje sodelovanja na področju umetne inteligence. Ponuja delavnice, priložnosti za mreženje in srečanja za iskanje tehnoloških in raziskovalnih partnerjev.

• **EU Fashion Match** (21. – 22. januar 2024, Amsterdam, Nizozemska)

<https://fashionmatch-13thedition.b2match.io/>

Dogodek je namenjen modnim oblikovalcem, blagovnim znamkam, proizvajalcem tekstila in dodatkov, trgovcem na drobno, distributerjem, e-trgovinam in druge deležnikom v modni industriji. Udeleženci bodo imeli priložnost za mreženje, sestanke in ustvarjanje poslovnih priložnosti. Dogodek je brezplačen in ponuja možnost predstavitve izdelkov ter sodelovanje v dvostranskih sestankih.

• **Švedski zdravstveni forum** (31. januar - 1. februar 2024, Lund, Švedska)

Dogodek združuje visokotehnološko industrijo in akademsko skupnost z evropskimi organizacijami za »velike znanosti«. Na forumu se obravnavajo najnovejši razvoj in priložnosti za sodelovanje. Dogodek je odlična priložnost za mreženje in vzpostavljanje dolgoročnih partnerstev.

• **Klimahouse Business Match 2024** (1. februar 2024, Bolzano, Italija)

<https://klimahouse-business-match-2024.b2match.io/>

Dogodek je namenjen strokovnjakom in podjetjem iz gradbene industrije. Udeleženci lahko ustvarijo poslovne profile, pošiljajo in prejemajo povabila za sestanke ter navezujejo nove mednarodne stike. Dogodek bo pokrival različne sektorje, kot so gradbeni materiali, energetska učinkovitost in pametni domovi.

Kontakt

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije
Enterprise Europe Network
T. 01 58 30 586 | een@ozs.si
www.ozs.si/tuji-trgi | www.een.si
<https://een.ec.europa.eu>

POSLOVNA SKUPINA BUSINESS POINT

Združujejo področja poslovnega svetovanja, računovodstva, prijav na razpise in zelene energije

Poslovna Skupina Business Point je poslovnim partnerjem in širši javnosti konec lanskega leta predstavila nove poslovne prostore. Ponosni so predvsem na to, da niso gradili na novo, temveč so obnovili prostore nekdanje tiskarne Pomurski tisk. Na otvoritvi v Murski Soboti je prisotne nagovoril tudi predsednik OZS Blaž Cvar, podporo njihovi poslovni poti pa sta s svojo prisotnostjo in nagovorom izkazala še župan MO Murska Sobota Damjan Anželj in direktor Pomurske gospodarske zbornice Robert Grah.

Pod okrilje blagovne znamke Business Point so povezali sedem podjetij: S.R.P., d. o. o., SUN, d. o. o., Panonica Energetika, d. o. o., BP Akademija, F. R. D., d. o. o., Q Social, d. o. o., in Gep Green, d. o. o. Združili so vire, znanje in izkušnje ter si olajšali poslovne procese. Želijo vzpostaviti medsebojno poslovno sodelovanje, tako v Pomurju kot tudi izven meja. Imajo 27 zaposlenih, 5,7 milijonov evrov prihodkov iz poslovanja in 3,4 milijone evrov sredstev.

Business Point je točka poslovnega utripa, ki zagotavlja celovite in kakovostne poslovne storitve s poudarkom na znanju in inovativnosti. Poslovni javnosti nudijo celovito podporo na številnih področjih: računovodske storitve, davčno in finančno svetovanje, poslovno svetovanje, digitalizacija, iskanje finančnih virov in novih poslovnih priložnosti, pomoč pri prijavi na razpise, priprava strokovnih dogodkov, svetovanje pri zniževanju stroškov energije, idr.

Ambicioznim poslovnim projektom pomagajo pri razvoju in rasti. Svetujejo strankam, ki so zašle v rdeče številke, kako najhitreje izplavati iz njih. Za nove poslovne ideje pridobivajo sredstva iz evropskih, slovenskih in pomurskih razpisov ter jim nudijo celovito podporo pri vstopanju v svet gospodarstva. Z zeleno energijo podjetjem privarčujejo stroške in hkrati spodbujajo odgovornost do okolja. Preverjajo, presojaajo, promovirajo, razvijajo in ščitijo kakovost v ustanovah.

V prihodnje bodo področja svojega delovanja še razširili. So točka poslovnega utripa, želijo bogatiti življenje posameznika in soustvarjati boljšo družbo. Verjamejo, da se bo njihov poslovni utrip čutil po vsej Sloveniji in sčasoma tudi izven naših meja.

Več o storitvah poslovne skupine Business Point izveste na spletni strani www.businesspoint.group ter na njihovem Facebook in Instagram profilu.

MIHAELA GUMILAR

Promotorji na dogodku so predstavljali vrednote poslovne skupine Business Point – Drznost. Odgovornost. Strast.

»Vse, kar ustvarjamo v življenju, je umetnost. Umetnost druženja, komuniciranja in kreiranja dobrih poslovnih poti, zato so naše vrednote drznost, odgovornost, strast. Ustvarili smo skupino, s katero želimo poslovni javnosti olajšati nepotrebne poti. Vse, kar za svoje poslovanje in razvoj potrebujejo, lahko sedaj dobijo na enem mestu – v okviru skupine Business Point,« sta povedala Cveto Žalik in Mateja Hauser, ustanovitelja poslovne skupine.

V brivnico fant, ven gospod

Brivci so bili skozi zgodovino v družbi izredno spoštovani mošje. Že s hitrim pregledom spleta ugotovimo, da so imeli v preteklosti pomembno vlogo tudi z »medicinskega« vidika, saj so bili priložnostni kirurgi, zobozdravniki in še kaj, kasneje pa je bila brivnica »moški« prostor, kjer so se sklepali posli in prijateljstva, zatočišče, kjer so se lahko sprostiti in uredili. No, danes se brivci v celoti lahko posvetijo svoji osnovni brivski in frizerski dejavnosti ter predvsem poskrbijo, da smo urejeni. Armin Karamehić pa sledi svoji viziji, da bi iz storitve ustvaril doživetje, da bi salon spet postal prostor, kjer si stranka vzame čas zase.

»Rad bi, da bi predvsem moški spremenili miselnost, da je obisk brivca ali frizerja samo hiter postanek do nove frizure. Želim si, da bi obisk salona tudi zanje, tako kot je za ženske na primer obisk kozmetičarke, postal ritual, čas, ki si ga namenijo za sprostitev v prijetnem okolju,« pojasni Armin, frizer, ki je svojo kariero začel kot demonstrator, pred petnajstimi leti pa je odprl svoj prvi salon. Tega je pred časom zamenjal za precej večjega v okviru mercatorjeve poslovne

stavbe v Mozirju.

Seveda v svojem salonu ponuja tudi frizerske storitve, tako za moške kot za ženske, svetuje o negi kože in lasišča, kar se mu zdi enako pomembno kot frizure, če ne še bolj, a že nekdaj si je želel svojo brivnico, v kateri bi gojil gentlemanski pristop. »Ta koncept mi je zelo blizu. To je po mojem mnenju bistvo brivstva. Zato si želim, da bi zgodbo, ki jo imam v glavi, uspel zares spraviti v življenje in jo skupaj z ekipo somišljenikov širiti po Savinjski dolini. Rad bi dolini dal zavedanje, da po kakovostno brivsko ali frizersko

storitev ni treba v Ljubljano,« pove Armin, ki si želi, da bi brivci in frizerji v prihodnje uživali več ugleda in da bi bil tudi poklic ponovno cenjen.

Armin ima ogromno izkušenj in za seboj številna izobraževanja, zelo dobrodošle in veliko vredne pa so tudi izmenjave mnenj s kolegi. »Veliko se pogovarjamo, na ta način pomagamo drug drugemu z idejami in podobno. Res pa je, da je predvsem brivsko znanje zelo specifično in ko imaš dovolj izkušenj, lahko v ponudbi izobraževanj, tudi spletnih, najdeš zelo specifična in tako bogatiš svoje znanje,« pravi Armin, ki na steni nima obešenih diplom. »Moja diploma se mora opaziti na vsaki stranki, ki zapusti salon,« poudari.

EVA MIHELIČ

Bigstock

								REVIJA OBRTNIK	ZBIRKA PRAVLJIC OSCARJA WILDEJA	ITAL. IGRALKA (ISABELLA)	PRAVNA LISTINA	POMOR, UMIRANJE (STAR.)	KROVNI LIST KO- RUZNEGA STORŽA	ČASOVNA ENOTA SEDMIH DNI	NAPAD, NASKOK	
								ZAMEH, BLAMAŽA								
								EKIPNA IGRA Z ŽOGO								
								ODER, VZVIŠEN PROSTOR								
								ČRT SLAVEC			KAR JE ZNESENO, DANO SKUPAJ	ODMEV, EHO				
								AMER. SLIKAR IN FOTO- GRAF (DAVID)				SOLSKI CVEK PREBI- VALKA ITAKE				
								JAMA, V KATERI SE KOPLJE ILOVICA						STVARNA RAZLAGA SVETEGA PISMA	NAS NEKD. MAJOR IN PILOT (MILAN)	
								TRIKOTNO, PLETENO OGRINJALO					EDO MURIČ SPOJ ROKE S TRUPOM			
								ILUSTRA- TORKA								
								GLAVNI VEZNIK DOHODEK IZ OBRESTI			NEKD. RTV SPIKER (RADO) IGRALEC PIZORN					
REVIJA OBRTNIK	PALIČICA PRI KLOBASI	ČAROV- NIŠTVO	SODOBNIK KELTOV	NIKALNICA	CELINA, KOPNINA	MAKEDON- SKA GORA BERTON- CELJ										
MANJŠA PTICA PEVKA									REKA V SZ. RUSIJI BAKRENA ROČKA ZA KAVO							
NAJSTA- REJŠA DOBA STA- REJŠEGA TERCIARJA								PERUJSKI INDIJANEC					EDVARD RUSJAN ZBOROV- SKA PEVKA			
REKA NA PELO- PONEZU, EVROTAS					AMER. IGRALEC (BRAD) GRŠKA CRKA			ITAL. IGRALEC (ROSSANO) USIPANJE (REDKO)								
ITAL. IGRALKA (SOPHIA)						ŠAHISTKA UNUK NADLEŽNA ŽUŽELKA						KRAJ PRI ILIRSKI BISTRICI NITKE PRI KLASU				
ALENKA DOVŽAN			PEVEC MEGLIČ IZDELO- VALEC KRST					JEKLENA KLJUKA PRI LADJI MORALA, ETIKA						POŠEVNI TRAM POVEZJA, OPORNIK	ZBAD- LJIVA ŠALA	
REVIJA OBRTNIK	DALJŠE ČASOVNO OBDOBJE MAKEDON. MESTO				UČNI PROGRAM, KURIKUL OČETOV BRAT						PEVEC RAMAZ- ZOTTI					
SOVRAŽ- NICA ZELEZA					AMER. BIOLOG (PHILLIP ALLEN)					MORSKA ŽIVAL Z DESETIMI LOVKAMI SEVERNOATLANTSKI VOJAŠKI PAKT						
REKA NA JUGU ŠKOTSKE					TEŽA EMBALAŽE GERMAN- SKI BOGOVI				RIMSKA BOGINJA PLOD- NOSTI	VRSTA ŠTORKLJE ZVOK Z DOLOČENO VIŠINO						
REČ, PREDMET						ODMERJEN DAVČNI ZNESEK JANEZ ERŽEN						PRAV- LJIČNO ŠTEVILO OTO VRHOVNIK				
POBEG, UMIKANJE								NAŠA IGRALKA (MAJDA)								
NALEZ- LJIVA OTROŠKA BOLEZEN						AVTOR: MARKO DREŠČEK		SNOVALKA								

BREZPLAČEN MALI OGLAS ZA ČLANE OZS!

- Na podlagi sklepa kolegija upravnega odbora OZS z dne 4. 3. 2010 imajo člani OZS, ki ne dolgujejo več kot dve članarini, **pravo do enega brezplačnega malega oglasa** (do 30 besed) na leto. Člani »A plus« pa imajo pravico do petih (5) brezplačnih malih oglasov na leto in do 25-odstotnega članskega popusta pri okvirjenih oglasih (na barvni podlagi).
- Vsi, ki želijo izkoristiti zgoraj naštetosti brezplačnega oglaševanja, nam morajo ob predaji oglasa sporočiti člansko številko OZS (najdete jo na prvi strani kartice Mozaik podjetnih). Brez tega brezplačni mali oglasi niso možni.

MALI OGLAS ZA OSTALE NAROČNIKE

- Cena malega oglasa (do 30 besed) je **17 EUR** (+ 22 % DDV).
 - **1 cm stolpca** okvirjenega malega oglasa na barvni podlagi stane **19 EUR** (+ 22 % DDV).
- Prosimo vas, da nam ob vseh naročilih oglasov napišete podatke za izstavitel računa (naziv, naslov in **davčno številko**) ter navedete, ali ste zavezanec za DDV. Člani OZS naj sporočijo tudi **člansko številko OZS**. Prosimo, da so vaši dopisi **čitljivi**, opremljeni z **žigom in podpisom naročnika**. Pridržujemo si pravico do jezikovnih popravkov.

POŠILJANJE OGLASOV

Oglase lahko pošljete po:

- e-pošti: revija.obrtnik@ozs.si
 - klasični pošti na naslov: OZS, Revija Obrtnik podjetnik, Celovška 71, Ljubljana
 - **NOVO** – preko spletnega obrazca na www.ozs.si/Obrtnik/Narocilomalegaoglasa
- Malih oglasov po telefonu ne sprejemamo.**

STROJI IN OPREMA

PRODAM STROJE IN NAPRAVE za izdelovanje gumijastih škornjev s filc podlogo. Informacije po tel. 031 640 538. Šifra oglasa: 24-02-002

PRODAM RAZNO GOSTINSKO opremo za radi zaprtja lokala. Informacije po tel. 040 688 777. Šifra oglasa: 24-02-003

COPIA BIRO d.o.o. - prodaja, servis in vzdrževanje Canon tiskalnih naprav: tiskalniki, multifunkcijske naprave, ploterji, produkcijske naprave in skenerji. Nudimo programske rešitve za centralizacijo tiskanja in dokumentni sistem. Informacije po tel. 01 242 58 14, e-pošta: prodaja@copia-biro.si, www.copia-biro.si. Šifra oglasa: 24-02-004

PEKARNE, SLAŠČIČARNE, PICERIE, TE-

STENINARIJI! Nudimo novo, rabljeno in renovirano opremo za proizvodnjo kruha in peciva, piškotov, slaščic in pralin, pic, testenin in njakov ter strokovno montažo dobavljenih opreme in tehnološko podporo. PEKSIM d. o. o., Ulica Gradnikove brigade 6, Nova Gorica, tel. 05 30 27 136, 031 690 872, faks: 05 33 30 818, e-pošta: peksim@volja.net. Šifra oglasa: 23-02-004

VSE ZA HIDRAVLIKO, PNEVMATIKO IN INDUSTRIJO. Izdelava cevi po naročilu. Delavnica na terenu. Cevi za odsesavanje, hidravlične cevi, priključki, ventili, črpalke, pripravnice enote, akumulatorsko orodje, maziva, hitro in kvalitetno. Informacije po tel. 02 883 8690. Šifra oglasa: 24-02-005

PRODAMO ODLIČNO OHRANJENE hidravlične škarkarje Jelšingrad MG 3100/635, letnik 1984. Več informacij po e-pošti: tomas.puc@siol.net. Šifra oglasa: 24-02-006

Ročni paletnik

- nosilnost: 2500 kg
- dolžina vilic: 1150 mm
- tovorna kolesa: POLYURETAN (PU)
- krmlina kolesa: GUMA
- neto teža: 71 kg

Slika je simbolična.

Cena samo 270 € brez DDV

Tel.: 04 518 44 44
Fax: 04 518 44 00
E-mail: info@ika.si

www.ika.si

OGLASI V RUBRIKAH OBRTNE STORITVE IN POSLOVNE STORITVE

Na podlagi zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno oglasov neregistriranih dejavnosti ne objavljamo! Če želite, da vam objavimo oglas za storitve, nam **pošljite dokumente o vaši registrirani dejavnosti.**

Oglasi v teh rubrikah morajo vsebovati popoln naziv in naslov, ki smo ga dolžni tudi objaviti!

ZADNJI ROK ZA ODDAJO MALEGA OGLASA

Zadnji rok za oddajo malega oglasa v februarski Obrtnikovi borzi je **23. januarja 2024.**

NAROČILO NA REVISO OBRTNIK PODJETNIK

Letna naročnina na revijo Obrtnik podjetnik je **60 EUR** (5 % DDV je vključen v ceno). **Naročilo velja do preklica!**

Naročite se lahko po:

- e-pošti: revija.obrtnik@ozs.si
- navadni pošti na naslov: OZS, Celovška c. 71, 1000 Ljubljana

OBRTNE STORITVE

FOTOGRAFSKE STORITVE - nudimo profesionalno izdelavo poslovnih portretov, produktnih fotografij in fotografiranje dogodkov. Slikaj.se Uroš Abram s.p., PE Jesenice, Cesta železarjev 2, e-p: info@slikaj.se, tel. 051 660 419. Šifra oglasa: 24-03-001

NUDIMO: špedicijske storitve, logistiko, vulkanizacijo za tovorna vozila, hidravlične cevi, avto klima. Informacije: Laptrans prevozi d.o.o., Veliki Gaber 109, 8213 Veliki Gaber, tel. 041 799 296. Šifra oglasa: 24-03-002

LASERSKI RAZREZ PLOČEVINE: nudimo različne storitve za obdelovanje kovin - razrez, krivljenje, varjenje, peskanje, prašno barvanje, hitra in natančna izdelava, enostavne in cenovno ugodne rešitve za vaš izdelek. Zagotovljena tehnična pomoč strankam. Informacije po tel. 070 401 802, e-pošta: vesna@rehar.com Šifra oglasa: 24-03-003

MONTAŽA IN SERVIS VSEH VRST DVIGAL

DVIGALA

BARTOL

OSEBNA DVIGALA
TOVORNA DVIGALA
INVALIDSKA DVIGALA
MOSTOVNA DVIGALA
KONZOLNA DVIGALA
VERIŽNA DVIGALA
GRADBENA DVIGALA
VIŠEČI FASADNI ODRI

DVIGALA BARTOL d.o.o., Badjurova ulica 22, Ljubljana
GSM: 041 668 069, Tel.: 01/4288 645, Fax: 01/4272 858
dvigala-bartol@siol.net, www.dvigala-bartol.si

PROFISERVIS d. o. o. - prodaja, servis, najem in vzdrževanje tiskalnikov, multifunkcijskih naprav, računalnikov, skenerjev. Reševanje podatkov iz SSD. Brother, Canon, HP, Epson, Asus, Lenovo, Dell, Acer ... Informacije po tel. 0590 42 800, e-pošta: prodaja@profiservis.si, www.profiservis.si Šifra oglasa: 24-03-004

PESKANJE kovinskih elementov, šasij, starodobnikov, konstrukcij, možnost lakiranja in razne obnove vozil, gradbenih in komunalnih strojev. Informacije po e-pošti: avtoservismaklar@gmail.com in tel. 051 636 083. Šifra oglasa: 24-03-005

UREJANJE VRTOV IN PARKOV! Nudimo celostno storitev na področju načrtovanja, zasaditve in vzdrževanja zelenih površin ter okolice. Povpraševanja in informacije: Terrapect, d. o. o., Lipe 13, 1000 Ljubljana, tel. 041 373 604. Šifra oglasa: 24-03-006

MATERIAL

• pleksi izdelki po naročilu
• svetlobne kupole • varnostna ogledala

PLEKSI OBLIKUJEMO
s svojim stilom

POSplastika
T +386 1 837 10 33
www.pos-plastika.si/trgovina

KOLESA ZA TRANSPORTNE VOZIČKE: popolna izbira transportnih koles za vse namene: pohištevna, krom svetleča zaščita, Inox elektro polirani AISI 304, antistatika, temperaturno odporna kolesa za pekarne in kadilnice, kolesa z brezsledno površino, kolesa za večje obremenitve in kolesa za čistilne stroje. Dodatni popust pri večjih količinah, kolesa so na zalogi (kratki dobavni roki) in brezplačna dostava na vaš naslov. Nudim svetovanje in pomoč pri izbiri. Informacije po tel. 040 990 011, Perko Jože in na www.kolesa.net. Šifra oglasa: 24-01-001

PRAŠNE BARVE Iba Kimya za prašno lakiranje. Poliestri fasadne kvalitete, z Qualicoat/GSB certifikatom, gladka/groba struktura. Odlična kakovost in brezplačna dostava v 1-2 dneh na vaš naslov. Več informacij na www.iba.com, e-pošta: ibakimya.slo@gmail.com, tel. 031 888 289. Šifra oglasa: 24-01-002

pigo
pisarniški material

Registrirajte se na naši spletni strani
www.pigo.si

Čaka vas
DODATNIH 10 % POPUSTA
na vse artikle, ki niso v akciji!
V košarici uporabite kodo za popust in popust se bo odštel!
KODA ZA POPUST: OZS-10

VSE IZ PLEXI STEKLA

► plošče, bloki, cevi, palice, profili, kroglice, kupole, ... ► mehanska in termična obdelava plexi stekla

T: +386 1 281 11 47
info@pecenko.com
www.pecenko.com

pečenko.

TRGOVSKO BLAGO

RAČUNOVODSKI SERVIS nudi strokovno opravljanje računovodskih storitev za podjetja in družbe. Prednosti: osebni pristop, odzivnost, ugodne cene, fleksibilen delovni čas. Preprosto pokličite po tel. 051 332 742, Natalija Geček s.p., Ramovševa 47, Ljubljana. Šifra oglasa: 24-04-001

POSLOVNE STORITVE

VRHUNSKA KULINARIKA, fine dining, čudovit ambient, catering pogostitve, poslovni in protokularni dogodki, možnosti seminarjev, poročna slavlja. Restavracija Nova Rajngla, Rajngla d. o. o., Preserje 9/a, 3314 Braslovče. Informacije po tel. 041 721 299. Za vse člane Obrtno-podjetniške zbornice - 5 % popusta pri koriščenju storitev. Šifra oglasa: 24-04-002

DOBER OKUS ŠTEJE, domače pristno bučno olje pa je pika na i vsake izbrane jedi. Jeruzalem SAT - Štajersko prekmursko bučno olje Slovenija najdete v vseh večjih trgovinah ali v spletni trgovini: www.oljarne-je-ruzalem.si, tel. 02 713 48 52. Izberite doživetje in praktično darilo, po katerem si vas bodo zapomnili. Šifra oglasa: 24-04-003

ZELIŠČARSTVO PREŽLA - predelava zdravilnih zelišč! Nudimo več vrst mazil, oblog, kapljic, čajev in krepil. Antonija Torkar s.p., Begunjska c. 23, 4248 Lesce, informacije po tel. 04 531 83 40. Delovni dnevi ob mlaju: januar - 11., 12., 13., 14. in 15., delovni čas: delavnik od 8h - 13h in od 15h - 18h, nedelje in prazniki od 8h - 13h. Informacije in naročila po pošti, tel. 04 531 83 40, 051 649 793. Šifra oglasa: 24-05-001

ZANESLJIVA DOBAVA INDUSTRIJSKIH KRP za čiščenje v proizvodnji, delavnicah, čistilnih in biro servisih ... Reciklirane krpe iz bombaža, trikoja in frotirja, embalarane po 10 kg. Naročila: BRA.IN.TRADE, Čepin s.p., e-pošta: info@2-bi.eu, tel. 041 694 653. Šifra oglasa: 24-05-002

Nove ugodnosti – nove možnosti prihrankov!

"KARTICO
UPORABLJAM
PRI VSAJ DESETIH
PARTNERJIH."

Popuste in ugodnosti si izračunajte na mozaikpodjetnih.si

mozaik.podjetnih@ozs.si • 080 12 42

Borza EEN

Poiščite novega poslovnega partnerja

Oglasi ponudb in povpraševanj iz tujine so brezplačno dostopni na <https://een.ec.europa.eu/partnering-opportunities> ali <https://een.si/poslovnaborza/>.

Oddajte brezplačni oglas (ponudbo/povpraševanje), ki bo viden v okviru mreže Enterprise Europe Network.

Informacije: Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Enterprise Europe Network (EEN)
E-pošta: een@ozs.si

NIZOZEMSKA (RDRNL20231215006): podjetje s področja medicinske tehnologije išče partnerje na področju 3D-tiskanja majhnih predmetov, po možnosti hidrogelelov.

ŠVEDSKA (BRSE20231215013): podjetje išče proizvodnega partnerja s področja tehnične tekstila za proizvodnjo torb, nahrbtnikov ...

KOREJA (TOKR20231208002): korejski specialist za GIS išče evropske partnerje na področju raziskav in razvoja za razvoj novih rešitev z uporabo prostorskih informacij.

TURČIJA (RDTR20231214007): tehnološko podjetje išče industrijskega partnerja iz avtomobilske industrije, ki bi se pridružil programu Smart Eureka potrdil njihovo rešitev.

ŠPANIJA (BOES20231212016): Globalno podjetje za dobavo žganih pijač v razsutem stanju išče proizvajalce žganih pijač in trgovske zastopnike za poslovno sodelovanje.

ŠVEDSKA (BRSE20231214009): zagonsko podjetje išče izkušenega proizvajalca strojev za polnjenje steklenic, ki lahko razvije sistem za polnjenje v skladu z njihovimi željami.

BOSNA IN HERCEGOVINA (TOBA20231201017): podjetje ponuja napredne in inovativne digitalne rešitve za izpolnjevanje trajnostnih ciljev v tekstilni proizvodnji.

HRVAŠKA (TOHR20231207017): Zdravstveni center išče partnerje za sodelovanje v projektih EU4Health in HORIZON.

ŠVEDSKA (BOSE20231213010): podjetje je pionir na področju digitalnega usposabljanja na področju čiščenja in išče strateška partnerstva v Evropi.

NEMČIJA (RDRDE20231211007): raziskovalni inštitut išče partnerje za prehod EIC: za visokofrekvenčne aplikacije (10-100 GHz).

ŠVEDSKA (BOSE20231206021): švedska organizacija išče partnerje za projekt Ustvarjalna Evropa, ki spodbuja mednarodno sodelovanje na področju literature.

TURČIJA (RDTR20230828007): inovativno tehnološko zagonsko podjetje išče industrijskega partnerja, po možnosti iz avtomobilske industrije, ki bi se prijavil na program Eurostars in potrdil njihovo rešitev.

CIPER (RDRCY20230904007): podjetje išče raziskovalnega partnerja, ki bi se pridružil obstoječemu konzorciju za razvoj rešitve IKT za zdravstvo za optimalno kakovost zraka na lokacijah dolgotrajne oskrbe.

FRANCIJA (TOFR20230904016): podjetje, ki oblikuje, proizvaja in tehnološko inovativne rešitve za soočanje z izzivi na področju vode in energije, išče poslovne partnerje.

FRANCIJA (TOFR20230830010): bluetech podjetje išče partnerje za testiranje svojih inovativnih svežih alg v valilnicah v ribogojnem sektorju.

ŠVEDSKA (BRSE20230830004): podjetje, ki ponuja ograje, išče nove dobavitelje z inovativnimi izdelki v kmetijstvu in vrtnarstvu.

NIZOZEMSKA (BONL20230719032): Podjetje išče partnerje za prodajo in namestitve plavajočih solarnih polj v vrtnarskem sektorju.

NEMČIJA (TODE20230830002): podjetje, ki se ukvarja z industrijskim 3D-tiskanjem s tehnologijo več brizgalk, išče pilotne partnerje iz različnih industrijskih panog.

TURČIJA (TOTR20230831002): Egejski inštitut za kmetijske raziskave išče partnerstvo na razpisu HORIZON-MISS-2023-SOIL-01-03.

ŠPANIJA (RDRES20230627008): španska fundacija si prizadeva za sodelovanje v konzorcijih Obzorje Evropa, ki zagotavljajo podnebne informacije, koristne za več sektorjev.

ŠPANIJA (RDRES20230724011): podjetje išče mednarodne partnerje za razvoj, testiranje in vgradnjo naprednega sistema kontrolnega momentnega žiroskopa v satelite.

ŠPANIJA (TOES20230904006): poslovno združenje, ki zastopa podjetja v agroživilskem sektorju, išče konzorcije za sodelovanje v evropskih projektih.

ŠPANIJA (RDRES20230803008): ustanova za raziskave in razvoj v vesolju išče partnerje za sodelovanje v projektu EIC Pathfinder Challenge (Zbiranje sončne energije v vesolju za inovativne vesoljske aplikacije).

BELGIJA (TRBE2023116005): podjetje išče partnerje za valorizacijo recikliranih PVC granul v nove izdelke (za zunanjo uporabo).

FRANCIJA (BRFR2023115004): podjetje išče partnerja za predelavo moke iz stročnic v beljakovinske koncentrate za prehrano ljudi.

ŠPANIJA (TOES2023110025): podjetje ponuja tehnologijo, ki združuje fotoniko in senzorje interneta stvari za spremljanje kakovosti v industrijskih procesih proizvodnje hrane.

BELGIJA (RDRBE20231120012): podjetje, specializirano za alternative testiranja na živalih, se želi pridružiti konzorciju za razpis programa Obzorje Evropa.

HRVAŠKA (BOHR20231121002): podjetje s strokovnim znanjem na področju interneta stvari, HW in SW želi vstopiti na nove trge s sporazumom o zunanjem izvajanju.

DANSKA (TODK20231121001): podjetje z inovativno tehnologijo za spremljanje prostoživečih živali išče partnerja za sodelovanje pri izpopolnjevanju zmogljivosti svojega izdelka.

ITALIJA (RDRI20231102012): zagonsko podjetje je patentiralo tehnološko rešitev za pospeševanje fermentacijskih procesov ter išče partnerje in konzorcije za sodelovanje pri HORIZON-CL6-2024-FARM2FORK-01-9.

NEMČIJA (BRDE2023116006): podjetje, ki proizvaja jedilna olja, išče dobavitelja organskega lecitina.

ITALIJA (BRIT20231120009): podjetje, ki se ukvarja z odstranjevanjem izrabljenih fotovoltaičnih modulov išče partnerje iz EU, ki jih zanima predelava PV modulov po ločitvi aluminijastega okvirja in priključne škatle.

BELGIJA, FRANCIJA (RDRBE20231121005): Konzorcij belgijskih in francoskih organizacij išče dodatne partnerje za razpis HORIZON-CL6-2024-GOVERNANCE-01-7: Izboljšanje delovnih pogojev in krepitev delovne sile s pomočjo digitalnih in podatkovnih tehnologij - potencial robotike in obogatene resničnosti v kmetijstvu.

NIZOZEMSKA (BONL2023101010): podjetje s tržnico vsebin išče ustvarjalce vsebin in založnike, ki želijo prodati ali kupiti članke in videoposnetke.

DANSKA (BRDK20231024002): zagonsko podjetje išče proizvajalce izdelkov za nego kože z lastno blagovno znamko.

IRSKA (BRIE20231023023): distributer slaščic išče proizvajalca čokoladnih gumbov s sedežem v Evropi za sklenitev partnerskega sporazuma.

NEMČIJA (BRDE20231023018): podjetje, specialist za pisarniško pohištvo, išče proizvajalce okovja za izdelavo pohištva ter sestavnih delov okvirjev in stojal.

KOREJA (RDRKR20231023008): [EUREKA, EUIROSTARS] podjetje išče strokovnjake za algoritem vida, ki temelji na umetni inteligenci, za razvoj rešitve za pobiranje robotske roke v mobilnem robotu za polprevodniško industrijo.

VELIKA BRITANIJA (TOGB20230818008): podjetje išče partnerje s sedežem v EU, ki bi delovali kot tehnični vodje in koordinatorji projektov za razpis A European Collaborative Cloud for Cultural Heritage - 2023 (HORIZON-CL2-2023-HERITAGE-ECCCH-01).

TURČIJA (BOTR20230818004): Turški inovator na področju vetrne in sončne energije ter obnovljivih virov energije išče partnerstva za sodelovanje na področju proizvodnje in dobave.

KANADA (BOCA20230818018): zahodnoka-nadsko vozlišče znanosti ponuja komercialno laboratorijsko infrastrukturo in podporo evropskim podjetjem, ki jih zanima vstop na severnoameriški trg.

LITVA (BRLT20230801012): proizvajalec ekoloških sadnih in zelenjavnih mešanic za živila išče dobavitelje različnih liofiliziranih izdelkov v obliki prahu.

ITALIJA (BRIT20230801029): podjetje išče visoko zmogljive holografske filme.

BOLGARIJA (RDRBG20231020002): podjetje za okoljsko tehnologijo išče podizvajalca v okviru programa EIC Accelerator.

PORTUGALSKA (BRPT20230525025): podjetje z več kot 12-letnimi izkušnjami na področju tehnične analize in izvajanja rešitev za energetsko učinkovitost, išče nove inovativne izdelke, s katerimi bi dopolnilo svojo ponudbo.

PORTUGALSKA (BRPT20230524011): podjetje, ki razvija individualne celovite rešitve za zahtevne stranke po vsem svetu na področju površinske obdelave jekla, nerjavečega jekla, titana, kompozitov, bakra in aluminija za letalski sektor, išče zastopnike.

POLJSKA (BRPL20230523006): podjetje, ki je distributer in uvoznik zdrave hrane, kave, čistil in drugega blaga široke potrošnje, išče nove, izvirne in edinstvene izdelke, ki bi jih lahko predstavilo na poljskem trgu.

PORTUGALSKA (BRPT20230518009): podjetje išče partnerstva na področju avtomobilske mobilnosti (avtomobilski servis + bencinska črpalka + električna mobilnost) in obnovljivih virov energije. Podjetje že več kot 30 let deluje na področju veleprodaje in maloprodaje goriv in išče partnerje/predstavnike blagovnih znamk/podjetij za zastopanje na drugih trgih, povezanih s fosilnimi gorivi, električno mobilnostjo, mazivi, avtopralnicami in avto oskrbo.

Najдите nove poslovne partnerje

v največji poslovni mreži podjetij v Evropi

Borza omogoča podjetjem brezplačen vpis ponudbe, objavo oglasa v tujini, iskanje med ponudbami in povpraševanji tujih podjetij ter povezovanje ustreznih ponudb in povpraševanj. Z več sto novih profilov podjetij dodanih vsak teden je borza ena največjih na svetu. V borzo so vključena MSP iz držav EU, centralne in vzhodne EU ter mediteranskih držav in deluje po standardiziranih postopkih, ki jih je postavila EU agencija za MSP (EASME).

www.ozs.si/een

**OBRTNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

Poslovni načet pred vašimi vrati

digi info točka

*Pomoč pri uporabi
digitalnih javnih storitev*

Nabor storitev:

- ▶ Uporaba **elektronske osebne izkaznice** in s tem povezane mobilne aplikacije,
- ▶ Prijava v elektronske storitve in **elektronsko podpisovanje**,
- ▶ Dostop do informacij o delu državne uprave na portalu **gov.si**,
- ▶ Dostop do elektronskih storitev na portalu **eUprava**,
- ▶ Registracija in prijava v portal **SPOT**,
- ▶ Uporaba storitev eZdravja na portalu **zVEM**,
- ▶ Dostop do **e-storitev ZPIZ**,
- ▶ Uporaba državnega davčnega portala **eDavki**,
- ▶ Dostop do elektronske **zemljiške knjige**,
- ▶ Uporaba **elektronskih vinjet** na portalu DARS,
- ▶ Storitve z zvezi s **študijem in štipendijami**,
- ▶ Storitve MKGP in UVHVVR, portal Volos,
- ▶ Prepoznavna spletnih nevarnosti, center **SI-CERT**.

